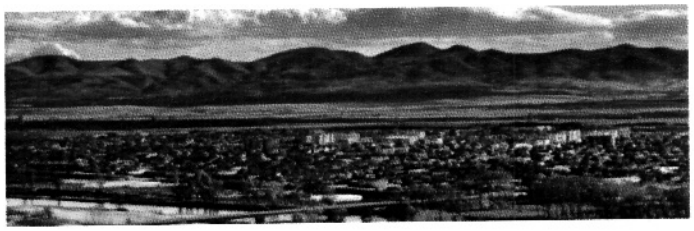
ДОКЛАД

за оценка степента на въздействие върху защитени зони

„Родопи-Източни“(BG0001032), „Река Марица“ (BG0000578), „Сакар“(BG0000212), „Остър камък“ (BG0001034), „Сакар“ (BG0002021), „Язовир Ивайловград” (BG0002106) и „Радинчево“(BG0002020)

НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ

(ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПРОЕКТ)

Възложител: О Б Щ И Н А Л Ю Б И М Е Ц

ИЗГОТВИЛИ: доц. д-р Андон Даракчиев
Гл.ас. д-р Койчо Коев
Добромир Ганев

2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Информация за контакт с възложителя	**8**
	Увод	8
1	Анотация на проекта за ОУП	10
2	Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инв.предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони	21
3	Описание на елементите на ОУП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи	24
4	Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на план, програма и проект/ инвестиционно предложение	28
4.1.	Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)	28
4.2.	Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)	39
4.3.	Защитена зона „Сакар"(BG0000212)	48
4.4.	Защитена зона „Остър камък" (BG0001034)	53
4.5.	Защитена зона „Сакар"(BG0002021)	57
4.6	Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106)	68
4.7.	Защитена зона „Радинчево"(BG0002020)	80
5.	Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на общия устройствен план върху предмета и целите на опазване на защитените зони	86
5.1.	Описание и анализ на въздействието на ОУП върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитените зони	89
5.1.1.	Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)	89
5.1.2.	Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)	108
5.1.3.	Въздействие върху върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона „Сакар" (BG0000212)	143
5.1.4.	Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона „Остър камък" (BG0001034)	
5.1.5.	Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар" (BG0002021)	143

5.1.6.	Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106)	150
5.1.7.	Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Радинчево" (BG0002020)	157
5.2.	Описание и анализ на въздействието на ОУП върху целостта на защитените зони, с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.)	160
5.2.1.	Въздействие върху структурата на защитените зони	160
5.2.2.	Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитените зони	161
5.3.	Кумулативен ефект	165
6.	Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване, и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия, от плана, върху защитените зони и определяне степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на смекчаващи мерки	168
7	Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, включително нулева алтернатива	171
8	Картен материал с местоположението на обектите, спрямо защитените зони и техните елементи	173
9	Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие, съобразно критериите по член 22	173
10	Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това, и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 от ЗБР, когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на плана, програмата и проекта или от реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение	176
11	Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация	176
12	Документи по чл. 9, ал. 2 и 3.	181

СПИСЪК ФИГУРИ:

Фигура 5.1.1.1. Разпространение на природно местообитание Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea (*6220*) в устройваната територия - Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Фигура 5.1.1.2. Разпространение на природно местообитание Източни гори от космат дъб (91AA) в устройваната територия - Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Фигура 5.1.1.3. Разпространение на природно местообитание Балкано-панонски церово-горунови гори (91M0) в устройваната територия - Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Фигура 5.1.1.4. Разпространение на Dioszeghyana schmidtii в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Фигура 5.1.1.5. Разпространение на червена калиморфа (тигров молец на Джърси) (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria)* в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Фигура 5.1.1.6. Разпространение на лицена (*Lycaena dispar*) в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Фигура 5.1.1.7. Разпространение на обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides)* в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Фигура 5.1.1.8. Разпространение на торбогнездница (*Eriogaster catax)* в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032).

Фигура 5.1.1.9. Разпространение на голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Фигура. 5.1.2.1. Разпространение на природно местообитание Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс (6430) в участъка от Защитена зона „Река Марица" (BG0000578), попадащ в устройваната територия

Фигура. 5.1.2.2. Потенциални местообитания на *Vertigo angustior* и *Vertigo moulinsiana* в устройваната територия от Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Фигура. 5.1.2.3. Потенциални местообитания на *Ophiogomphus cecilia* в устройваната територия от Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Фигура 5.1.3.1. Разпространение на природно местообитание Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик» (6210*) в устройваната територия (Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Фигура 5.1.3.2. Разпространение на природно местообитание Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea* (6220*) в устройваната територия - Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Фигура 5.1.3.3. Разпространение на природно местообитание Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion/Sedo albi-Veronicion dillenii* (8230) в устройваната територия - Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Фигура 5.1.3.4. Изградена Фотоволтаична централа в землището на село Оряхово

Фигура 5.1.3.5. Разпространение на природно местообитание Източни гори от космат дъб (91AA*) в устройваната територия - Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Фигура 5.1.3.6. Потенциални местообитания на брумбар рогач (*Lucanus cervus*) в устройваната територия - Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Фигура 5.1.3.7. Потенциални местообитания на буков сечко (*Morimus funereus*) в устройваната територия - Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Фигура 5.1.3.7. Потенциални местообитания на офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia*) в устройваната територия - Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Фигура 5.1.3.9. Потенциални местообитания на *л*алугер (*Spermophilus citellus*) в устройваната територия - Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

СПИСЪК ТАБЛИЦИ:

Таблица 1.1. Разпределение на територията по землища

Таблица 1.2. Елементи на Националната екологична мрежа

Таблица 1.3. Елементи на Националната екологична мрежа и делът им в общинската територия, с отчитане на припокриване

Таблица 1.4. Сравнение между съществуващите и проектни елементи по вид територия

Таблица 1.5. Видове устройствени зони

Таблица 1.6. Разпределение на видовете устройствени зони по защитени зони и по землища

Таблица 2.1. Процедирани инвестиционни предложения, планове и програми за периода 2007-2016 година за защитени зони, по Директива 79/409/EEC/, по общини

Таблица 2.2. Процедирани инвестиционни предложения, планове и програми за периода 2007-2016 година за защитени зони, по Директива 92/43/EEC, по общини

Таблица 2.3. Площно засягане на защитените зони

Таблица 3.1. Дейности и възможни техни въздействия върху защитените зони в района

Таблица 4.1.1. Кореспондиращи, със Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032), други защитени зони

Таблица 4.1.2. Типове природни местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/EEC, предмет на опазване в Защитена зона „Родопи-Източни"

Таблица 4.1.3. Растителни и животински видове, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Таблица 4.1.4. Баланс на територията на Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Таблица 4.1.5. Територии с друг природозащитен статут в границите на Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032) – общо покритие

Таблица 4.1.6. Територии с друг природозащитен статут в границите на Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032) - покритие по отделни ЗПТ

Таблица 4.1.7. Обявени места по Европейската програма Корине биотопи, съдържащи се в границите на Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Таблица 4.2.1. Типове природни местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/EEC, предмет на опазване в Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Таблица 4.2.2. Растителни и животински видове, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Таблица 4.2.3. Баланс на територията на Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Таблица 4.2.4. Кореспондиращи, на Защитена зона „Река Марица" (BG0000578), други защитени зони

Таблица 4.2.5. Територии с друг природозащитен статут в границите на Защитена зона „Река Марица" (BG0000578) – покритие по отделни ЗПТ

Таблица 4.2.6. Обявени места по Европейската програма Корине биотопи, съдържащи се в границите на Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Таблица 4.3.1. Типове природни местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/EEC, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Таблица 4.3.2. Баланс на територията на Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Таблица 4.4.1. Баланс на територията на Защитена зона „Остър камък" (BG0001034) по класове земно покритие

Таблица 4.5.1. Видове птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Сакар" (BG0002021)

Таблица 4.5.2. Баланс на територията на Защитена зона „Сакар" (BG0002021)

Таблица 4.6.1. Видове птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106)

Таблица 4.6.2. Други видове птици, невключени в предмета на опазване, но характерни за Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106)

Таблица 4.6.3. Баланс на територията на Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106) по класове земно покритие

Таблица 4.7.1. Видове птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Радинчево" (BG0002020)

Таблица 4.7.2. Баланс на територията на Защитена зона „Радинчево" (BG0002020) по класове земно покритие

Таблица 5.1. Матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове

Таблица 5.1.1.1. Въздействие, от реализацията на ОУП на Община Любимец, върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в Защитена зона „Родопи-Източни“ (BG0001032)

Таблица 5.1.1.2. Въздействие, от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец, върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Родопи-Източни“ (BG0001032)

Таблица 5.1.2.1. Преки въздействие, от реализацията на ОУП на Община Любимец, върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в Защитена зона „Река Марица” (BG0000578)

Таблица 5.1.2.2. Въздействие върху видовете, предмет на опазване в защитена зона „Река Марица” (BG0000578), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

Таблица 5.1.3.1. Въздействие върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар“ (BG0000212), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

Таблица 5.1.3.2. Въздействие върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар“ (BG0000212), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

Таблица 5.1.4.1. Въздействие върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Остър камък” (BG0001034), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

Таблица 5.1.4.2. Въздействие върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Остър камък” (BG0001034), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

Таблица 5.1.5.1. Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар“ (BG0002021), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

Таблица 5.1.6.1. Въздействие, от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец, върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Язовир Ивайловград” (BG0002106)

Таблица 5.1.7.1. Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Радинчево” (BG0002020), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

Община Любимец, със седалище и адрес на управление: град Любимец, улица „Републиканска" № 2, представлявана от инж. Анастас Бончев Анастасов, в качеството му на Кмет на Община Любимец

Пълен пощенски адрес: 6550, град Любимец, ул. „Републиканска" №2

Телефон: централа 03751/70-02, 89-12, **факс:** 03751/83-78

E-mail: oba@lyubimets.org

Лица за контакти:

инж.Тодор Милев– общ. Любимец – 03751/ 89-22, 0884/ 903 373;

инж.Лъчезар Грозев – колектив ЕО 032/ 632 660 и 0888/ 735 407

УВОД

Докладът за Оценка степента на въздействие върху Защитени зони „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), „Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0002021), „Язовир Ивайловград" (BG0002106) и „Радинчево" (BG0002020) на Предварителен проект за „**Общ устройствен план на Община Любимец**" се изготвя по *задание на Възложителя*, във връзка с писмо изх. №ПД-122-14/20.06.2016 на РИОСВ - Хасково и в съответствие с изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73/2007, посл. изм. ДВ, бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 30.11.2012 г.).

Възложител на плана и на екологичната част към него е Община Любимец. Предварителният проект за Общ устройствен план на Община Любимец се разработва от колектив на „МАСТЕР ГРУП" ДЗЗД, на база на спечелена обществена поръчка.

Проектът за ОУП на Община Любимец подлежи на задължителна екологична оценка (ЕО) по реда на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ДВ бр.57/2004, посл.изм. доп ДВ бр. 94/2012) и попада в обхвата на т. 11.1.на Приложение № 1 към чл. 2, ал. 2, т. 1 към нея.

Той очертава рамката за бъдещото развитие на инвестиционни предложения по Приложения № 1 и № 2 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Съгласно чл. 127, ал. 6 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), Общият устройствен план се одобрява с Решение на Общински съвет-Любимец. Съобразно с това, както и във връзка с чл. 4, т. 2 на Наредбата, компетентен орган по ЕО за ОУП на Община Любимец е Директорът на РИОСВ - Хасково.

Докладът се разработва в съответствие с чл. 9, ал. 1, на база критериите по чл. 22 и в обхвата на изискванията на чл. 23, ал. 2 на Наредбата. Представя се под формата на приложение към Доклада за екологична оценка, като представлява неразделна част от него.

Поискана е информация от РИОСВ в Хасково, Стара Загора, Пловдив и Пазарджик за заявени интереси за други инвестиционни предложения, планове и програми на територията на защитени зони „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), „Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0002021), „Язовир Ивайловград" (BG0002106) и „Радинчево" (BG0002020), водещи, при евентуалната си реализация, до кумулативен ефект върху тях. В рамките на консултациите за обхвата и съдържанието на екологичната оценка по чл. 19 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, са проведени консултации по утвърдената, от РИОСВ - Хасково, схема. Оценката е с насоченост Общият устройствен план на общината да спомогне да се генерират, обсъдят и реализират идеи, обединяващи икономически, социални, екологични и обемно-пространствени решения и ресурси за подобряване качеството на средата и значително повишаване на стандарта на обитаване. Разработена е от колектив независими експерти, които отговарят на изискванията на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. На челната страница е списъкът на авторския колектив, а писмените декларации на експертите са приложени към доклада. При разработването му е използван подход, при който се изясняват екологичните дадености и проблеми, свързани със защитените зони на най-ранния етап на вземане на решение, с изявен стремеж този процес да е напълно прозрачен, посредством консултации и участие на обществеността, като се цели интегриране на предвижданията, по отношение на защитените зони, в процеса на развитие като цяло и въвеждане на принципа на устойчиво развитие. Разработената оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана, и използваните методи за оценка.

1. АНОТАЦИЯ

Променената обществено-политическа и икономическа обстановка, в последните години, рязко ускори динамиката на процесите и коренно измени условията за пространствено планиране и развитие на Община Любимец. Общият устройствен план на Община Любимец, чрез изработване на правила и нормативи за неговото прилагане при устройството на отделните видове територии и устройствени зони, има за цел да определи общата структура и преобладаващото предназначение на териториите на общината, видът и предназначението на техническата инфраструктура, опазването на околната среда и обектите на недвижимото културно наследство.

Планът дава пространствен израз (устройствено предложение) за решаване на поставените стратегически цели и задачи, създавайки им среда за реализация върху конкретната територия, в т.ч. и чрез изготвените правила и нормативи за неговото прилагане. За постигане на главната цел, е използван възприетия и прилаган многократно Урбанистичен творчески метод, както и добрите практики, чрез които да се осъществи изпълнението на следните специфични цели:

При изготвянето на ОУП на общината да се прилагат принципите на равнопоставеност на териториалните единици в цялото. С решението да се осигурят предпоставки за преодоляване на дисбаланса между общинския център и периферията на общината.

Територията на общината да се развива равномерно, предлагайки рационална организация на различните видове територии, като едновременно с това се създадат условия за оптимално оползотворяване на наличните ресурси.

Да се сведе до минимум отнемането на ценни земеделски земи и земи от горския фонд за нуждите на урбанизацията и на икономическото развитие.

С проекта да се създадат условия за развитие на социалната и техническата инфраструктура.

Да се създадат условия за развитие в насока на икономически просперитет на общината, съблюдавайки постулатите в стратегическите документи по Закона за регионалното развитие, стимулиране на публично-частното партньорство в дейности, осигуряващи по-целесъобразното ползване на поземления фонд – при равнопоставеност на частната, държавната и общинската собственост.

Да се извърши анализ на урбанистичната автентичност на средата, степента на физическата съхраненост на обектите на културно историческото наследство и юридическия им статут, в аспекта на защита и устойчиво използване.

Новоизработеният ОУПО да бъде разработен така, че да не влошава екологичното равновесие в общината, като при това се съобразява и отчита ограничителните режими на защитените територии и зони. При урбанизация на неурбанизирани територии да се предвидят мерки за безпроблемното им интегриране в средата, без това да доведе до увреждане и стрес на системата. При разработването на Плана, основните задачи са насочени към определяне на:

Функционално-пространствената структура на територията, преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските и горските територии, защитените територии и зони, санитарно-охранителни зони на водоизточници, нарушените територии за възстановяване, водните течения и площи и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;

Общият режим на устройство на всяка от горните територии, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;

Извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост и режимът на тяхното устройство;

Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и сервитутните им зони, връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;

Териториите с предвидими природни бедствия, както и необходимите превантивни мероприятия за устройство и защита;

Териториите за активно прилагане на ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне, както и на териториите за превантивна устройствена защита, съгл. чл.10, ал.3 от ЗУТ.

Обект на устройство е територията на Община Любимец, област Хасково, Южен централен район за планиране. Обхваща източните склонове на Източните Родопи, част от Горнотракийската низина в поречието на р. Марица, а на север - ниските разклонения на Сакар планина. Заема 344.27 км^2 с 8783 жители по данни на ГРАО – към 31.12.2015 год. Централните равнинни части на общината са заети от плодородни земеделски земи, а южните и северните са слабо урбанизирани и покрити с гори.

Разпределението на територията по землища е представено на Табл.1.1.

Таблица 1.1. Разпределение на територията по землища

Землище	EKATTE	Площ (дка)	Землище	EKATTE	Площ (дка)
Белица	03544	16734.3	Васково	10286	11558.6
Вълче поле	12560	14303.5	Георги Добрево	14787	22021
Дъбовец	24311	9788.3	Йерусалимово	34014	16103.9
Лозен	44077	15291	Любимец	44570	46353.9
Оряхово	5403	24307.9	Малко градище	46574	25418.4

През територията преминава Европейският инфраструктурен коридор № 10, включващ автомагистрала „Марица", първокласен път I-80 (Е-80, Е-85) и ЖП линия, свързващи Европа с Близкия изток и Азия. Републиканската пътна мрежа включва още третокласните пътища III-597: Любимец–Ивайловград и III-809: Любимец–Тополовград. Добре изградена е общинската пътна мрежа, свързваща всички населени места с общинския център.

Община Любимец обхваща 10 населени места: един град – общински център, девет села и едно ваканционно селище, което няма статут на населено място. По действащата, в България, градоустройствена класификация на населените места, отделните селища попадат в три групи:

Много малък град (с население до 10 хил. ж.) – гр. Любимец;

Малки села (от 200 до 1000) – селата Белица, Вълче поле, Лозен, Малко градище, Оряхово;

Много малки села (до 200) – селата Васково, Дъбовец и Йерусалимово.

Извършените анализи за социално-икономическото и пространствено развитие на общината, изискванията поставени в Плановото задание, изведените цели и приоритети на плановите и стратегически документи от по-високо йерархично ниво, предпоставят основните постановки на устройственото развитие на общината, залегнали в прогнозите за устройствено развитие за перспективния период:

Функционална подсистема „Обитаване"

В жилищните територии, в съществуващите граници на населените места, е установено наличие на значителни териториални резерви и нереализиран потенциал, спрямо настоящите потребности и демографските прогнози. Извършените проучвания показват наличие на свободни и незастроени жилищни терени в селата, които достигат до 18% от бруто жилищната територия.

На това основание, Планът не предвижда екстензивно развитие на жилищните територии в тях и запазва селата в сегашните им граници. Изключение прави общинският център, в който, в тази категория, присъстват пренебрежимо малък брой площи. В южните покрайнини на града обаче, извън неговите граници, се развива етнически обособен квартал, с всичките му обичайни характеристики – хаотично незаконно застрояване, липса на улици, самоделни проводи на вода и ел. захранване, липса на канализация, както и наченки на каквато и да е друга инфраструктура. За обезпечаване на потребностите на това население (с обичайната тенденция за неконтролируемо нарастване), в Плана – единствено в гр. Любимец се предвиждат териториални разширения на жилищната зона в размер на 7.2 ха.

Функционална подсистема „Труд"

В развитието на функционална подсистема „Труд", Планът запазва съществуващите територии и обекти, свързани с полагането на труд в трите стопански сектора. За стимулиране на тяхното развитие, в контекста на стратегическите приоритети и наличието на позитивните тенденции и инвестиционни интереси, се предвижда и устройството на нови територии.

Такива са териториите на сегашните стопански дворове – втори и трети в землището на град Любимец, в които дейностите по обслужване на селското стопанство се заменят с високи темпове от незамърсяващи производствени и складови дейности. Предвижда се и преструктуриране и развитие на съществуващата производствена зона, в т.ч. създаване на съвременна Борса за селскостопанската продукция, произвеждана в общината, както и „обзавеждане" на производствената зона с необходимите анекси към нея – обществен център, улична мрежа, паркиране, озеленяване, изолационна и мелиоративна зеленина.

Край селата, с подходящо разположение в земеделските територии и с добра обслуженост с автомобилен транспорт и налична техническа инфраструктура, се запазват съществуващите стопански дворове, като зони за развитие на производствено-складови дейности, логистика, инфраструктура, обслужваща селското стопанство и др.

В земеделските територии, предвид големия инвестиционен интерес, изразяващ се в проведените и в процес на провеждане на процедури по смяна на предназначението на земята за изграждане на фотоволтаични електроцентрали, в Плана се предвижда усвояването на нови 286.18 ха за добив на ел. енергия от ВЕИ. Съставена е от необработваеми нискокатегорийни (5-10) или земеделски земи без категория.

Предвижданията на ОУП, относно местата за приложение на труд в третичния сектор, произтичат от необходимостта от осигуряване на качествено съвременно обслужване на населението, както в жилищните територии, така и в производствените, в местата за отдих и транзитно преминаващите, описани в съответния раздел.

Функционална подсистема „Обществено обслужване”

Във функционална подсистема „Обществено обслужване” се запазват териториите, предназначени за социална инфраструктура, както и тези, предназначени за обектите на пазарната и бизнес инфраструктура. Отчетена е значимостта на ресурса „частна инициатива“ за развитието на обслужването при пазарни условия.

За доразвитието на обслужващата мрежа са потърсени възможностите за предоставянето на частни инвеститори/ПЧП на нефункциониращите училищни и други обществени сгради и обекти в селата.

Определени са територии за развитие на извънселищни съсредоточия, вкл. на обекти за периодично и епизодично обслужване, както и за туристическа инфраструктура, край основните транспортни артерии. В този смисъл е предложението за изграждане на съвременен крайпътен комплекс „Порта на Европа“ при пътен възел Любимец на магистрала „Марица“. С грижа за опазване на природното и културно наследство, са определени режимите за предвидените обслужващи обекти на подстъпи към тях.

Функционална подсистема „Отдих и спорт“

В Плановото предложение за Функционална подсистема „Отдих” е предвидено развитие на озеленените територии, на териториите за спорт и атракции и на териториите за рекреационни дейности, в съответствие с разпоредбите на глави шеста, седма и осма от Наредба № 7/2003 на МРРБ. Планът предвижда запазване на всички съществуващи озеленени площи за широко и ограничено обществено ползване и на площите със специфично предназначение и включването им в устройствения режим.

Определени са територии за изграждане на нови извънселищни паркове, включващи атрактивните природни елементи, обекти на културно наследство, водните обекти. В ОУПО се подкрепя инициативата на общината за изграждането на природен парк в землището на село Йерусалимово, обхващащ интересни скални образования, при съобразяване с условията и изискванията на територията с особена защита – ЗМ „Бакърлия“ - с типични, за Сакар, местообитания и ландшафти, обявена за орнитологично важно място с гнездови находища на видове, защитени от Закона за биологичното разнообразие.

Извънселищни паркове се предвиждат до град Любимец – между източната селищна граница и река Марица, на терена на бившия военен полигон, до село Лозен, обхващащ боровата гора на южния бряг на река Лозенска, отделяща гората и селото. Тематичен природен археологичен парк се предвижда на хълма, северно от Любимец, в местността Хисаря, включващо консервация и експониране на археологическия обект.

Горски парк се предвижда и на подходите към археологическата група недвижими културни ценности „Скален култов комплекс Глухите камъни“, без каквото и да е навлизане в границите на териториалния обхват на археологическата НКЦ, определени със Заповед № РД9Р-0021/08.12.2011 на Министъра на културата.

Запазват се терените на спортните обекти в и край населените места. В плановото предложение на ОУПО се предвижда включване в селищните граници и в устройствения режим, на изградените извън границите на град Любимец, тенис кортове, както и спортната зала и игрища в бившия военен терен на булевард „Одрин“. Отразени и включени в устройствения режим са игрищата в село Оряхово, както и дворовете на закритите училища в селата. Последните са в много лошо състояние, така че в предвижданията са включени и изисквания за тяхната рехабилитация и поддръжка. Определени са територии и изисквания за изпълнение на защитно и изолационно озеленяване по протежението на пътните артерии. Опазени са залесените земеделски земи като елементи на ландшафта, поради полезащитните и противоерозийните им функции.

Освен селищните и крайселищни паркове, предвидени са и мероприятия за развитието на други елементи на зелената система - защитените и специални гори, като зони за „защита от урбанизация“, защитените природни територии и зони.

Културно наследство

С Плана се създават устройствени условия за опазване и социализация на недвижимото културно наследство. Идентифицирани са недвижими културни ценности, тяхното местоположение, локализация, вид и хронология, особености, статут и режими. По отношение на недвижимите културни ценности извън населените места, там където няма определени граници и териториален обхват, са предвидени временни такива за прилагане, до окончателното им определяне от компетентния орган по Закона за културното наследство. Посочени са обектите с качества за експониране, както и предложения за културни маршрути, в съчетание с екопътеки и туристическите маршрути.

Техническа инфраструктура

За развитието на техническата инфраструктура са създадени устройствените условия за транспортните направления на Европейския инфраструктурен коридор № 4 и връзките му с третокласната пътна мрежа. Предвиден е обходен път на град Любимец и премахването на съществуващия ЖП прелез на път III-597 за Ивайловград. Посочени са пътищата от общинската пътна мрежа, за които е необходима рехабилитация за подобряване на транспортната достъпност до населените места и повишаване на сигурността, както и трасета за изграждане на нови общински пътища, осигуряващи достъп до местата за отдих (Природна забележителност „Глухите камъни", ваканционно селище и др.).

В Плана е отразено новото скоростно трасе на ЖП линията Пловдив-Свиленград, а освободената част от линията в град Любимец е предвидена за околовръстен път в южната му част. Посочена е нуждата от запазване на съществуващото летище за обезпечаване на селскостопанската авиация и като летище за частни самолети. Извършен е обстоен анализ на ВиК мрежата, с посочване на непълнотите и несъответствията в информацията за общинския център и пътищата за тяхното преодоляване. Направени са планови предложения за усъвършенстването на ВиК сектора, за задоволяване на потребностите на населението, временно пребиваващи и туристи, както и нужните мероприятия за опазване на околната среда по отношение на водите. Анализите на електрификацията и телекомуникациите показват, че общината притежава необходимите енергийни ресурси и за перспективното й развитие. Посочени са мероприятията за доизграждане и модернизация на преносната мрежа и съоръжения.

Общината е богата на обявени и предложени за обявяване елементи на Националната екологична мрежа, представени в таблица Таблица 1.2.

Таблица 1.2. Елементи на националната екологична мрежа

Категория по ЗЗТ или ЗБР	Идентификационен код	Площ по ОУПО (ха)
Защитена местност „Бакърлия"	149	3.3
Защитена местност „Долната ова"	14	20.0
Природна забележителност „Глухите камъни"	151	2.0
Природна забележителност „Кован кая"	149	1,0
Природна забележителност „Куш кая"	150	1.0
Защитена зона „Родопи- Източни"	BG0001032	8715.9
Защитена зона „Осър камък"	BG0001034	240.9

Защитена зона „Сакар"	BG0000212	9506.6
Защитена зона „Река Марица"	BG0000578	757.1
Защитена зона „Язовир Ивайловград"	BG0002106	4055.3
Защитена зона „Радинчево"	BG0002020	1902.1
Защитена зона „Сакар"	BG0002021	1131.6

Общата площ на елементите от **Националната екологична мрежа**, включваща защитени природни територии, обявени или приведени в съответствие с изискванията на Закона за защитените територии и защитени зони, изграждани по общоевропейската програма НАТУРА 2000 и в съответствие със Закона за биологичното разнообразие за община Любимец, е **26 336.8** ха с припокриване с дял **76.50 %** от общата територия на общината. По този показател, тя попада в групата на общините с висок дял на териториална защита на местата с концентрация на биоразнообразие.

Площта на елементите на Националната екологична мрежа и делът им в общинската територия, с отчитане на припокриване, представяме в таблица 1.3.:

Таблица 1.3. Елементи на Националната екологична мрежа и делът им в общинската територия с отчитане на припокриване

Елементи на НЕМ		Защитени зони		Защитени зониДир. 92/43/ЕЕС		Защитени зони Дир.2009/147/ЕС		Защитени природни т-ии	
ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
26336.8	**76.50**	26309.5	**76.50**	19 220.5	55.83	7089	20.59	27.3	0.08

Общият устройствен план на общината, съгласно разпоредбите на ЗУТ, има значението на основа за цялостното устройство на територията, като неговите предвиждания са задължителни за последващите Подробни устройствени планове. Разпределението на територията на Общината, по видове общо предназначение и видове устройствени зони, е извършено с номенклатурата на Наредба № 7 от 22 декември 2003 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. Представено е в приложената, към Доклада за екологична оценка, обяснителна записка съм ОУП.

В предварителния проект на ОУП на Община Любимец е предложен общ баланс, представен на Таблица 1.4.

Таблица 1.4. Сравнение между съществуващите и проектни елементи по вид територия.

ТЕРИТОРИАЛЕН ЕЛЕМЕНТ	ПЛОЩ НА СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕЛЕМЕНТИ		ПЛОЩ НА ПРОЕКТНИ ЕЛЕМЕНТИ	
	ха	%	ха	%
Урбанизирани територии, в.т.ч.:	**935.95**	**2.72**	**973.67**	**2.79**
Жилищни функции	440.86		448.32	
Обществено обслужващи функции	26.33		24.78	
Производствени дейности	27.27		54.15	
Складови дейности	11.95		27.00	
Стопански дворове	11.67		-	
Озеленяване – ШОП и специф. предназначение	18.3		20.11	
Спорт и атракции	11.38		18.58	
Комуникации, транспорт и комунално. стопанство	174.67		174.67	
Ваканционно селище	59.83		59.83	
Незастроени терени	153.69		146.23	
Земеделски територии, в т.ч.:	**19112.67**	**55.52**	**18794.98**	**54.83**
Обработваеми земи - ниви	12165.09		12160.65	
Обработваеми земи - трайни насаждения	1662.30		1662.30	
Необработваеми земи	2583.22		2377.20	
Ливади	128.40		128.40	
Пасища, мери	2078.89		2075.87	
Гори в земеделски територии	494.77		494.77	
Горски територии, в т.ч.:	**11459.88**	**33.29**	**11456.57**	**33.28**
Стопански гори	2789.29		2789.29	

Защитни гори	95.30		95.3	
Специални гори	8374.51		8374.51	
Горски земи	200.78		197.47	
Производствени дейности, в т.ч.:	**281.71**	**0.82**	**567.89**	**1.65**
Добив на електроенергия - ВЕИ	114.14		400.32	
Стопански дворове	167.57		143.47	
Водни площи	**1165.01**	**3.38**	**1165.01**	**3.38**
Транспорт и комуникации	**251.22**	**0.73**	**267.62**	**0.78**
Техническа инфраструктура	**137.89**	**0.41**	**137.89**	**0.40**
Други терени, в т.ч.:	**1082.57**	**3.14**	**1063.27**	**2.89**
Дерета, оврази, сипеи, скали и др.	11.7		11.7	
Полски, горски пътища, прокари	1048.73		1029.43	
Гробища	20.28		20.28	
Полезни изкопаеми	1.86		1.86	
ОБЩА ПЛОЩ	**34426.90**	**100.00**	**34426.90**	**100.00**

Предварителният проект за ОУП на Община Любимец въвежда устройствени зони, представени в таблица 1.5.

Таблица 1.5. Видове устройствени зони

Вид зона	Наименование на зоната
Жм	Жилищна зона с малко етажно застрояване
Жс	Жилищна зона със средноетажно застрояване
Ов	**Вилна зона**
Оз	Озеленени терени за широко обществено ползване
Озс	Озеленени терени за спорт и атракции
Озт	За защитени местности и природни забележителности
Оис	Озеленени терени - извънселищни паркове
Ок	**Зона за къмпинг**
Ос	**Ваканционно селище**
Пп	Предимно производствена зона
Соз	Смесена обслужваща зона

Соп	Смесена обслужваща и производствено-складова зона
Т1	Терени за социална, бизнес и търговска инфраструктура
Т2	Терени за зеленина за широко обществено ползване
Т3	Терени за спорт и атракции
Т4	Терени за производствени и складови дейности
Т5	Терени за техническа инфраструктура
Т6	Терени за добив на електроенергия от ВЕИ
Т7	Терени за съоръжения на транспорта
Т8	Специални терени
Т9	Терени за гробищни паркове
Ц	Смесена централна зона

Конкретните устройствените показатели на устройствените зони са видни в приложения към доклада за предварителен проект за ОУП. Разпределението на видовете устройствени зони по защитени зони и землища представяме в таблица 1.6.

Таблица 1.6. Разпределение на видовете устройствени зони по защитени зони и по землища.

землище	Обща Площ (ха)	Жм	Ов	Оз	Озс	Оис	Ок	Ос	Пп	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т9
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „РОДОПИ-ИЗТОЧНИ" (BG0001032)																	
Дъбовец	3106.3	0.1	74.0			17.1	5.7					1.8					
Малко градище	1716.8																
Вълче поле	3892.8							7.8									
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „ОСТЪР КАМЪК" (BG0001034)																	
Любимец	93.5																
Белица	147.4																
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „РЕКА МАРИЦА" (BG0000578)																	
Георги Добрево	22.0					41.6											
Йерусалимово	26.7																
Любимец	708.4					35.8							0.1				
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „САКАР" (BG0000212)																	
Васково	1616.4	8.9							11.8	0.5					318		0.3
Георги Добрево	2605.4	35.8							28.3	7.6	5.3		9.8	0.5			1.5

Йерусалимово	2216.5	26.4				26.3			21.3	5.4			2.7			0.5	0.8
Любимец	50.2					34.7											
Оряхово	3018.1	38.4		8.6	1.5				1.3	4.5					136		2.4
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „РАДИНЧЕВО" (BG0002020)																	
Любимец	105.0																
Йерусалимово	1433.7																
Оряхово	363.4								0.9								
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „ЯЗОВИР ИВАЙЛОВГРАД" (BG0002106)																	
Вълче поле	1848.2							7.8									
Дъбовец	2207.1	0.1	74			17.1	5.7					1.8					
ЗАЩИТЕНА ЗОНА „САКАР" (BG0002021)																	
Георги Добрев	60.7																
Васково	1070.9								10.3						231		

Предварителният проект за ОУП определя планово-пространствената структура на общината и насоките за пространственото му развитие, изразено в разнообразни устройствени зони и режими с баланс на териториите. Устройствените зони и установените режими са представени в ОУП и Доклада за екологична оценка.

Запазва се изцяло непроменена площта на териториите за природозащита: защитени природни територии и зони.

2. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНИЯ ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Наличието на неравномерно разпределена селищна структура, с един малък град и 9 малки населени места, планинските дадености на Сакар и Източни Родопи, съчетано с равнинния и селскостопански облик на долината на река Марица, определя характера на подадените инвестиционни предложения за територията на защитени зони Защитени зони „Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), „Радинчево" (BG0002020), „Сакар" (BG0002021) и „Язовир Ивайловград" (BG0002106).

Проведени са консултации и се анализира официално достъпната информация на Регионалните инспекции по околната среда и водите в Хасково и Стара Загора, както и МОСВ, РИОСВ в Пазарджик и Пловдив /публично достъпни данни/ за периода 2007-2016 година, за съгласувани дейности в защитените зони.

Поради големия брой и обем информация, ги представяме обобщено в таблици 2.1 и 2.2. по общини и защитени зони, а в приложение, в пълния им обем за Хасковска и Старозагорска област.

Таблица 2.1. Процедирани инвестиционни предложения, планове и програми за периода 2007-2016 година, за защитени зони по Директива 79/409/ЕЕС/, по общини.

Община	Засегната площ (дка)		
	Радинчево BG0002020	**Сакар BG0002021**	**Язовир Ивайловград BG0002106**
Свиленград	8.499	1407.8843	-
Харманли	133.099	6.025	-
Ивайловград			148.333
Любимец	18.284	2871.276	547.691
Маджарово			5.000
Тополовград		4 416.189	
Елхово		1008.803	

Таблица 2.2. Процедирани инвестиционни предложения, планове и програми за периода 2007-2016 година, за защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС, по общини.

Община	Засегната площ (дка)			
	Родопи – Източни BG0001032	**Сакар BG0000212**	**Остър камък BG0001034**	**Река Марица BG0000578**
Свиленград	110.248	1433.069		
Харманли		782.036	244.315	
Ивайловград	946.600			
Любимец	585.938	4129.956	37.780	
Маджарово	163.089			
Кърджали	84.038			
Момчилград	64.044			
Крумовград	521.705			
Кирково	65.032			
Стамболово	121.338			

Симеоновград				79.039
Димитровград				114.181
Хасково				5.999
Тополовград		3279.887		
Пазарджик, Септември, Белово, Родопи, Марица, Пловдив, Стамболийски, Садово, Чирпан, Първомай, Братя Даскалови				7 262.374

Предварителният анализ на подадените предложения, планове и програми показва, че голяма част от тях касаят дейности в горите и инфраструктурата, които както по характера си, така и по времетраене, не могат да окажат значително кумулативно въздействие с устройването на територията. Определено положително, и за зоните, ще повлияе реализацията на лесокултурните мероприятия и донякъде, въвеждането на капково напояване в селскостопанските практики.

Някои инфраструктурни обекти са ограничени по мащаби и с временно и възстановимо, за зоните, въздействие като подземно прокарване на кабели и водопроводи, което обикновено се извършва по полски пътища или в сервитутите на други създадени инфраструктурни елементи, което също не води до проява на отрицателен кумулативен ефект. При хипотетичната ситуация, че всички инвестиционни предложения, планове и програми, утвърдени за защитените зони по реда на чл. 31 от ЗБР, бъдат реализирани, то те ще се засягат площно, по начин, представен в таблица 2.3.

Таблица 2.3. Площно засягане на защитените зони

Защитена зона	Родопи – Източни BG0001032	Сакар BG0000212	Остър камък BG0001034	Река Марица BG0000578	Радинчево BG0002020	Сакар BG0002021	Язовир Ивайловград BG0002106
засегната площ (дка)	2.662.032	9 624.948	282.095	7 461.593	159.882	9 710.177	701.024
засегната площ (%)	0.122	0.731	0.176	5.078	0.276	0.772	0.356

Кумулативният ефект от ОУП на Община Любимец с всички други инвестиционни предложения, планове и програми върху зоните е подробно разгледан в т. 5.3.

3. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА ИЛИ НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

Върху територията на защитени зони „Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), „Радинчево" (BG0002020), „Сакар" (BG0002021) и „Язовир Ивайловград" (BG0002106), попадаща в обхвата на ОУП на Община Любимец, и техните елементи, влияние могат да окажат съчетанието по време, местоположение и интензивност на въздействията от изграждането на обектите, цитирани в т.2, тяхната инфраструктура и експлоатация.

Предварителният проект за ОУП внася минимално нови урбанистични елементи в общинската територия, заета от защитените зони, представени в Таблица 1.6.

Най-общо, върху околната среда в района и върху защитените зони, очакваме няколко типа въздействия от реализацията на ОУП.

При пълна или частична реализация на заложения устройствен потенциал, ще се увеличи незначително дела на урбанизираните територии за сметка на селскостопанските земи, със символично засягане на площи от защитените зони.

Преките въздействия ще са свързани най-вече с изграждането на нови обекти с функции, отговарящи на допустимите за Терени за добив на електроенергия от ВЕИ (Т6), Терени за социална, бизнес и търговска инфраструктура (Т1), Жилищна зона с малко етажно застрояване (Жм), Вилна зона (Ов), Зона за къмпинг (Ок).

Следствие на устройствената регламентация са строителството и експлоатацията на нови обекти, при което ще се завишат трайно, но минимално, нивата на действие на антропогенните фактори в съответния район: на шум и вибрации, временно и локално запрашаване на приземния атмосферен слой при земно-изкопните работи. Ще продължи неизбежното отделяне на вредни вещества във въздуха, отделяни от трафика на автомобилния транспорт - въглероден оксид, въглеводороди, азотни оксиди, серни оксиди, оловни аерозоли, алдехиди, сажди, водни пари и др. Ще се генерират отпадъчни води.

Съществува опасност от увреждане на терени и местообитания от необосновано навлизане на машини в защитените зони или от разливи на гориво-смазочни материали. Ще се генерират производствени, строителни и други отпадъци. Дейностите с тях, не отговарящи на изискванията, могат да доведат до негативно въздействие.

Най-общо, излизайки от конкретиката на всяка обособена нова урбанизирана зона, можем да обобщим конкретните заплахи за ключовите елементи за защитените зони в района така:

Възможно е в някаква степен да се създадат предпоставки за загуба и деградация на природни местообитания или местообитания на видовете в зоните, причинени пряко от антропогенния фактор.

При реализация на предвиденото стопанско развитие на селищата, намалява незначително площта на селскостопанските площи спрямо настоящото състояние, но то е резултат до голяма степен и на устройване на бившите стопански дворове на ТКЗС и АПК, като предимно производствена зони (Пп).

Реализацията на предвижданията за малкото нови производствени зони, жилищни или многофункционални зони, ще доведе до минимално отнемане на земи от Поземления фонд и незначително намаляване на трофичната база, на подлежащи на опазване в зоните, видове, като същевременно отнема и площи, свързани с миграции, нощувки, почивка. В тази посока, принципно действат и следните фактори, разбира се при специфичните измерения на условията в Община Любимец:

- Силно интензивно развитие на растениевъдството, свързано с прекалено торене и използване на химически препарати, унищожаване на синури, отводнителни канали, увреждане на могили, неправилни сеитбообръщения, промени в режима на стопанисване;
- Изграждане на промишлени производства и ферми без пречиствателни съоръжения;
- Прекомерна паша;
- Намаляване на площта на влажните ливади и люцерновите ниви;
- Неправилно изведени и бракониерски сечи;
- Неекологично обосновани размери на лов, риболов и други ползвания на природни биологични ресурси;
- Промяна в режима на стопанисване на рибовъдните стопанства;
- Нерегламентиран и необоснован добив на наносни материали в коритата на реките;

- Прекалено извличане на подпочвени води;
- Ново инфраструктурно и стопанско развитие, извън зонирането в плана – индустрия, селищно развитие, електропроводи, газопроводи, канализации, водоснабдявания.

Засилената урбанизация очакваме да доведе до настаняване, в макар и малка степен, на рудерални растителни видове и създаване на условия за навлизане и развитие на инвазивни чуждоземни видове, особено когато обектите са в близост до зоните. Ще се създават и условия за случайна смъртност на по-високо ниво от досегашното.

Изграждането на нови, макар и ограничени по площ, обем и капацитет урбанизирани и промишлено-производствени комплекси, е възможно не само да причинят унищожаване на местообитания извън зоните, но свързани с видовете в тях, заемайки част от тяхното пространство. Може да се очаква, те да влошат, до известна степен, качеството на прилежащите територии чрез замърсяване, шум, вибрации, промени в хидрологичния режим, светлинна и топлинна инвазия. Засиленото антропогенно присъствие от развитие на туризма води до завишен трафик, което е в състояние да възпрепятства до някаква степен придвижванията на сухоземните животни по терена, което завишава риска от изолация на популациите им. Повишава се смъртността, в резултат от сблъсъци с превозни средства. Линейните инфраструктурни обекти може да пресичат местообитания и да ограничават движенията на животни между тях от двете им страни. В резултат от това, могат да бъдат изолирани относително малки групи животни, което намалява жизнеспособността на техните популации. Физичните характеристики на пътя може да са непреодолима бариера за някои видове, а други може да отбягват самия път и всички, свързани с него, безпокойства. Може да се очаква завишаване на смъртността при удар с превозно средство. Особено уязвими са средно големите и едри бозайници, понеже обитават обширни територии и при ежедневните и сезонни преходи пресичат много пътища, но в обикновения случай, те са се отдръпнали в рамките на ареала си от места с подобен характер. Застрашени са и голям брой земноводни и влечуги при сезонните им миграции, към и от местата за размножаване, и видове птици като нисколетящи пойни, забулените сови, мишелови и други дневни и нощни грабливи птици, понеже крайпътните банкети, за тях, са привлекателни ловни територии. Всички тези въздействия увеличават опасността от локално, в случая, изчезване на някои видове, особено на такива, които вече са уязвими или са застрашени за района.

Териториите, прилежащи на Автомагистрала Марица, са изложени на всички познати негативни и преки въздействия от такъв тип големи транспортни артерии. Близостта й до 4 защитени зони предизвиква и косвени въздействия.

Щрихираните възможни въздействия могат да доведат до загуба на екологични ниши в зоните и извънзоновите площи, а при дейности, неотговарящи на изискванията, заложени в българското хармонизирано екологично законодателство и до негативно въздействие върху екосистемите в района, като се увеличава риска и за ключовите елементи на защитените зони. Очакваното въздействие е напълно адекватно на въвежданите промени в устройството, в сравнение с досегашната теренна ситуация, а то е минимално и до голяма степен хипотетично, тъй като устройването на дадена територия не е равнозначно на реализацията на създадените с това възможности и условия. В този смисъл, спазвайки принципа на предпазливостта, в табл.3.1. сме представили категориите възможни дейности и техните потенциални въздействия върху ключовите елементи на защитените зони.

Таблица 3.1. Дейности и възможни техни въздействия върху защитените зони

ДЕЙНОСТ	ПОТЕНЦИАЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ
Обособяване на нови устройствени зони	Пряко унищожаване и площна загуба на местообитания, вследствие на усвояване на терени с ново предназначение
	Възможно увреждане на местни популации на растителни и животински видове
	увреждане качеството на прилежащи естествени природни местообитания, вследствие на човешка дейност
	Утъпкване на растения
	Промени в състава на типичните, за местообитанията, видове
	Безпокойство на животински видове, в резултат от повишено човешко присъствие
	Повишена опасност от пожари
	Смъртност на индивиди, предимно безгръбначни, вследствие на премахване на повърхностния почвен слой с растителната покривка и от там снижаване на стойността на хранителната база
	Повишени емисии на отработени газове от МПС, които могат да предизвикат физиологични и биохимични реакции в организмите
	Унищожаване или увреждане качеството на местообитания, в резултат от нерегламентирано изхвърляне на отпадъци
	Безпокойство на животни от съседни територии
	Временни промени в характерния ландшафт, макар минимални и локални
	Безпокойство на животни, в резултат от повишено човешко присъствие

4. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

4.1. ЗАЩИТЕНА ЗОНА „РОДОПИ-ИЗТОЧНИ" (BG0001032)

Защитена зона „РОДОПИ-ИЗТОЧНИ" е записана с идентификационен код BG0001032 и е с обща площ от 217 352.95 ха. Предложението, за обявяване на зоната, е внесено от Сдружение за дива природа "Балкани" в МОСВ по чл. 8 ал.1 на ЗБР (МОСВ/Вх.№26-00-3344, София, 13.10.2006). Одобрена е от Националния съвет по биологично разнообразие на 21.11.2006 г. и с решение на Министерски съвет № 122 от 02 март 2007 г. Одобреният, от Министерски съвет, списък е публикуван в ДВ, брой 21 от 09.03.2007 г. Документацията е внесена в Европейската Комисия през март 2007 г.

Обхваща землищата, или части от тях, на 235 селища, включени в административните граници на 11 общини от 3 области в Източни Родопи. В североизточната част се намира рида Гората (704 м.н.в.) – плътно облесен с дъбови гори. На юг от него, са долините на река Арда и долното течение на Крумовица, характеризиращи се с интересни скалисти и тревни местообитания. В югоизточната част на зоната се намират долините на Бяла и Луда река – едни от най-дивите в България, а по границата с Гърция се извисяват по-високите ридове Гюмюрджински снежник и Мъгленик (съответно 1463 и 1266 мн.в). По тях са запазени много стари дъбови и букови гори.

Зоната кореспондира пряко с други защитени зони, припокриващи се с нея (Табл. 4.1.1.).

Таблица 4.1.1. Кореспондиращи със защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032) други защитени зони.

ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС		ДИРЕКТИВА 79/409/ЕЕС	
КОД	ЗОНА	КОД	ЗОНА
BG0002019	Бяла река	BG0002012	Крумовица
		BG0002014	Маджарово
		BG0002071	Мост Арда
		BG0002013	Студен кладенец
		BG0002106	Язовир Ивайловград

Основните цели за обявяването на зоната са:

• *Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.*

• Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения, за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.

• Възстановяване, при необходимост, на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Ключовите й елементи са свързани с цитираните цели и определения предмет на опазване – типове местообитания, видове и местообитания на видове. В тази връзка са определени и зони с висока консервационна значимост.

Предмет на опазване в Защитена зона „Родопи-Източни" са 31 установени ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС (таблица 4.1.2.).

Таблица 4.1.2. Типове природни местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, предмет на опазване в **Защитена зона „Родопи-Източни"**

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИТИЕ /%/	ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ	ОТНОСИТ. ПЛОЩ	ПРИРОДНА С-СТ	ЦЯЛОСТНА ОЦЕНКА
3140	Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от CHARA					
3260	Водни течения от равнинни до планински нива с растителност от съюзите *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*	0.5	A	A	A	A
5130	Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик	0.269	A	A	B	B
5210	Храсталаци с *Juniperus spp*	3	A	A	B	B
6110*	Карстови или базофилни тревни съобщества от *Alysso- Sedion albi*	0.0474	A	B	A	A
6210*	Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (важни местообитания на орхидеи)	2	A	B	A	A
6220*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*	**3**	A	B	A	A
62AO	Източно-субсредиземноморски сухи тревни съобщества	8	A	A	A	A

62D0	Оро-мизийски ацидофилни тр. съобщества	0.01	A	C	A	A
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс					
6510	Низинни сенокосни ливади	0.023	A	C	A	A
6520	Планински сенокосни ливади	0.23	A	C	A	A
8210	Варовикови скални клонове с хазмофитна растителност	0.1	A	C	A	A
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.5	A	B	A	A
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*	1.2743	A	A	A	A
8310	Неблагоустроени пещери	1.067	A	C	B	B
9130	*Asperulo-Fagetum* букови гори	1.067	A	C	B	B
9150	Средноевропейски букови гори върху карбонатна основа от съюза *Cephalanthero-Fagion*	0.138	A	C	B	B
9170	*Galio-Carpinetum* дъбово-габърови гори	2.357	A	B	B	B
91AA	Източни гори от космат дъб	4.556	A	B	A	A
91E0*	Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*	0.35	A	B	A	A
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	30.781	B	B	A	A
91W0	Мизийски букови гори	3.0519	A	B	B	A
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	0.0509	A	C	B	A
9270	Гръцки букови гори с *Abies borisii-regis*	0.005	A	B	A	A
92A0	Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*	0.003	A	C	B	A
92C0	Гори от Platanus orientalis	0.00633	A	B	B	B
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (Nerio-Tamaricetea и Securinegion tinctoriae)	0.023	A	A	A	A
9530*	Суб-средиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор	0.0283	A	C	A	A

*** - приоритетни типове**

При полевата инвентаризация, по проекта на МОСВ, в защитената зона не са установени природните местообитания ***Luzulo-Fagetum*** **букови гори (9110)** и **Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеии стръмни склонове (9180*)** и не са представени в досието на „Родопи-Източни" (BG0001032)(natura2000.moew.government.bg).

Новоустановени и нефигуриращи, в Стандартния формуляр от 2007 година, са **Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от CHARA (3140)** и **Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс (6430).**

При описанието на всички местообитания от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в зоната, са ползвани:

- ❖ Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете хабитати в ПриложениеI към Директива 92/43/ЕЕС;
- ❖ Приоритетност – приоритетност на хабитата, съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС;
- ❖ Име – българско име на хабитати, съгласно Приложение I на ЗБР;
- ❖ % Покр. – процентно покритие на хабитата, спрямо общата площ на обекта;
- ❖ Предст. – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденият тип хабитат е "типичен". Използвана е следната система за класифициране: A - отлична представителност; B – добра представителност; C - значима представителност; D - незначително наличие;
- ❖ Относителна площ – относителната площ или площта от обекта, покрита от дадения тип хабитат, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип хабитат.

Използваните интервали покласове са следните: A) 100 >= p >15%; B) 15 >= p > 2%; C) 2 >= p >0

- ❖ Природна стойност – степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природен хабитат и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под-критерия: i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване. Използвана е следната система за класифициране: A: отлично опазване; B: добро опазване; C: средно или слабо опазване.

- Цялостна оценка - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природен хабитат. Представлява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглеждания хабитат.

Използвана е следната система за класифициране: A: отлична стойност, B: добра стойност, C: значима стойност

Предмет на опазване в Защитена зона „Родопи-Източни" са и множество видове, с висок природозащитен статус, представени в таблица 4.1.3.

Таблица 4.1.3. Растителни и животински видове, включени в предмета на опазване на **Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)**

ВИД	***SPECIES***	***Местна попул.***	***Миграционна Популация***			***Оценка***			
			Разм н.	***Зимув.***	***Премин.***	***Попул.***	***Опазв***	***Изолир***	***Цял. оценка***
***РАСТЕНИЯ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/EEC*									
обикновена пърчовка	*Himantoglossum caprinum*	R				C	*B*	C	*B*
***БЕЗГРЪБНАЧНИ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/EEC*									
обикновен паракалоптенус	*Paracalopteus caloptenoides*	R				C	A	C	A
ручеен рак	*Austropotamobius torrentium*	C				C	A	C	B
бисерна мида	*Unio crassus*	R				B	A	C	A
еуфидрас	*Euphydryas aurinia*	C				B	A	A	A
торбогнездница	*Eriogaster catax*	V				A	A	A	A
бръмбар рогач	*Lucanus cervus*	R				C	A	C	A
лицена	*Lycaena dispar*	V				C	A	B	A
обикновен сечко	*Cerambyx cerdo*	R				B	A	C	A
буков сечко	*Morimus*	R				B	A	C	A

	funereus								
алпийска розалия	*Rosalia alpina*	R				B	A	C	A
	Callimorpha quadripunctaria	R				B	A	B	A
	Dioszeghyana schmidtii	C				A	A	A	A
	Probaticussub rugosus	R				C	A	B	A
осмодерма	*Osmoderma eremita*								
***РИБИ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									
европейска горчивка	*Rhodeus sericeus amarus*	R				B	B	C	B
балкански щипок	*Sabanejewia aurata*	V				C	A	C	A
маришка мряна	*Barbus plebejus*	C				B	A	C	A
распер	*Aspius aspius*	V				C	B	A	A
обикновен щипок	*Cobitis taenia*								
***ЗЕМНОВОДНИ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									
жълтокоремна бумка	*Bombina variegata*	C				B	A	C	A
голям гребенест тритон	*Triturus karelinii*	C				B	A	C	A
***ВЛЕЧУГИ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									
шипоопаш. костенурка	*Testudo hermanni*	C				B	A	C	A

шипобедр. костенурка	*Testudo graeca*	C				B	A	C	A
обикновена блатна костенурка	*Emys orbicularis*	C				B	A	C	A
южна блатна костенурка	*Mauremys caspica*								
пъстър смок	*Elaphe quatuorlineata*	R				B	A	B	A
БОЗАЙНИЦИ, *включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									
малък подковонос	*Rhinolophus hipposideros*		C	C	P	B	B	C	B
голям подковонос	*Rhinolophus ferrumequinum*		C	C	P	B	B	C	B
подковонос на Мехели	*Rhinolophus mehelyi*	P	V	P	P	B	B	C	B
средиземно морски подковонос	*Rhinolophus blasii*		R	V	P	B	B	C	B
южен подковонос	*Rhinolophus euryale*		C	V	P	C	B	C	C
гол. нощник	*Myotis myotis*		C	R	P	B	B	C	B
дългокрил прилеп	*Miniopterus schreibersi*		R	R	P	C	B	C	C
дългоух нощник	*Myotis bechsteini*	V	P	P	P	B	B	C	B
остроух нощник	*Myotis blythii*	C				C	A	B	A
трицветен нощник	*Myotis emarginatus*	V	R	P	1000-10000 i	B	B	C	B
широкоух прилеп	*Barbastella barbastellus*	V				B	B	C	B

дългопръст нощник	*Myotis capaccinii*	R	R	P	P	B	B	C	B
*европейски вълк	*Canis lupus*	51-52				B	A	C	A
кафява мечка	*Ursus arctos*	1-2i				C	B	B	A
лалугер	*Spermophilus citellus*	R				C	B	C	A
видра	*Lutra lutra*	81i				B	A	C	A
пъстър пор	*Vormela peregusna*	R				B	A	C	A
мишевиден сънливец	*Myomimus roachi*	V				B	B	B	B

Легенда:

- **SPECIES-** наименование на видовете на латински, съгласно Приложение II към Директива 92/43/EEC и Директива 79/409/EEC
- **Вид** – наименование, съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници. Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:
- **Местна популация** - популации от местни видове, които могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.
- **Миграционна попул**. - миграционна популация от:
- **Размн.** - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.
- **Зимув.** - зимуващи видове, използват обекта през зимата.
- **Премин.** - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за смяна на перата/козината извън местата за размножаване.
- **Числеността** на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (p) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (т) или (f).

В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията, като е посочено дали видът е типичен (C), рядък (Я) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

- **Популация** - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка:
  - A) 100% >= p > 15%;
  - B) 15% >= p > 2%;
  - C) 2% > p > 0%.
  - Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.
- **Опазване** - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка":
  - A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване);
  - B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване);
  - C) средно или слабо опазване (всички други комбинации).
- **Изол.** - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация:
  - A) (почти) изолирана популация;
  - B) неизолирана популация, но на границата на района на разпространение;
  - C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение.
- **Цял.оц**. - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система:
  - A) отлична стойност;
  - B) добра стойност;

- С) значима стойност.

Птици не са включени в предмета на опазване. Цитираните места, с висока стойност по отношение на орнитофауната, са обхванати от защитените зони по Директива 79/409/ЕЕС.

Балансът на територията на Защитена зона „Родопи-Източни" е представен в таблица 4.1.4.

Таблица 4.1.4. Баланс на територията на **Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)**

Класове земно покритие	Покритие(%)
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	15
Други земи	10
Екстензивни зърнени култури	16
Иглолистни гори	2
Изкуствени горски монокултури	6
Негорски райони, култивирани с дървесна растителност	3
Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници	18
Смесени гори	5
Сухи тревни съобщества, степи	5
Широколистни листопадни гори	20

Зоната съхранява непроменени, от човешка дейност, крайречни местообитания – 91E0, а в по-ниските части (под100 м.н.в.) 92C0 и 92A0. Това е едно от малкото места, където площта на 91E0 достига оценка В от националното покритие. Долините на Бяла и Луда река и ридовете по границата са почти без човешка намеса, вследствие на това, че дълго време са били забранени гранични райони. Тя е едно от малкото места в България, където има съхранени семенни дъбови гори и една от най-важните, за опазване на местообитания 91M0, 91AA, 91G0. Това е и една от четирите зони, в които се среща местообитание 9270, макар и на много малки площи в Гюмюрджински снежник.

Местообитанието на червената хвойна 5210 също достига оценка А от националното покритие. По гръцката граница рядко се наблюдават скитащи мечки. Популацията на вълка никога не е изчезвала в района, дори през 70-те години, когато вълците в България са били почти изтребени със стрихнин. Ниските части до 200-300 метра, в близост до долини с наличие на вода и през сухите месеци, са важни за опазването на *Elaphe sauromates* и *Mauremys caspica*.

Това е най-важната зона за опазване на сухоземните костенурки в България. Уникална е с това, че и двата вида от род *Testudo* достигат оценка А от националните им популации.

За опазване на биологичното разнообразие, част от територията (3.81%) в миналото е получила природозащитен статут по Закона за защитените територии (таблица 4.1.5.).

Таблица 4.1.5. Територии с друг природозащитен статут в границите на **Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)** – общо покритие

КОД	КАТЕГОРИЯ	ПОКРИТИЕ %
BG01	Резерват	0.35
BG03	Природна забележителност	0.37
BG04	Поддържан резерват	0.02
BG06	Защитена местност	3.07
BG00	Няма друг природозащитен статут	96.19

Легенда:

Код - код на категорията защитена територия;

Категория - категория на защитената територия, съгласно ЗЗТ;

% Покритие - процентно покритие, спрямо общата площ на Натура2000 зоната.

Обявени са следните защитени природни територии, съдържащи се в Защитена зона „Родопи-Източни" (табл. 4.1.6.).

Таблица 4.1.6. Територии с друг природозащитен статут в границите на **Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)** – покритие по отделни ЗПТ

КОД	КАТЕГОРИЯ	ПОКРИТИЕ %	
BG01	Вълчи дол	Резерват	0.35
BG03	Пещера Коджа кае	Природна забележителност	0.02
BG03	Находище на турска леска	Природна забележителност	0.02
BG03	Буреща	Природна забележителност	0.04
BG03	Находище на градински чай	Природна забележителност	0.02
BG03	Скални ниши - Меден камък	Природна забележителност	0.01
BG03	Калето	Природна забележителност	0.01
BG03	Душан	Природна забележителност	0.01
BG03	Къш кая	Природна забележителност	0.02
BG03	Находище на градински чай - Daima	Природна забележителност	0.03
BG03	Водопада	Природна забележителност	0.02

BG03	Вкаменената гора	Природна забележителност	0.02
BG03	Глухите камъни	Природна забележителност	0.03
BG03	Шаран купру	Природна забележителност	0.02
BG03	Находище на божур	Природна забележителност	0.01
BG03	Тракийски дъб	Природна забележителност	0.02
BG03	Кован кая	Природна забележителност	0.04
BG03	Меден камък	Природна забележителност	0.02
BG03	Находище на родопска горска майка	Природна забележителност	0.01
BG04	Боровец	Поддържан резерват	0.02
BG06	Ликана	Защитена местност	0.01
BG06	Черната скала	Защитена местност	0.40
BG06	Юмрук скала	Защитена местност	0.16
BG06	Патронка	Защитена местност	0.08
BG06	Рибино	Защитена местност	0.03
BG06	Меандрите на Бяла река	Защитена местност	0.71
BG06	Гюмюрджински снежник	Защитена местност	0.80
BG06	Хамбар дере	Защитена местност	0.03
BG06	Момина скала	Защитена местност	0.32
BG06	Средна Арда	Защитена местност	0.19
BG06	Големия сипей	Защитена местност	0.30
BG06	Гюргена	Защитена местност	0.03

Обявени са и три места по Европейската програма **Корине биотопи**, съдържащи се в **Защитена зона „Родопи-Източни"** или частично припокриващи се с нея (таблица 4.1.7.).

Таблица 4.1.7. Обявени места по Европейската програма **Корине биотопи**, съдържащи се в границите на **Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)**

КОД	ИМЕ	ТИП	%
F00005200	Долината на река Арда	*	18.22
F00005300	Бяла река	+	13.92
F00013800	Вейката	+	0.75

4.2. Защитена зона „РЕКА МАРИЦА" (BG0000578)

Защитена зона „Река Марица", записана с идентификационен код BG0000578 и площ от 14 693.10 ха е част от Националната екологична мрежа, в частта й по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие (по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания).

Обхваща землищата, или части от тях, на 83 селища, обединени в 18 общини и 4 области.

Предложението за обявяване е одобрено от Националния съвет по биологично разнообразие на 21.11.2006 г. и с Решение № 122/02.03.2007 на Министерски съвет (ДВ бр. 21/09.03.2007). Документацията е внесена в Европейската Комисия през март 2007 и е одобрена от нея. Зоната е изключително важен биокоридор, свързващ зоните в цяла Южна България, тъй като река Марица е най-голямата река на Балканския полуостров. Тя има водосборна област до устието си, с площ от 53 000 км^2, а до държавната граница между България и Гърция - 21 084 км^2.

Марица е и най-пълноводната река в страната. До границата е дълга 321 км. Приема към 100 по-значителни притока, които са разположени симетрично спрямо главната река, т.е. броят на левите и десните притоци е почти еднакъв.

Зоната е предложена с оглед постигане на следните ***цели:***

• Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;

• Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения, за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата;

• Възстановяване, при необходимост, на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Минималната надморска височина в зоната е 37 м, максималната 386, а средната 198 м.

Използваната легенда при представянето на местообитанията и видовете от предмета на опазване е същата като при предходните зони.

В защитената зона са локализирани 14 местообитания, включени в Приложение № 1 на Закона за биологичното разнообразие и Приложение № 1 на Директива 92/43/ЕЕС (таблица 4.2.1).

Таблица 4.2.1. Типове природни местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, предмет на опазване в **Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)**

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИТИЕ /%/	ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ	ОТНОСИТЕЛНА ПЛОЩ	ПРИРОДНА СТОЙНОСТ	ЦЯЛОСТНА ОЦЕНКА
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*	2.41	B	B	C	B
3260	Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*					
3270	Реки с кални брегове с *Chenopodionrubri* и *Bidention p.p.*	0.41	B	B	B	B
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi*	0.0142	D	C		
6210*	Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик	0.19	B	C	B	B
6220*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*	2.43	A	C	B	A
62A0	Източно-субсредиземноморски сухи тревни съобщества					
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс					
6510	Низинни сенокосни ливади					
91AA*	Източни гори от космат дъб	1.3133	C	C	C	C
91E0 *	Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*	2.76	B	B	A	B
91F0	Крайречни смесени гори от *Quercus robur, Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*)	0.676	C	C	C	C
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	0.798	C	C	C	C
92A0	Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*	1.038	B	B	B	B

По стандартен Натура2000 формуляр, в зоната са били включени още местообитания, за които, след проведената теренна инвентаризация, е преценено, че не се развиват в зоната: Гори от *Platanus orientalis (*92C0) и Южни крайречни галерии и храсталаци (92D0).

При описанието на местообитанията от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в зоната, са използвани критериите, описани в легендата в т. 4.1.

Предмет на опазване са и няколко вида безгръбначни, риби, земноводни, влечуги и бозайници с висок природозащитен и консервационен статус (Таблица 4.2.2.).

Таблица 4.2.2. Растителни и животински видове, включени в предмета на опазване на **Защитена зона „Река Марица” (BG0000578)**

ВИД	***SPECIES***	***Местопопул.***	***Миграционна Популация***			***Оценка***			
			Размн.	***Зимув.***	***Преминав.***	***Популя.***	***Опазв***	***Изолир***	***Цял. оценка***
***БЕЗГРЪБНАЧНИ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									
обикновен паракалоптенус	*Paracalopteus caloptenoides*	P				C	B	C	A
ручеен рак	*Austropotamobius torrentium*	C				C	C	C	C
бисерна мида	*Unio crassus*	R				C	A	C	A
обикновен сечко	*Cerambyx cerdo*	R				C	C	C	B
брумбар рогач	*Lucanus cervus*	R				C	C	C	B
буков сечко	*Morimus funereus*	R				C	C	C	B
алпийска розалия	*Rosalia alpina*	R				C	B	C	C
лицена	*Lycaena dispar*	R				C	A	B	A

торбогнездница	*Eriogaster catax*	V				C	B	A	B
офигомфус	*Ophiogomphus cecilia*	R				A	A	B	A
ценагрион	*Coenagrion ornatum*	R				C	A	B	A
	Vertigo angustior	R				C	C	B	A
	Vertigo moulinsiana	R				C	C	B	A
	Probaticus subrugosus	R				A	B	B	A
	Callimorpha quadripunctaria	R				C	B	B	B
***РИБИ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									
маришка мряна	*Barbus plebejus*	C				B	B	C	B
распер	*Aspius aspius*	R				C	B	A	A
горчивка	*Rhodeus sericeus amarus*	C				B	A	C	A
балкански щипок	*Sabanejewia aurata*								
обикн.щипок	*Cobitis taenia*								
***ЗЕМНОВОДНИ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									
жълтокоремна бумка	*Bombina variegata*	C				D			
червенокоремна бумка	*Bombina bombina*	P				B	A	C	A
голям греб. тритон	*Triturus karelinii*	P				C	A	C	B
***ВЛЕЧУГИ**, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									

шипоопаш. костенурка	*Testudo hermanni*	P				D			
шипобедр. костенурка	*Testudo graeca*	P				D			
обикновена блатна костенурка	*Emys orbicularis*	C				B	A	C	A
южна блатна костенурка	*Mauremys caspica*	R				C	A	B	A
пъстър смок	*Elaphe quatuorlineata*	P				C	A	C	B
БОЗАЙНИЦИ, *включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС*									
малък подковонос	*Rhinolophus hipposideros*	P				D			
голям подковонос	*Rhinolophus ferrumequinum*	P				D			
дългоух нощник	*Myotis bechsteini*	P				D			
средиземно морски подковонос	*Rhinolophus blasii*								
южен подковонос	*Rhinolophus euryale*	P				C	B	C	C
гол. нощник	*Myotis myotis*	P				D			
остроух нощник	*Myotis blythii*								
широкоух прилеп	*Barbastella barbastellus*								
дългопръст нощник	*Myotis capaccinii*								
*европейски вълк	*Canis lupus*	P				D			

видра	*Lutra lutra*	40-45i				C	A	C	A
лалугер	*Spermophilus citellus*	C				C	B	C	A
мишевиден сънливец	*Myomimus roachi*	V				C	B	C	C
добр. хомяк	*Mesocricetus newtoni*	V				D			

При описанието на статуса на видовете, които се срещат в зоната, са използвани критериите, описани в легендата в т. 4.1.

Растения и птици не са включени в предмета на опазване на защитена зона „Река Марица". Установени са или са вероятни много други растителни и животински видове, повечето от които включени в приложенията на ЗБР:

- ***растения*** - бяла водна лилия (*Nymphaea alba*);
- ***безгръбначни*** – лилава апатура (*Apatura ilia*), южна лилава апатура (*Apatura metis*), ирисова апатура (*Apatura iris*), *Glaucopsyche alexis, Parnassius mnemosyne, Thymelicus action, Scolitantides orion, Pseudophilotes vicrama, Pieris ergane, Zerynthia polyxena, Nymphalis xanthomelas, Brenthis hecate, Callimenus macrogaster, Melitaea trivia;*
- ***риби*** – маришки морунаш (*Vimba melanops*), речен костур (*Perca fluviatilis),* сом (*Silurus glanis),* кротушка (*Gobio gobio*), европейска речна змиорка (*Anguilla anguilla);*
- ***земноводни*** – дървесница *(Hyla arborea*), горска дългокрака жаба *(Rana dalmatina*), зелена крастава жаба *(Bufo viridis*) и сирийска чесновница *(Pelobates syriacus*);
- ***влечуги*** – сива водна змия (*Natrix tessellata*), ивичест гущер (*Lacerta trilineata*), тънък стрелец (*Coluber najadum*), смок-стрелец (синурник) (*Coluber caspius*), зелен гущер (*Lacerta viridis*), степен гущер (*Podarcis muralis*), кримски гущер (*Podarcis taurica*), смок мишкар (*Elaphe longissima*), змия червейница (*Typhlops vermicularis*), късокрак гущер (*Ablepharus kitaibelii*), пепелянка (*Vipera ammodytes*);
- ***птици*** – лиска (*Fulica atra),* сива чапла *(Ardea cinerea),* крещалец *(Rallus aquaticus),* пчелояд *(Merops apiaster*), син синигер *(Parus caeruleus*), сокол орко *(Falco subbuteo),* зелеyоножка *(Gallinula chloropus),* калугерица *(Vanellus vanellus),* малък ястреб *(Accipiter nisus),* жълтокрака чайка *(Larus cachinnans),* черношипа ветрушка *(Falco tinnunculus),* полска чучулига *(Alauda arvensis),* речна чайка *(Larus ridibundus),* голям горски водобегач *(Tringa ochropus*), брегова лястовица *(Riparia riparia),* обикновен мишелов *(Buteo buteo);*

- **бозайници** - малка белозъбка (*Crocidura suaveolens*), сив хомяк (*Cricetulus migratorius*), голяма /белокоремна/ белозъбка (*Crocidura leucodon*), лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*), етруска земеровка (*Suncus etruscus*), кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), ръждив /обикновен/ вечерник (*Nyctalus noctula*), малка водна земеровка (*Neomys anomalus*), белка (*Martes foina*), невестулка (*Mustela nivalis*), горски сънливец (*Dryomys nitedula)*, лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*), оризищна мишка (*Micromys minutus*), дива котка (*Felis silvestris*), белозъбо сляпо куче (*Nannospalax leucodon*), таралеж (*Erinaceus concolor*), язовец (*Meles meles*), голям сънливец (*Glis glis*).

Зоната е с добри показатели по отношение на баланса на територията по вид и собственост, определящи възможността за оптимално управление и устойчиво ползване, представени в таблица 4.2.3.

Таблица 4.2.3. Баланс на територията на **Защитена зона „Река Марица" (BG0000578).**

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА ПО ВИД НА СОБСТВЕНОСТТА	*Площ(дка)*
Частна	19.188.86
Стопанисвано от общината	7.783.49
Съсобственост	1.541.71
Обществени организации	4.248.77
Общинска частна	15.589.80
Общинска публична	3.689.04
Държавна частна	50.038.06
Държавна публична	30.811.96
Религиозна	91.85
БАЛАНС ПО ВИД НА ТЕРИТОРИЯТА	*Площ (дка)*
Водни течения и водни площи	51.883.18
За нуждите на селското стопанство	53.221.28
Добив на полезни изкопаеми	87.74
Населени места	1.873.20
За нуждите на горското стопанство	25.310.91
За нуждите на транспорта	607.28
БАЛАНС ПО КЛАСОВЕ ЗЕМНО ПОКРИТИЕ	*Покритие (%)*
Водни площи във вътрешността	3
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност	1
Сухи тревни съобщества, степи	80
Храстови съобщества	16

Горите заемат 17 % от поречието - 8470 км², или 40% от цялата водосборна област. Характерна особеност за процентната залесеност, отнесена последователно към отделните хидрометрични станции на главната река, е, че отначало в горното течение тя много бързо нараства (от 4,2% при хидрометричната станция кота 1900 на 75,7%, при хидрометричната станция гара Белово), след това между станция гара Белово и Пловдив намалява на 55 %, като в целия интервал запазва същия процент и от Пловдив надолу до границата постепенно намалява и стига до 40%. Зоната кореспондира с няколко други по европейската програма Натура 2000 (таблица 4.2.4.).

Таблица 4.2.4. Кореспондиращи, на **Защитена зона „Река Марица" (BG0000578),** други защитени зони

ДИРЕКТИВА 92/43/EEC		ДИРЕКТИВА 79/409/EEC	
Код	**Зона**	**Код**	**Зона**
BG0000434	Банска река E	BG0002103	Злато поле J
BG0000254	Бесапарски възвишения K	BG0002057	Бесапарски ридове J
BG0000287	Меричлерска река E	BG0002087	Марица - Пловдив J
BG0000424	Река Въча_Тракия K	BG0002081	Марица - Първомай J
BG0000435	Река Каяклийка K	BG0002020	Радинчево J
BG0000426	Река Луда Яна K	BG0002069	Рибарници Звъничево J
BG0000442	Река Мартинка E	BG0002021	Сакар
BG0000436	Река Мечка K		
BG0000444	Река Пясъчник K		
BG0000425	Река Съзлийка K		
BG0000194	Река Чая E		
BG0000212	Сакар		

Територията се припокрива на 3.16% с 5 защитени местности, обявени или приведени в съответствие със Закона за защитените територии (таблица 4.2.5).

Таблица 4.2.5. Територии с друг природозащитен статут в границите на **Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)** - покритие по отделни ЗПТ.

КАТЕГОРИЯ	ПОКРИТИЕ %
Защитена местност „Лозенски път"	+ 0.41
Защитена местност „ Шарения остров"	+ 0.09
Защитена местност „Златно поле"	+ 1.32
Защитена местност „Долната ова"	+ 0.34
Защитена местност „ Мъртвицата"	+ 1.00

Площта на защитената зона частично се припокрива на две места с тази, по програмата **КОРИНЕ БИОТОПИ** (таблица 4.2.6.).

Таблица 4.2.6. Обявени места по Европейската програма **КОРИНЕ БИОТОПИ**, съдържащи се в границите на **Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)**

КОД	ИМЕ	%
F00004700	Маришки острови *	8.95
F00014000	Река Марица	5.66

4.3. ЗАЩИТЕНА ЗОНА „САКАР" (BG0000212)

Защитена зона „Сакар" (BG0000212) е с обща площ от 132117.76 ха. Тя е част от Националната екологична мрежа в частта й, за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие, изграждани по европейската програма Натура 2000 в частта й за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете по Директива 92/43/EEC).

Сакар е ниска планина, заемаща пространството между долините на реките Тунджа и Марица, южно от Тополовград. Тя се ограничава и от малките реки Соколица (приток на р.Сазлийка) и Синаповска река (Явуз дере - приток на р. Тунджа). На север се свързва с Манастирските възвишения. Продълговатият купол на Сакар се простира от северозапад на югоизток, като дължината на планината е около 40 км, а широчината й е 12-15 км. Планината е със заоблени очертания, в северозападния си край е висока 600-700 м. Билото е очертано от плоски върхове. Най-високият връх на Сакар е Вишеград (856 м). В южна посока планината понижава височината си и постепенно преминава към долините на реките Марица и Тунджа. Най-ниската точка е водоотлива на Токлу дере - 45 м.н.в. Западните и източните склонове са сравнително по-стръмни, спускат се стъпаловидно към долинните понижения и са нарязани от гъста, но слабо врязана долинна мрежа, която през голяма част от годината е безводна. Силно проявени са ерозионните процеси, особено по югозападните склонове на Сакар. За да бъде ограничен този отрицателен процес, около планината са изградени десетки микроязовири, голяма част от които се използват за напояване и за водопой на животните.

В горско-растително отношение, Сакар спада към долната лесорастителна зона на дъбовете. Многовековната стопанска дейност на човека обаче е довела до значителни неблагоприятни промени на почвата върху големи площи, особено в близост до населените места, с последващо незадоволително състояние на горите.

През последните десетилетия върху голите склонове, където силно се проявяват ерозионните процеси, са проведени залесителни мероприятия, основно с иглолистни видове. От една страна, това допринася за намаляване на ерозията, но от друга, силно намалява разнообразието на видове и хабитати в района.

По-голямата част от Сакар е изградена от гранитен батолит с палеозойска възраст, който е ограден от метаморфна мантия (гнайси, амфиболити, шисти и др.), които са значително натрошени.Тази ниска планина, остатък от много стара суша, има добре заоблени очертания със слабо разчленено било и стъпаловидно спускащи се склонове, нарязани от доста гъста речнодолова мрежа.

Почвената покривка в Сакар е представена от плитки излужени и силно излужени до оподзолени канелени горски почви. В различна степен те са скелетни и кисели, не навсякъде образуват компактна покривка, а на места се показват и големи скали. Те са слабо свързани, песъчливи и се поддават лесно на ерозия и отнасяне.

Обхваща землищата, или части от тях, на 55 населени места от 6 общини и 2 области.

Минималната надморска височина в зоната е 38 м, максималната 834 м, а средната - 433 м.

С обявяването на Защитена зона „Сакар" (BG0000212) се цели:

• Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

• Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

• Възстановяване, при необходимост, на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване са няколко типа местообитания, подлежащи на опазване, съгласно изискванията на Директива 92/43/ЕЕС и включени в Приложение №1 на Закона за биологичното разнообразие (таблица 4.3.1.).

Таблица 4.3.1. Типове природни местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар" (BG0000212).

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИТИЕ /%/	ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ	ОТНОСИТЕЛНА ПЛОЩ	ПРИРОДНА СТОЙНОСТ	ЦЯЛОСТНА ОЦЕНКА
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydroharition*					
3260	Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*	0.01	D	C		
5210	Храсталаци с *Juniperus spp.*	0.0851	A	C	B	B
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi*	0.0156	A	C	A	B
6210*	Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик	8.828	B	B	B	B
6220 *	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*	1.705	C	B	B	C
62AO	Източно-субсредиземноморски сухи тревни съобщества	0.6	C	C	B	B
8230	Силикатни скали с пионерна растителност отсъюзите *Sedo-Scleranthion/ Sedo albi-Veronicion dillenii*	0.125	B	C	B	B
8310	Неблагоустроени пещери	0.01	B	C	B	B
9170	Дъбово-габърови гори от типа *Galio-Carpinetum*	1.503	B	C	B	B
9180*	Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеии стръмни склонове	0.0009	D	C		
91AA*	Източни гори от космат дъб	7.515	B	B	B	B
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	8.223	A	C	A	A
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	0.064	C	C	C	C
92A0	Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*	0.069	C	B	B	B

При описанието на местообитанията от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в зоната, са използвани критериите, описани в легендата в т. 4.1.

Предмет на опазване са и редица видове с висок консервационен статус:

► ***БЕЗГРЪБНАЧНИ*** - бисерна мида (*Unio crassus*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes),* лицена (*Lycaena dispar*), офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia),* брумбар рогач (*Lucanus cervus*), обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), буков сечко (*Morimus funereus*), алпийска розалия (*Rosalia alpina*) и *Dioszeghyana schmidtii;*

► ***РИБИ*** – европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), распер (*Aspius aspius*), маришка мряна (*Barbus plebejus*) и обикновен щипок (*Cobitis taenia*);

► ***ЗЕМНОВОДНИ*** - жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), червенокоремна бумка(*Bombina bombina*) и голям гребенест тритон (Triturus karelinii);

►***ВЛЕЧУГИ:*** шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), пъстър смок (*Elaphe quatuorlineata*);

►***БОЗАЙНИЦИ*** - подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), голям нощник (*Myotis myotis*), лалугер (*Spermophilus citellus*), *европейски вълк (*Canis lupus*), видра (*Lutra lutra*), мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Характерно за зоната е богатото многообразие на диви житни растения (*Poaceae*), но растения и птици не са включени в предмета на опазване. Установени са още много животински видове, повечето от които включени в приложенията на ЗБР.

♦ ***безгръбначни,*** които не са включени в Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС- *Acherontia atropos, Acontia titania, Aedia leucomelas, Aegle semicana, Agrochola deleta, Amephana dalmatica, Amphipyra stix, Amphipyra tetra, Asteroscopus syriaca decipulae, Brenthis hecate, Calophasia barthae, Carcharodus orientalis, Catocala disjuncta, Cosmia confinis, Cryphia ochsi, Cryphia seladona burgeffi, Divaena haywardi, Eupithecia quercetica buxata, Euxoa balcanica, Euxoa cos cos, Gegenes nostrodamus, Glaucopsyche alexis, Gortyna moesiaca, Hadena laudeti, Hadena syriaca podolica, Haemerosia vassilininei, Hecatera cappa, Hipparchia aristaeus, Hipparchia syriaca, Hydraecia petasitis vindelicia, Hyponephele lupina, Lasiocampa grandis, Lemonia balcanica, Leptidea duponcheli, Meganola kolbi, Melanargia larissa, Neognopharmia stevenaria, Neohipparchia fatua, Noctua tirrenica, Nychiodes amigdalaria, Nychiodes waltheri, Nyssia graecarius, Ocnogyna parasita lianea, Odice arcuinna,*

Orthosia schmidti pinkeri, Parocneria terebinthi, Perissomena caecigena, Phyllophila obliterata, Pieris krueperi, Pieris mannii, Polymixis trisignata, Praestilbia armrniaca, Proserpinus proserpina, Protorhoe corollaria, Pyrgus armoricanus, Pyrgus cinarae, Pyrrhia purpurina, Rhyzedra lutosa, Spudaea pontica, Xanthia cypreago christiani, Xestia cohaesa, Xylena lunifera, Zerynthia cerisyi ferdinandi, Zerynthia polyxena;

♦ ***риби*** - езерна цаца (*Clupeonella cultriventris*), малко плоскоглаво попче (*Neogobius gymnotrachelus),* кавказко попче (*Knipowitschia caucasica*), обикновен шаран (*Cyprinus carpio*), дългоопашато попче (*Knipowitschia longicaudata*), деветигла бодливка (*Pungitius platygaster*);

♦ ***земноводни*** - дървесница (*Hyla arborea*), зелена крастава жаба (*Bufo viridis*), горска дългокрака жаба (*Rana dalmatina*) и сирийска чесновница (*Pelobates syriacus*);

♦**влечуги** – ивичест гущер (*Lacerta trilineata*), късокрак гущер (*Ablepharus kitaibelii*), зелен гущер (*Lacerta viridis*), кримски гущер (*Podarcis taurica*), степен гущер (*Podarcis muralis*); пепелянка (*Vipera ammodytes*), смок-стрелец (синурник)(*Coluber caspius*), тънък стрелец (*Coluber najadum*), смок мишкар (*Elaphe longissima*);

♦ **бозайници** - прилепче на Натузий (*Pipistrellus nathusii*), чакал (*Canis aureus*), сив хомяк *(Cricetulus migratorius*), малка кафявозъбка (*Crocidura suaveolens*), голяма белокорема белозъбка (*Crocidura leucodon*), горски сънливец (*Dryomys nitedula*), етруска земеровка (*Suncus etruscus*), невестулка (*Mustela nivalis*), белозъбо сляпо куче (*Nannospalax leucodon*), малка водна земеровка (*Neomys anomalus*), лешников сънливец *(Muscardinus avellanarius*), черен пор *(Mustela putorius*), обикновен сънливец (*Glis glis*), ръждив (обикновен) вечерник (*Nyctalus noctula*), дива котка (*Felis silvestris*), оризищна мишка (*Micromys minutus*), язовец (*Meles meles*), полунощен прилеп (*Eptesicus serotinus*), кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*);

♦ ***растения*** - *Minuartia bosniaca, Veronica krumovii, Oenanthe tenuifolia, Crucianella graeca, Aegilops speltoides, Saxifraga mollis, Echinophora sibthorpiana, Stachys serbica, Nigella orientalis,* тъмнолилава самогризка (*Scabiosa atropurpurea*), фривалдскиево плюскавиче (*Silene frivaldskyana*), костова тлъстига (*Sedum kostovii*), синя айважива (*Alkanna tinctoria*), гребенест хипомаратрум (*Hippomarathrum cristatum*), балкански шпорец (*Delphinium balcanicum*), критски ветрогон (*Eryngium creticum*), одрински лопен (*Verbascum adrianopolitanum*), пурпурен лопен (*Verbascum purpureum*), обикновено лъжичниче (*Armeria* rumelica), игликова айважива (*Alkanna primuliflora*), гризебахова кутявка (*Moehringia grisebachii*), стрибърново подрумиче (*Anthemis stribrnyi).*

Таблица 4.3.2. Баланс на територията на Защитена зона „Сакар" (BG0000212).

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА ПО ВИД НА СОБСТВЕНОСТТА	%
Държавно-публична:	23.21
Държавно-частна	33.42
Общинско-публична	2.09
Общинско-частна	5.14
Управлявана от Общината	14.86
Частна	17.19
Смесена	0.58
Чуждестранна собственост	0.01
Обществени организации	1.35
Религиозни организации	2.16
КЛАСОВЕ ЗЕМНО ПОКРИТИЕ	%
Смесени гори	4
Негорски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	5
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	2
Храстови съобщества	14
Сухи тревни съобщества, степи	18
Екстензивни зърнени култури	15
Друга орна земя	29
Широколистни листопадни гори	10
Иглолистни гори	3

Само 0.1% от територията на Защитена зона „Сакар" (BG0000212) е в защитени природни територии. Те са обявени или приведени в съответствие, съгласно Закона за защитени територии, за опазване на ландшафти, скални образувания или редки растителни видове.

4.4. ЗАЩИТЕНА ЗОНА „ОСТЪР КАМЪК" (BG0001034)

Защитена зона „**ОСТЪР КАМЪК**" е записана с идентификационен код BG0001034 и площ от 15994.31 ха. Тя е част от Националната екологична мрежа в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие (по ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС за хабитатите).

Предложението за обявяване на защитената зона е одобрено от Националния съвет по биологично разнообразие на 21.11.2006 г. и с Решение на Министерски съвет № 122 от 02.03.2007. Одобреният списък е публикуван в ДВ брой 21 от 09.03.2007. Документацията е внесена в Европейската Комисия през месец март 2007 и одобрена от нея.

Включва землищата, или част от тях, на 28 селища от 3 общини в рамките на Хасковска област.

Основните цели за обявяване на зоната са:

• Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

• Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения, за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.

• Възстановяване, при необходимост, на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване са 12 типа местообитания, включени в Приложение № 1 на Директива 92/43/ЕЕС и Приложение № 1 на Закона за биологичното разнообразие: Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (важни местообитания на орхидеи)(6210*); Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-rachypodietea* (6220*); Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс (6430); Низинни сенокосни ливади (6510); Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii* (8230); Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове (9180*); Източни гори от космат дъб (91AA); Балкано-панонски церово-горунови гори (91M0); Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (91E0*); Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba (*92A0).

Предмет на опазване са и няколко растителни и животински вида, включени в приложенията на Закона за биологичното разнообразие:

■ ***БЕЗГРЪБНАЧНИ*** - обикновен сечко *(Cerambyx cerdo*), буков сечко (*Morimus funereus),* брумбар рогач *(Lucanus cervus),* алпийска розалия (*Rosalia alpine),* бисерна мида (*Unio crassus*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), *Probaticus subrugosus,* обикновен паракалоптенус *(Paracaloptenus caloptenoides);*

■ ***РИБИ –*** обикновен щипок (*Cobitistaenia*), маришка мряна (*Barbus plebejus)* и европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus);*

■ ***ЗЕМНОВОДНИ*** - жълтокоремна бумка (*Bombina variegata)* и голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*);

■ ***ВЛЕЧУГИ -*** обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis),* южна блатна костенурка *(Mauremys caspica),* шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и пъстър смок (*Elaphe quatuorlineata);*

■ ***БОЗАЙНИЦИ -*** пъстър пор (*Vormela peregusna*), видра (*Lutra lutra*), мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), лалугер (*Spermophilus citellus*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), остроух нощник (*Myotis blythii*).

Установени са, или са вероятни, много други растителни и животински видове, повечето от които включени в приложенията на ЗБР:

- ***растения*** – тракийска овчарска торбичка (*Capsella thracica*), лопен (*Verbascum rupestre),* игликова айважива (*Alkanna primuliflora);*
- ***безгръбначни*** - лилава апатура (*Apatura ilia*);
- ***риби –*** гамбузия (*Gambusia affinis*), щука (*Esox lucius*), маришки морунаш (*Vimba melanops),* беломорски скобар (*Chondrostoma vardarense*), речен кефал *(Leuciscus cephalus*);
- ***земноводни*** – дървесница *(Hyla arborea*), горска дългокрака жаба *(Rana dalmatina*), зелена крастава жаба *(Bufo viridis*) и сирийска чесновница *(Pelobates syriacus*);
- ***влечуги*** – тънък стрелец (*Coluber najadum*), медянка (*Coronella austriaca),* сива водна змия (*Natrix tessellate*), ивичест гущер (*Lacerta trilineata*), зелен гущер (*Lacerta viridis*), смок мишкар (*Elaphe longissima*), пепелянка (*Vipera ammodytes*), смок-стрелец (синурник) (*Coluber caspius*) и кримски гущер (*Podarcis taurica*);
- ***бозайници*** – невестулка (*Mustela nivalis*), етруска земеровка (*Suncus etruscus),* малка кафявозъбка (*Sorex minutes*), малка водна земеровка (*Neomys anomalus),* голяма белокоремна белозъбка (*Crocidura leucodon),* белка *(Martes foina*), белозъбо сляпо куче (*Nannospalax leucodon*), лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius),* източноевропейски (белогръд) таралеж (*Erinaceus concolor*), дива котка (*Felis silvestris*), малка белозъбка (*Crocidura suaveolens*).

Растения и птици не са включени в предмета на опазване, но зоната съхранява местообитания и на много видове ***птици,*** включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС: белоопашат мишелов *(Buteo rufinus),* горска чучулига *(Lullula arbor),* белоглав

лешояд *(Gyps fulvus),* градинска овесарка *(Emberiza hortulana),* египетски лешояд *(Neophron percnopterus),* кръстат (царски) орел *(Aquila heliaca),* малък креслив орел *(Aquila pomarina),* козодой *(Caprimulgus europaeus)*, осояд (*Pernis apivorus),* орел змияр *(Circaetus gallicus*), червеногърба сврачка *(Lanius collurio),* черен щъркел *(Ciconia nigra),* черна каня (*Milvus migrans*), черночела сврачка *(Lanius minor).*

Редовно се срещат и други редки и защитени видове ***птици***, невключени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС: голямо черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla),* зеленогуша овесарка (*Emberiza cirlus),* качулата чучулига (*Galerida cristata),* кос (*Turdus merula),* малък ястреб *(Accipiter nisus),* обикновен мишелов *(Buteo buteo),* обикновен пчелояд *(Merops apiaster*), южен славей *(Luscinia megarhynchos),* селска лястовица *(Hirundo rustica),* сива чапла *(Ardea cinerea),* обикновена чинка (*Fringilla coelebs*), обикновено конопарче (*Carduelis cannabina*), полска чучулига (*Alauda arvensis*), сива овесарка (*Miliaria calandra*), черноглава овесарка (*Emberiza melanocephala*), жълта стърчиопашка (*Motacilla flava*), гарван (*Corvus corax*), полска чучулига *(Alauda arvensis*), малък маслинов присмехулник *(Hippolais pallid*), голям синигер (*Parus major*), голям ястреб (*Accipiter gentilis*), щиглец (*Carduelis carduelis*), черешарка (*Coccothraustes coccothraustes*), папуняк (*Upupa epops*), орфеево коприварче (*Sylvia hortensis*), ориенталско каменарче (*Oenanthe isabellina*), голямо черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla*), авлига (*Oriolus oriolus*), ръждивогушо ливадарче (*Saxicola rubetra*), тръстиково шаварче (*Acrocephalus arundinaceus*), малък пъстър кълвач (*Picoides minor*) и испанско врабче (*Passer hispaniolensis*).

Защитената зона обхваща цялата долина на река Харманлийска до язовир „Тракиец" и хълмовете на юг от град Харманли. Включва местообитания със значително средиземноморско влияние (континентално суб-средиземноморски климат по Rivas-Martinez).

Зоната е едно от най-важните места за опазване на *Elaphe quatorlineata sauromates* в България. Зоната опазва фрагентирана речна система, която е приток на Марица, заедно с представителните местообитания 91E0 и 92A0.

Общата характеристика на защитената зона по класове земно покритие е представена на таблица 4.4.1.

Таблица 4.4.1. Баланс на територията на Защитена зона „Остър камък"(BG0001034) по класове земно покритие

Класове земно покритие	% Покритие
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1
Смесени гори	1
Солени блата, солени пасища, степи	1
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, инд.обекти)	1
Храстови съобщества	43
Сухи тревни съобщества, степи	19
Екстензивни зърнени култури	21
Друга орна земя	1
Широколистни листопадни гори	11
Иглолистни гори	1

Минималната надморска височина в защитената зона е 60 м, максималната - 354, а средната - 260 м.

Защитена зона „Остър камък" (BG0001034) се припокрива с няколко обявени защитени природни територии:

Природна забележителност „ВОДОПАД КРУДЕРЕ" - + 0.24 %

Природна забележителност „ДОЛМЕН" - + 0.31%

Природна забележителност „КУМУРЛУКА" - + 0.33 %

Защитена местност „ДЕФИЛЕТО" + 0.44 %.

В зоната е включена и територия по европейската програма **„КОРИНЕ БИОТОПИ"** „Надежден", записана с идентификационен код F00005500, заемаща 0.75 % от площта й.

Защитена зона „Остър камък" (BG0001034) кореспондира със Защитени зони „Река Марица" (BG0000578) и „Харманлийска река" (BG0002092).

4.5. ЗАЩИТЕНА ЗОНА „САКАР" (BG0002021)

Сакар планина е едно от най-наситените, с грабливи птици и средиземноморски видове, места в страната. Богатата орнитофауна е причина по-голямата част от планината да бъде обявена за „орнитологично важно място", а в последствие и за защитена зона от типа зони, съгласно Директива 79/409/ЕЕС (за птиците) „Сакар", с код BG0002021 и с обща площ 125 707.12 ha.

Обхваща нископланински район със заоблени хълмове и сравнително отворени долини на малки реки, притоци на Марица и Тунджа, в близост до държавната граница с Турция, с надморска височина от 50 до 856 м.

Зоната включва землищата, или части от тях, на 52 населени места от 6 общини и 2 области.

Защитената зона е обявена със ЗАПОВЕД № РД-758 от 19 август 2010 г. на МОСВ. Целите за обявяване са следните:

- Опазване и поддържане на местообитанията на видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В границите на защитената зона се забранява:

• Премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета), при ползването на земеделските земи, като такива;

• Залесяването на пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

• Използването на пестициди и минерални торове в пасища;

• Разкриването на нови и разширяването на площта на съществуващи кариери, рудници и мини, с изключение на тези, за които, към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник”, има започната процедура или са съгласувани по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие. Режимът не се прилага за изграждане на:

- фотоволтаични системи, свързани с разпределителната мрежа, в имоти с начин на трайно ползване, според Единния класификатор на кадастъра и съответстващите им кодове от групите „стопански дворове и производствени бази на селското стопанство”,„животновъдни комплекси и ферми”;

- вятърни генератори, както и наземни, покривни и фасадни фотоволтаични системи, използвани като собствени източници на електрическа енергия.

• Изграждането на необезопасени, за птици, въздушни електропреносни мрежи.

Таблица 4.5.1. Видове птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Сакар” (BG0002021)

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Преминав.	Популя.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:									
розов пеликан	*Pelecanus onocrotalus*				8i/0-16i	D			
къдроглав пеликан	*Pelecanus crispus*				2i/0-4i	D			
голяма бяла чапла	*Egretta alba*				1i/0-1i	D			
малка бялачапла	*Egretta garzetta*				13i/1-25i	D			
гривестачапла	*Ardeola ralloides*				3i/1-5i	D			
нощначапла	*Nycticorax nycticorax*		2i/0-2i		2i/0-2i	D			
ръждива чапла	*Ardea purpurea*				1i/0-1i	D			
голям воден бик	*Botaurus stellaris*				2i/1-2i	D			
малък воден бик	*Ixobrychus minutus*		6p/3-8p			C	B	C	C
поен лебед	*Cygnus cygnus*			3i/0-6i	4i/1-7i	C	B	C	C
белоока потапница	*Aythya nyroca*			1i/0-1i	3i/0-5i	D			
малък нирец	*Mergus albellus*			3i/0-5i					
малък корморан	*Phalacrocorax pygmeus*				17i/0-35i	D			
голяма бекасина	*Gallinago media*				3i/0-5i	C	A	C	B

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
черен щъркел	*Ciconia nigra*		17p/14-20p		50i/30-60i	B	A	C	A
бял щъркел	*Ciconia ciconia*		24p/22-35p		500i/300-1000	C	B	C	C
белоглав лешояд	*Gyps fulvus*	3i/0-6i				C	C	B	C
египетски лешояд	*Neophron percnopterus*	1p				C	A	C	C
белоопашат мишелов	*Buteo rufinus*	17p/15-20p				B	A	C	A
късопръст ястреб	*Accipiter brevipes*		5p/3-6p			A	A	C	A
белоопашат морски орел	*Haliaeetus albicilla*				1i/0-1i	C	B	C	C
голям креслив орел	*Aquila clanga*		1i/0-2i		1i/0-2i	B	A	C	A
малък крес. орел	*Aquila pomarina*		16p/14-18p		25i/20-30i	B	A	C	A
царски орел	*Aquila heliaca*	10p				A	A	C	A
скален орел	*Aquila chrysaetos*	1p				C	A	C	C
малък орел	*Hieraaetus pennatus*		6p/4-7p		5i/3-7i	B	A	C	A

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
орел змияр	*Circaetus gallicus*		5p/3-6p		16i/12-20i	B	A	C	A
орел рибар	*Pandion haliaetus*				4i/2-6i	C	B	C	C
осояд	*Pernis apivorus*		8p/5-12p		P	C	A	C	B
черна каня	*Milvus migrans*		6p/5-8p			B	A	C	A
ливаден блатар	*Circus pygargus*		8p/4-10p		50i/50-100i	B	A	C	A
полски блатар	*Circus cyaneus*			10i/5-15i	12i/10-15i	D			
степен блатар	*Circus macrourus*				1i/0-2i	D			
тръстиков блатар	*Circus aeruginosus*				40i/10-50i	D			
ловен сокол	*Falco cherrug*	1p				B	A	C	B
сокол скитник	*Falco peregrinus*				1i/0-2i	D			
белошипа ветрушка	*Falco naumanni*				1i/0-2i	C	A	C	C
вечерна ветрушка	*Falco vespertinus*		0-2p		100i/80-120i	D			

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Разм н.	Зимув.	Прем ин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
малък сокол	*Falco columbarius*			3i/1-5i		D			
кокилобегач	*Himantopus himantopus*				1i/0-1i	D			
турилик	*Burhinus oedicnemus*		27p/18-36p			B	A	C	A
малък горски водобегач	*Tringa glareola*				2i/0-2i	D			
козодой	*Caprimulgus europaeus*		60p/40-80p			C	B	C	C
белобуза рибарка	*Chlidonias hybridus*				2i/1-2i	D			
речна рибарка	*Sterna hirundo*				2i/0-4i	D			
черна рибарка	*Chlidonias niger*				5i/1-5i	D			
земеродно рибарче	*Alcedo atthis*	9p/6-12p				C	A	C	C
синявица	*Coracias garrulus*		50p/15-60p			C	A	C	B
сирийски пъстър кълвач	*Dendrocopos syriacus*	600p/400-800p				B	A	C	A
ср.пъстър кълвач	*Dendrocopos medius*	21p/7-35p				C	B	C	C
черен кълвач	*Dryocopus martius*	1p				D	A	C	A
сив кълвач	*Picus canus*	12p/10-15p				C	A	C	A

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Преминав.	Популя	Опазв	Изолир	Цял. оценка
ливаден дърдавец	*Crex crex*		7p/3-12p			C	B	C	C
черногърбо каменарче	*Oenanthe pleschanka*		4p/2-5p			C	B	B	B
полска бъбрица	*Anthus campestris*		215 p/80-350p			B	A	C	A
градинска овесарка	*Emberiza hortulana*		500 p/200-800 p			C	A	C	B
мустакато шаварче	*Acrocephalus melanopogon*		2p/1-2p		1i	C	A	C	C
горска чучулига	*Lullula arborea*	500p/200-600p 120p				C	A	C	C
дебелоклюна чучулига	*Melanocorypha calandra*	1700p/800-1900				A	A	C	A
късопръста чучулига	*Calandrellabrachydactyla*		195 p/130-260 p			B	A	C	A
полубеловрата мухоловка	*Ficedula semitorquata*				P	D			
червеногуша мухоловка	*Ficedula parva*				15i/10-20i	D			
червеногърба сврачка	*Lanius collurio*	4094p				C	A	C	A
белочела сврачка	*Lanius nubicus*	90p/60-120p				A	A	C	A

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зим ув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
черночела сврачка	*Lanius minor*		75p/50-100p			C	A	C	B
голям маслинов присмехулник	*Hippolais olivetorum*		700p/600-800p			B	A	C	B
ястребогушо копривarче	*Sylvia nisoria*		150p/40-200p			C	A	C	C
Видове по чл. 6, ал.1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:									
голям гмурец	*Podiceps cristatus*			14i/5-20i	28i/5-50i	D			
малък гмурец	*Tachybaptus ruficollis*		10p8-12p			D			
ням лебед	*Cygnus olor*			9i/0-17i	10i/2-18i	D			
голям корморан	*Phalacrocorax carbo*			20i/1-38i		D			
сива чапла	*Ardea cinerea*				8i/3-12i	D			
голяма белочела гъска	*Anser albifrons*		115i/30-200i			D			
сива гъска	*Anser anser*			23i/16-30i		B	A	C	A
шипоопашата патица	*Anas acuta*			3i/0-5i		C	B	C	C
кафяво глава потапница	*Aythya ferina*				0-1i	D			

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Преминав.	Популац.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
качулата потапница	*Aythya fuligula*			3i/0-5i		D			
червеноклюна потапница	*Netta rufina*				1i/0-2i	D			
клопач	*Anas clypeata*				>4i	D			
лятно бърне	*Anas querquedula*				>3i	D			
сива патица	*Anasstrepera*			2i/0-4i		D			
зимно бърне	*Anas crecca*			52i/5-100i		C	B	C	C
бял ангъч	*Tadorna tadorna*			3i/0-5i		D			
зелено глава патица	*Anas platyrhynchos*	27p/14-40p				D			
степенблатар	*Circus macrourus*		0-1i		0-1i	A	A	B	A
северен мишелов	*Buteol agopus*			3i/0-5i		D			
малък ястреб	*Accipiter nisus*	3p/2-4p				D			
обикновен мишелов	*Buteo buteo*	37p/35-40p				D			
черношипа ветрушка	*Falco tinnunculus*	37p/25-50p				D			
орко	*Falco subbuteo*		15p/12-18p			D			
горски бекас	*Scolopax risticola*				30i/10-50i	C	B	C	C

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
малка бекасина	*Lymnocryptes minimus*				3i/2-5i	C	A	C	A
средна бекасина	*Gallinago gallinago*			3i/0-5i	15i/10-20i	B	A	C	B
малък зеленоног водобегач	*Tringa stagnatilis*				1i/0-2i	D			
малък червеноног водобегач	*Tringa tetanus*				2i/0-5i	D			
стридояд	*Haematopusos tralegus*				1i/0-2i	D			
късокрил кюкавец	*Actitis hypoleucos*			0-1i		D			
крещалец	*Rallus aquaticus*	2p/1-3p				D			
белокрила рибарка	*Chlidonias leucopterus*				2i/1-2i	D			
жълтокрака чайка	*Larus cachinnans*			7i/0-15i		D			
малка черногърба чайка	*Larus fuscus*			1i/0-2i		D			
речна чайка	*Larus ridibundus*			6i/0-13i		D			
голям зеленоног водобегач	*Tringa nebularia*				6i/2-10i	C	A	C	C
голям горски водобегач	*Tringa ochropus*				P	D			

ВИД	SPECIES	Мест на попу лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
речен дъждосвирец	*Charadrius dubius*			18p/15-25p		D			
зелено ножка	*Gallinula chloropus*	180p/130-230p				D			
лиска	*Fulica atra*			135i/20-250i		C	B	C	C
пчелояд	*Merops apiaster*		195 p		P	D			

Според вносителите на предложението, в района на Сакар досега са установени 220 вида птици, от които 59 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове, 96 са с европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLifeInternational, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 11 вида, а като застрашени в Европа, съответно в категория SPEC2 - 23 вида, в SPEC3 - 62 вида. Сакар осигурява подходящи местообитания за 76 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. Шестдесет и осем, от тях, са вписани също в приложение I на Директива 79/409 ЕС и повече от половината имат значителни гнездови популации тук. Районът поддържа най-многочислените популации в страната на царския орел (*Aquila heliacal)*, малкия креслив орел (*Aquila pomarina)*, белоопашатия мишелов (*Buteo rufinus)*, малкия орел (*Hieraaetus pennatus)* и черната каня (*Milvus migrans)*. Сакар е едно от най-важните места в България, от значение за Европейския съюз, за видовете, споменати по-горе, както и за късопръстия ястреб (*Accipiter brevipes*), полската бъбрица (*Anthus campestris)*, дебелоклюната чучулига (*Melanocorypha calandra*), късопръстата чучулига (*Calandrella brachydactyla)*, белочелата сврачка (*Lanius nubicus)*, совоокия дъждосвирец (*Burchinus oedicnemus*), ливадния блатар (*Circus pygargus*), сирийския пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus)* и големия маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum)*. Черният щъркел (*Ciconia nigra)*, сивият кълвач (*Picus canus*) и червеногърбата сврачка (*Lanius collurio*) също имат представителни гнездови популации в района. Макар и с малочислени популации, в Сакар гнездят още два световно застрашени вида, освен царския орел, – ливадния дърдавец (*Crex crex*) и ловният сокол (*Falco cherrug)*.

По време на миграция, в района се срещат още 8 вида, застрашени от изчезване в света – малкият корморан (*Phalacrocorax pygmeus)*, къдроглавият пеликан (*Pelecanus crispus*), белооката потапница (*Aythya nyroca)*, степният блатар (*Circus macrourus)*, големият креслив орел (*Aquila clanga)*, белошипата ветрушка (*Falco naumanni)* и голямата бекасина (*Gallinago media)*.

Таблица 4.5.2. Баланс на територията на Защитена зона „Сакар"(BG0002021).

Класове земно покритие	*% Покритие*
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1
Смесени гори	4
Негорски райони, култивирани с дървесна растителност	5
Други земи	5
Храстови съобщества	13
Сухи тревни съобщества, степи	16
Екстензивни зърнени култури	35
Друга орна земя	6
Широколистни листопадни гори	12
Иглолистни гори	3
ВИДОВЕ СОБСТВЕНОСТ	
Държавна собственост	30
Общинска собственост	27
Частна собственост	43

Само 0.1% от територията на **Защитена зона „Сакар" (BG0002021)** е в защитени природни територии.Те са обявени или приведени в съответствие, съгласно Закона за защитени територии, за опазване на ландшафти, скални образувания или редки растителни видове.

4.6. ЗАЩИТЕНА ЗОНА „ЯЗОВИР ИВАЙЛОВГРАД" (BG0002106)

Защитена зона „Язовир Ивайловград", записана с идентификационен код BG0002106, е част от Националната екологична мрежа, в частта й за защитени зони по чл. 6, ал.1 т.3 и 4 от ЗБР (НАТУРА 2000, в частта й за опазване на местообитанията на птиците от ДИРЕКТИВА 79/409/ЕЕС) с площ от 196 618.828дка.

Обхваща землищата, или части от тях, на 13 селища от 3 общини на Хасковска област:

Предмет на опазване са видове птици с висок природозащитен статус (таблица 4.6.1).

Таблица 4.6.1. Видове птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106).

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зим ув.	Прем ин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:									
черногуш гмуркач	*Gavia arctica*		0-2i			C	A	C	C
малък нирец	*Mergus albellus*			9i/1-17i		B	A	C	B
поен лебед	*Cygnus cygnus*			15i/0-30i		B	B	C	C
блестящ ибис	*Plegadis falcinellus*				7i	C	A	C	C
бял щъркел	*Ciconia ciconia*		3p			C	B	C	C
черен щъркел	*Ciconia nigra*		4p		25i	C	A	C	B
голяма бяла чапла	*Egretta alba*			7i/1-28i		B	B	C	B
малък корморан	*Phalacrocorax pygmeus*			19i/3-35i		D			
нощна чапла	*Nycticorax nycticorax*				15i	B	A	C	B
малка бяла чапла	*Egretta garzetta*				20i	C	B	C	C
гривеста чапла	*Ardeola ralloides*				10i	D			
египетски лешояд	*Neophron percnopterus*		2/1-2p			C	A	C	C
кръстат (царски)	*Aquila heliaca*	1p/0-1p				C	B	C	C

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Разм н.	Зим ув.	Прем ин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
орел									
малък орел	*Hieraaetus pennatus*		3p		10i	B	A	C	A
малък креслив орел	*Aquila pomarina*		2p		10i	C	A	C	C
орел рибар	*Pandion haliaetus*		1p			A	B	B	A
осояд	*Pernis apivorus*		4p		40i	C	A	C	B
черна каня	*Milvus migrans*		2p		10i	C	A	C	B
орел змияр	*Circaetu sgallicus*		2p		10i	C	A	C	C
белоопашат морски орел	*Haliaeetus albicilla*	1p				B	B	C	A
белоопашат мишелов	*Buteo rufinus*	3p				C	B	C	C
вечерна ветрушка	*Falco vespertinus*				5i	D			
сокол скитник	*Falco peregrinus*		1p			C	A	C	C
малък сокол	*Falco columbarius*			2i	2i	D			
тръстиков блатар	*Circus aeruginosus*				20i	C	B	C	C
степен блатар	*Circus macrourus*				5i	D			
полски блатар	*Circus cyaneus*				5i	C	A	C	C
ливаден блатар	*Circus pygargus*				5i	D			

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
ливаден дърдавец	*Crex crex*		2p			C	B	C	C
кокило бегач	*Himantopus himantopus*		2p			C	A	C	C
бойник	*Philomachus pugnax*				5i	D			
белобуза рибарка	*Chlidonia shybridus*				10i	D			
речна рибарка	*Sterna hirundo*				5i	D			
черна рибарка	*Chlidonias niger*				15i	D			
турилик	*Burhinus oedicnemus*		2p		15i	C	B	C	B
козодой	*Caprimulgus europaeus*		60p			C	B	C	C
бухал	*Bubo bubo*	3p				C	A	C	C
синявица	*Coracia sgarrulous*		2p			C	B	C	C
земеродно рибарче	*Alcedo atthis*	12p				C	B	C	C
сирийски пъстър кълвач	*Dendrocopos syriacus*	40p				C	B	C	C
среден пъстър кълвач	*Dendrocopus medius*	25p				C	B	C	C
черен	*Dryocopus*	2p				C	B	C	C

ВИД	SPECIES	Мест на попу лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
кълвач	*martius*								
сив кълвач	*Picus canus*	3p				C	A	C	C
горска чучулига	*Lullula arborea*								
червеногърба сврачка	*Lanius collurio*		150p			C	A	C	B
белочела сврачка	*Lanius nubicus*		1p			C	A	C	A
полска бъбрица	*Anthus campestris*		2p			D			
голям маслинов присмехулник	*Hippolais olivetorum*		5p			C	B	C	C
ястребогушо копривarче	*Sylvia nisoria*		10p			C	A	C	C
градинска овесарка	*Emberiza hortulana*		80p			C	B	C	C
Видове по чл. 6, ал.1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:									
жълтокрака чайка	*Larus cachinnans*			7i/4-10i	5i	D			
речна чайка	*Larus ridibundus*			2i/1-3i	15i	D			
голям гмурец	*Podiceps cristatus*				25i/7-60i	C	A	C	C
малък гмурец	*Tachybaptus ruficollis*			9i/3-65i		B	A	C	B
черновrат гмурец	*Podiceps nigricollis*			0-2i		D			

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Преминав.	Популя.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
белокрила рибарка	*Chlidonias leucopterus*				5i	D			
звънарка	*Bucephala clangula*			1i/1-2i		D			
голям горски водобегач	*Tringa ochropus*			10i	5i	B	A	C	B
малък червеноног водообегач	*Tringa tetanus*			0-1i	2i	D			
шилоопашата патица	*Anas acuta*			3i/0-7i		D			
голям корморан	*Phalacrocorax carbo*			50i/8-110i	50i	C	C	C	C
сива чапла	*Ardea cinerea*		5p	4i/1-8i	25i	D			
ням лебед	*Cygnus olor*			72i/5-138i		B	A	C	B
лятно бърне	*Anas querquedula*				5i	D			
зимно бърне	*Anas crecca*			38i/13-60i		C	B	C	C
качулата потапница	*Aythya fuligula*			8i/2-15i		D			
кафявоглава потапница	*Aythya ferina*			141i/62-385i		C	A	C	C
фиш	*Anas penelope*			43i/7-189i		B	B	C	B
сива патица	*Anas strepera*			6i/1-12i		C	B	C	C

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
зеленоглава патица	*Anas platyrhynchos*			416i/40-2963i		B	B	C	B
малък ястреб	*Accipiter nisus*	6p		10i	15i	C	A	C	C
орко	*Falco subbuteo*	3p		15i		B	A	C	B
обикновен мишелов	*Buteo buteo*	7p				C	A	C	C
черношипа ветрушка	*Falco tinnunculus*	6p				D			
лиска	*Fulica atra*			192i/49-539i		C	A	C	C
речен дъждосвирец	*Charadrius dubius*		12p			C	A	C	C
средна бекасина	*Gallinago gallinago*			0-1i1	0i	B	A	C	B
калугерица	*Vanellus vanellus*				15i	C	B	C	C
обикновен пчелояд	*Merops apiaster*				P	D			
брегова лястовица	*Riparia riparia*				P	C	A	C	C

Представеният статус на видовете птици в таблица 4.6.1. е по стандартния формуляр /www.natura2000bg.org./:

Местна популуция - популации от местни видове, които могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграционна популация - миграционна популация от:

Размн. - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

Зимув. - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за смяна на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията.

Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (p) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (m) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни, е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (C), рядък (R) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

Попул. - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: A) 100% ≥ P > 15%; B) 15% ≥ P > 2%; C) 2% ≥ P > 0%. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Опазв. - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка": A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); C) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация:

A) (почти) изолирана популация; B) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял. оц. - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система: A) отлична стойност; B) добра стойност; C) значима стойност.

Срещат се още редица видове птици, свързани с природозащитата и управлението на обекта (Таблица 4.6.2).

Таблица 4.6.2. Други видове птици, невключени в предмета на опазване, но характерни за Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106).

ВИД	SPECIES	МЕСТНА ПОПУЛАЦИЯ	МОТИВАЦИЯ
домашна кукумявка	*Athene noctua*	18p	C
обикновено конопарче	*Carduelis cannabina*	40p	C
зеленика	*Carduelis chloris*	60p	C
пъдпъдък	*Coturnix coturnix*	10p	C
зеленогуша овесарка	*Emberiza cirlus*	100p	C
черноглава овесарка	*Emberiza melanocephala*	80p	C
червеногръдка	*Erithacus rubecula*	300p	C
обикновена чинка	*Fringilla coelebs*	800p	C
качулата чучулига	*Galerida cristata*	20p	C
селска лястовица	*Hirundo rustica*	140p	C
въртошийка	*Jynx torquilla*	5p	C
южен славей	*Luscinia megarhynchos*	150p	C
полска чучулига	*Alauda arvensis*	90p	C
пъстър скален дрозд	*Monticola saxatilis*	2p	C
син скален дрозд	*Monticola solitarius*	2p	C
хвойнов дрозд	*Turdus pilaris*	100i	
поен дрозд	*Turdus philomelos*	100p	C
чухал	*Otus scops*	60p	C
син синигер	*Parus caeruleus*	60p	C
жалобен синигер	*Parus lugubris*	30p	C
зелен кълвач	*Picus viridis*	15p	C
черногушо ливадарче	*Saxicola torquata*	3p	C
скална зидарка	*Sitta neumayer*	8p	A
гургулица	*Streptopelia turtur*	60p	C

голямо черногл. копривarче	*Sylvia atricapilla*	100p	C
малко черногл.копривarче	*Sylvia melanocephala*	3p	C
кос	*Turdus merula*	250p	C
сива овесарка	*Miliaria calandra*	120p	C

Легенда:

Таксономична група – таксономичната група на съответния вид е отбелязана, съгласно следната номенклатура:

B – птици; M – бозайници; A – земноводни; R – влечуги; F – риби; I – безгръбначни; P – растения.

Име – наименование на видовете.

Местна популация – посочени са данни за типичния максимален размер на популацията, като числеността е описана съгласно предходните обяснтелните бележки

Мотивация – посочена е мотивацията за включването на всеки вид, като са използвани следните категории: A) национална Червена книга; B) ендемичен вид; C) международни конвенции (вкл. Бернската, Бонската и Конвенцията за биологичното разнообразие); D) други причини.

Защитената зона се обявява с цел:

- Опазване и поддържане на местообитанията на посочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние;

В границите на защитената зона се забранява:

- паленето на тръстикови масиви и крайречната растителност;
- разораване и залесяване на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в трайни насаждения;
- премахване на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета) вземеделските земи.
- използване на пестициди и минерални торове в ливадите и пасищата.

Общата характеристика на Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106) по класове земно покритие е представена на табл. 4.6.3.

Таблица 4.6.3. Баланс на територията на Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106) по класове земно покритие.

класове земно покритие	% Покритие
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	10
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	2
Екстензивни зърнени култури	10
Негорски райони, култивирани с дървесна растителност	2
Сухи тревни съобщества, степи	12
Храстови съобщества	7
Широколистни листопадни гори	48
Смесени гори	6
Иглолистни гори	1

Зоната е разположена в Източните Родопи, Югоизточна България. Обхваща язовир на река Арда и околните планински склонове от селата Бориславци и Сеноклас на запад, до държавната граница на изток, и от селата Малки воден и Дъбовец на север, до Покроване, Хухла, Ивайловград и Славеево, на юг. Язовир Ивайловград е разположен в тясната долина на река Арда. По-голямата част от територията е покрита от ксеротермни широколистни гори. Голяма площ е заета и от ксеротермни храсталачни и ксеромезофитни тревни формации. На места има отделни скали и скални стени.

В района на язовир Ивайловград са установени 163 вида птици, от които 42 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове, 73 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLifeInternational, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 5 вида, а като застрашени в Европа, съответно в категория SPEC2 - 20 вида, в SPEC3 - 48 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 56 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях, 51 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Районът е едно от най-важните места в България, от значение за Европейския съюз, за опазване на местообитанията на гнездящите тук морски орел (*Haliaetus albicilla*), орел рибар (*Pandion haliaetus*) и малък орел (*Hieraaetus pennatus*). Тук има стабилни популации на черния щъркел (*Ciconia nigra*) и осояда (*Pernis apivorus*). Белочелата сврачка (*Lanius nubicus*) и големият маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*) също гнездят в района.

Язовирът е една от значимите влажни зони в Източните Родопи за зимуващите водолюбиви птици. Голямата бяла чапла (*Egrettaalba*) и малкия нирец (*Mergus albellus*) редовно зимуват тук.

Обработваемите земи са разположени около язовира и заравнените участъци по склоновете на планината. В заливната му площ и около нея има тинесто-песъчливи участъци и ливади. Половината от територията е заета от смесени гори от цер (*Quercus cerris*) и благун (*Q. frainetto*) със средиземноморски елементи (Бондев, 1991).

Местообитанията в района се влияят от човешки дейности, свързани основно с горското стопанство. Горите са застрашени от естествени, или причинени от човека, горски пожари, залесяване, с неприсъщи на района, дървесни видове, както и незаконните сечи покрай реките. Пашата на кози предизвиква допълнително влошаване на качествата на горските местообитания. Сечите, осъществявани по време на гнездовия период, причиняватбезпокойство на гнездящи, в близост, грабливи птици.

Намаляването на пашата, както и разораването на пасищата, водят до загуба на тревни местообитания за птиците. Съществуващите електропреносни мрежи са опасни за грабливите птици и най-вече за наскоро излетелите млади. Потенциална заплаха, както за местообитанията, така и за птиците в района, е изграждането на ветроенергийни паркове. През последното десетилетие започна по-интензивно развитие на туризма в района, което може да доведе до негативни последици за местообитанията на птиците, ако процесът не бъде регулиран по подходящ начин.

Мястото включва две природни забележителности, обявени за опазване на редки растителни видове, които обхващат само 0.05% от територията му.

Язовир Ивайловград е част от КОРИНЕ място "Долината на река Арда", определено през 1998 г., поради европейското му значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. През 2005 година територията е обявена от BirdLife International за Орнитологично важно място.

Характеристиката на зоната, по вид собственост, е следната:

- Частна – 7 %;
- Общинска – 16 %;
- Държавна – 77 %.

Територията на Защитена зона „Язовир Ивайловград" се припокрива на 0.10 % с Природна забележителност „Находище на градински чай - Р. МАР", приведена в съответствие със Закона за защитените територии.

Защитена зона „Язовир Ивайловград" кореспондира със защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032) по европейската програма Натура 2000.

Площта на защитената зона частично се припокрива на едно място с тази, по програмата КОРИНЕ-биотопи – код F00005200 - Долината на река Арда (+ 40 %).

4.7. ЗАЩИТЕНА ЗОНА „РАДИНЧЕВО" (BG0002020)

Защитена зона „**РАДИНЧЕВО** " е записана с идентификационен код BG0002020 и е с площ 5 785.72 ха. Тя е част от Националната екологична мрежа, в частта й за защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, изграждани по европейската програма Натура 2000, в частта й за опазване на птиците.

Обхваща землищата, или части от тях, на 7 населени места от 2 общини на Хасковска област.

Зоната е обявена със Заповед № РД-783/29.10.2008 на Министъра на околната среда и водите. Основните цели за обявяване на зоната са:

- Опазване и поддържане на местообитанията на видовете птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- Възстановяване на местообитанията на видовете птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване са видове птици с висок природозащитен статус по Директива 79/409/ЕЕС (таблица 4.7.1).

Таблица 4.7.1. Видове птици, включени в предмета на опазване на **Защитена зона „Радинчево" (BG0002020)**

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Разм н.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
Видове по чл. 6, ал.1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:									
ушат гмурец	*Podiceps auritus*				1i/0-1i	D			
голяма бяла чапла	*Egretta alba*				10i	D			
малка бяла чапла	*Egretta garzetta*				10i	D			
нощна чапла	*Nycticorax nycticorax*		2i/0-2i		10i	D			
ръждива чапла	*Ardea purpurea*				1i/0-3i	D			
поен лебед	*Cygnus cygnus*			1i		D			

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
малък корморан	*Phalacrocorax pygmeus*				8i	D			
черен щъркел	*Ciconia nigra*		5p/4-6p			C	A	C	B
бял щъркел	*Ciconia ciconia*		1p			D			
дропла	*Otis tarda*				4i/0-9i	A	B	B	A
египетски лешояд	*Neophron percnopterus*		1p			C	A	C	C
белоопашат мишелов	*Buteo rufinus*	4p/4-5p				C	A	C	A
късопръст ястреб	*Accipiter brevipes*		1p/0-1p			D			
малък крес. орел	*Aquila pomarina*		1p/1-2p			C	A	C	C
малък орел	*Hieraaetus pennatus*				4i	D			
орел змияр	*Circaetus gallicus*				12i/5-20i	D			
осояд	*Pernis apivorus*		1p			C	A	C	C
черна каня	*Milvus migrans*		1p/0-1p			C	B	C	C
ливаден блатар	*Circus pygargus*		1p			C	A	C	C
степен блатар	*Circus macrourus*				1i	D			
турилик	*Burhinus oedicnemus*		1p/1-2p			C	A	C	B
козодой	*Caprimulgus europaeus*		6p/2-10p			C	B	C	C

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
сирийски пъстър кълвач	*Dendrocopos syriacus*	12p/10-15p				C	A	C	C
ливаден дърдавец	*Crex crex*				1i/0-1i	D			
полска бъбрица	*Anthus campestris*		3p/2-5p			D			
градинска овесарка	*Emberiza hortulana*		500p/200-800p			C	A	C	C
горска чучулига	*Lullula arborea*	7p/5-10p				C	A	C	C
дебелоклюна чучулига	*Melanocorypha calandra*	45p/30-60p				C	A	C	A
късопръста чучулига	*Calandrella brachydactyla*		7p/5-10p			C	A	C	C
червеногърба сврачка	*Lanius collurio*		75p/50-100p			C	A	C	C
белочела сврачка	*Lanius nubicus*		6p/5-8p			C	A	C	A
голям маслинов присмехулник	*Hippolais olivetorum*		9p/3-15p			C	A	C	C_
Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:									
голям гмурец	*Podiceps cristatus*			2i		D			
ням лебед	*Cygnus olor*			P		D			

ВИД	SPECIES	Местна популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв	Изолир	Цял. оценка
голям корморан	*Phalacrocorax carbo*			150i/10-200i	7i/3-12i	C	B	C	C
сива чапла	*Ardea cinerea*				12i/3-22i	D			
кафявоглава потапница	*Aythya ferina*			1i/0-2i		D			
зимно бърне	*Anas crecca*			P		D			
зеленоглава патица	*Anas platyrhynchos*	0-1i				D			
обикновен мишелов	*Buteo buteo*	3p/3-4p				D			
черношипа ветрушка	*Falco tinnunculus*	1p/1-2p				D			
обикновена калугерица	*Vanellus vanellus*	2p		45i/20-70i		C	B	C	C
малък зелеононог водобегач	*Tringa stagnatilis*				5i/3-7i	C	B	C	C
речен дъждосвирец	*Charadrius dubius*		P			D			
зеленоножка	*Gallinula chloropus*	7p/5-10p				D			
пчелояд	*Merops apiaster*		15p		P	D			

Представеният статус на видовете птици в таблица 4.7.1. е по стандартния формуляр /www.natura2000bg.org./.

Местна популуция - популации от местни видове, които могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграционна популация - миграционна популация от:

Размн. - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

Зимув. - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за смяна на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията.

Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (p) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (т) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията, като е посочено дали видът е типичен (C), рядък (R) или много рядък (У). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

Попул. - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: A) 100% ≥ P > 15%; B) 15% ≥ P > 2%; C) 2% ≥ P > 0%. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Опазв. - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка": A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); C) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация: A) (почти) изолирана популация; B) неизолирана популация, но на границата на района на разпространение; C) неизолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял. оц. - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

В границите на защитената зона се забранява:

- премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични или групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;
- използването на пестициди и минерални торове в ливади и пасища;
- залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения.

Минималната надморска височина в зоната е 60 м, максималната - 276, а средната - 163. Общата характеристика на **Защитена зона „Радинчево ”** по класове земно покритие е представена на табл. 4.5.2.

Таблица 4.7.2. Баланс на територията на **Защитена зона „Радинчево” (BG0002020)** по класове земно покритие

Класове земно покритие	*% Покритие*
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	4
Друга орна земя	12
Други земи	3
Други земи	3
Екстензивни зърнени култури	35
Иглолистни гори	1
Изкуствени горски монокултури	5
Негорски райони, култивирани с дървесна растителност	2
Смесени гори	1
Сухи тревни съобщества, степи	7
Тресавища, блата, мочурища	3
Храстови съобщества	30

Според вносителите на предложението, защитената зона обхваща скалист, на места ерозиран район, с храстова растителност и гори в Югозападен Сакар. Разположен е на левия бряг на река Марица, като на изток достига до шосето: село Йерусалимово-село Изворово, на север - до шосето между селата Оряхово-Коларово, а на запад - до черен път, минаващ от север на юг по билото над Голямата река. В района преобладават откритите пространства – селскостопански земи и ливади, обрасли с ксеротермни тревни съобщества, с преобладаване на белизма (*Dichantiumischaemum*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*) и др. и по-рядко с мезоксеротермна тревиста растителност. На места,

разпръснато в цялата местност, има храсталаци от драка (*Paliurus spinachristi*), примесени със смин (*Jasminum fruticans*), в съчетание с ксеротермни тревни формации със средиземноморски елементи, напр. дамаска челебитка (*Nigella damascene*). Горите обхващат едва една трета от територията. Те са първични смесени широколистни гори от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев (*Quercus virgiliana*) дъб със средиземноморски елементи, на места възникнали вторично, като често са примесени и с келяв габър (*Carpinus orientalis*) (Бондев, 1991). Районът се влияе от човешки дейности, свързани основно с животновъдството и земеделието. Намаляването на пашата, както и разораването на пасищата, води до загуба на ценни тревни местообитания за птиците. Сухите пасища и ливади са особено уязвими от пожари, както естествени, така и причинени от човека. През 2000 г. 50% от мястото е било опожарено. Съществуващите електропреносни мрежи са опасни за грабливите птици и щъркелите. Преки заплахи са вземане на малки от гнездата им и тровенето и улавянето на птици с капани. Заплаха в района е изграждането на ветроенергийни паркове.

По видове собственост, земите се разпределят по следния начин:

- държавна собственост – 26 %;
- общинска собственост – 34 %;
- частна собственост – 40 %.

Защитена зона„РАДИНЧЕВО" се припокрива само на 7% със защитени природни територии, обявени или приведени в съответствие със Закона за защитените територии - Защитена местност „Бакърлия".

5. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Районът е разположен в континентално-средиземноморската климатична област, което определя и континентално-средиземноморския тип климат. Най-характерните белези са топлото лято и меката зима (януарските температури са над 0°C), сравнително малката годишна температурна амплитуда, есенно-зимния максимум на валежите и липсата на ежегодно устойчива снежна покривка.

Преобладаващите ветрове са северозападни и североизточни. Средногодишното количество на валежите е 696.0 мм с минимум през летните месеци. Разпределението на валежните количества по сезони е както следва: зима – 178 мм, пролет – 145 мм, лято – 120 мм и есен – 153 мм.

Според почвено-географското райониране на България (по Нинов, 1997) територията е в Средиземноморската почвена област - в Източнородопско-Сакарската провинция. В по–високите и хълмисти части на релефа се срещат главно канелено–горски почви. Те се характеризират с отделни профили с променлива структура и общо взето ниска продуктивност. Оподзолените канелени горски почви се характеризират с високо съдържание на глина. Хумусното им съдържание се оценява на по-малко от 200 т/ха. Почвената реакция и обемната киселинност на този вид почва се определя като високо киселинна - pH е 4.0

Поради проникване на средиземноморски топъл и влажен въздух по река Марица, снеговете през зимата бързо се топят, а през летния период притоците й губят вода, поради инфилтрация и изпарение. Периодът на пълноводието им протича от месец декември до месец юни и е слабоустойчив. Оттича се 70-80 % от общия обем на оттока. Средната дата на настъпване на маловодието е юли, а средната дата на неговото завършване - октомври. През периода на маловодие се оттича 1% от общия обем на оттока. Малките реки и дерета пресъхват през периода на маловодие. Продължителността на пресъхването е в рамките на 70-100 дни.

Общината е разположена в Южнобългарския биогеографски район, Долномаришко-Долнотунджански подрайн (Груев Б., Б. Кузманов,1994), характеризиращ се със силно средиземноморско климатично влияние. Климатичните условия благоприятстват съществуването на най-много средиземноморски видове, както и на преходносредиземноморски съобщества.

Различията от средиземноморския климат се дължат на отдалечеността на района от Средиземно море, на релефа, на по-голямата надморска височина и на влиянието на европейския умерен пояс. Всичко това определя формирането на преходносредиземноморски климат. Ниските части на Сакар са заети със селскостопански площи на мястото на гори от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*). Сред тях, на около15% от общата площ, са разпръснати ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма (*Dichantium ischaemum*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*), черна садина (*Chrysopogon gryllus*) и др. и по-рядко, с мезоксеротермна растителност.

Храсталаците от драка (*Paliurus spina-christi*), примесени със смин (*Jasminum fruticans*) и ксеротермните тревни формации са добра предпоставка за сравнително високата численост на дивия заек (*Lepus europeus*) и на лалугера (*Spermophylus citellus*). Билото на планината и склоновете над 500 м. н. в. са покрити със смесени дъбови гори.

В района се срещат също широколистни гори от "островен тип" от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев (*Quercus virgiliana*) дъб със средиземноморски елементи, на места възникнали вторично (Бондев, 1991). Край много от деретата и реките в Сакар все още растат стари дървета от бяла топола (*Populus alba*), върби (*Salix sp.)* и др., включително хибридна топола (*Populus sp.*), които представляват гнездова база за грабливите птици.

Според Асенов (2006), тази част на страната се обособява в Сакаро-Дервентски биогеографски район към Балканската биогеографска провинция или според биогеографската хорологизация на Балканския полуостров, е в Източнотракийския биогеографски район.

За изясняване на въздействието на ОУП върху предмета на опазване на защитените зони е взета предвид характеристиката и описанието на биологичното разнообразие в общината, представено в Доклада за екологична оценка.

При оценката са използвани основно данни от информацията, резултат на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", реализиран от МОСВ, основни научни публикации, както и данните, получени при собствени теренни проучвания на екипа.

При оценката на въздействието върху видовете, предмет на защита в защитените зони, ще използваме матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове (Дир.92/43), представена в табл. 5.1.

Таблица 5.1. Матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове

ОЦЕНКА	КРИТЕРИИ
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия

7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия, които могат да бъдат премахнати чрез смекчаващи/компенсиращи мерки
8	Дейността може да предизвиква значителни, вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки

При прилагането й могат да бъдат диференцирани 4 интервала:

0	Липсва въздействие
1 - 3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация
4 - 6	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване
7 - 10	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсиращи мерки

5.1. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОУП ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

5.1.1. Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032).

В рамките на Община Любимец попадат общо 8715.9 ха в землищата на селата Вълче поле (3892.8 ха), Дъбовец (3106.3 ха) и Малко градище (1716.8 ха). Въвежданите, с предварителния проект за ОУП, устройствени зони бяха представени в таблица 1.6.

При полевата инвентаризация, по проекта на МОСВ, в защитената зона не са установени природните местообитания ***Luzulo-Fagetum*** **букови гори (9110) и Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове (9180*)** и не са представени в досието на „Родопи-Източни" (BG0001032) (natura2000.moew.government.bg), поради което не са разгледани в ДОСВ.

Новоустановени, нефигуриращи в Стандартния формуляр, местообитания са **Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от CHARA (3140)** и **Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс (6430).**

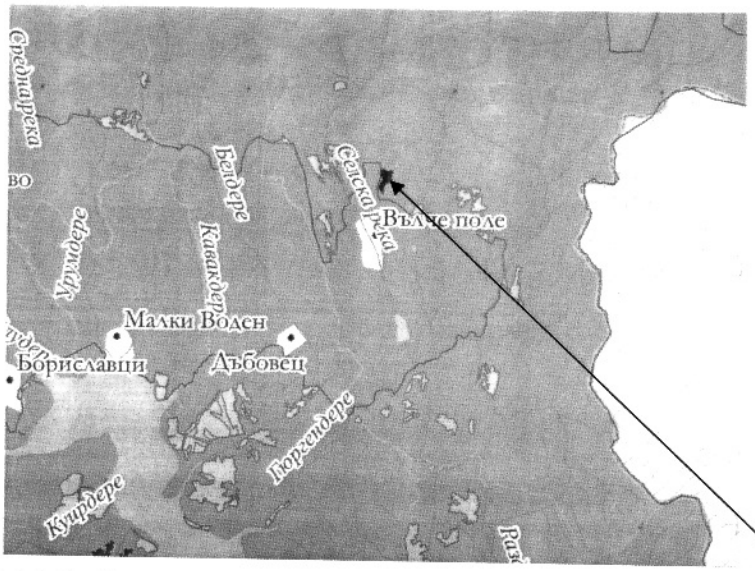
В рамките на устройваната територия не са установени следните природни местообитания - **Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от CHARA (3140); Водни течения от равнинни до планински нива с растителност от съюзите *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* (3260); Карстови или базофилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi* (6110*); Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества (62D0); Низинни сенокосни ливади (6510); Планински сенокосниливади (6520); Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii* (8230); Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове (8220); Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii* (8230); Неблагоустроени пещери (8310); *Asperulo-Fagetum* букови гори (9130); Средноевропейски букови гори върху карбонатна основа от съюза *Cephalanthero-Fagion* (9150); Мизийски букови гори (91W0); Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (91E0*); Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* (92A0); Гори от *Platanus orientalis* (92C0); Южни крайречни галерии и храсталаци (Nerio-Tamaricetea и *Securinegion tinctoriae*) (92D0) и Суб-средиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор (9530*).**

Природното местообитание **Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик (5130)** е установено само по дедуктивен модел в рамките на устройваната територия и не се засяга от предложени устройствени зони.

Описани само по индуктивен модел, но без да се засягат от предложените устройствени зони, са следните природни местообитания: **Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (важни местообитания на орхидеи) (6210*); Източно-субсредиземноморски сухи тревни съобщества (62AO); Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс (6430); Варовикови скални клонове с хазмофитна растителност (8210); *Galio-Carpinetum* дъбово-габърови гори (9170).**

Природното местообитание **Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea* (6220*)** се развива на общо14 106.97 ха в защитената зона.

В състава му присъстват и са регистрирани *Psilurus incurvus, Taeniatherum caput-medusae, Hippocrepis ciliata, Poa bulbosa,* които видове са характерни за местообитанието. Липсват рудерализация и инвазивни видове, а храстовата растителност се състои основно от хвойна, драка и шипка и заема под 10% от проективното покритие. Налице е слаба паша, която поддържа неговото състояние. Потенциален риск е обхващането на териториите от храстова растителност, което може да се случи при пълно преустановяване на пашата.

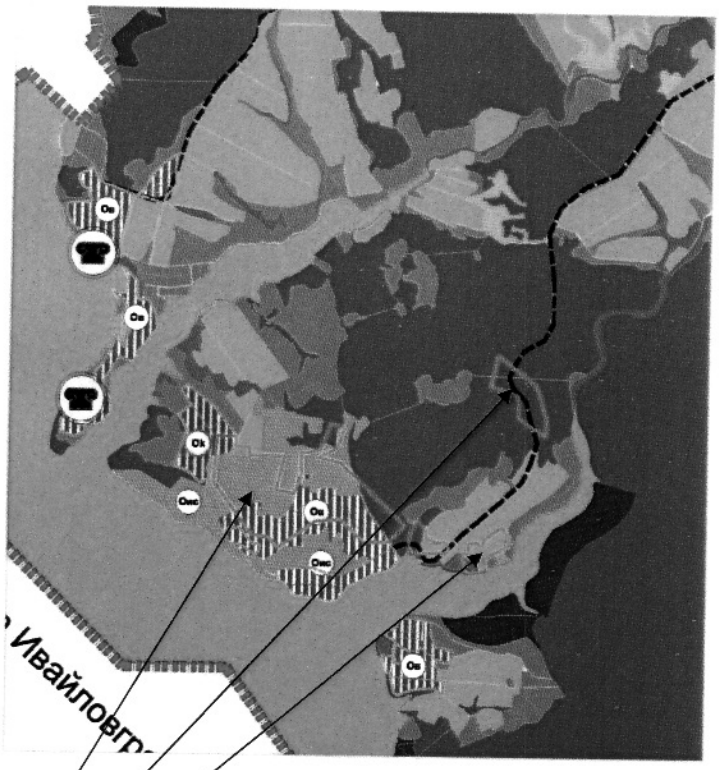

Фигура 5.1.1.1. Разпространение на природно местообитание Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea (*6220*) в устройваната територия (Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032).

За да се запази настоящия статус е необходимо поддържането на умерен пасищен режим. Неблагоприятно би се отразило и претоварването с пашуващи стада, което може да доведе до рудерализация.

В устройваната територия, местообитание 6220* се развива единствено северно от село Вълче поле (фиг. 5.1.1.1.) Описано е по индуктивен модел и в землището на село Дъбовец. Не се засяга от устройствените зони.

Природно местообитание **Източни гори от космат дъб (91АА).** Общата площ на местообитанието, в границите на зоната, е 14225.90 ха. Направените описания са със смесен дървесен етаж, с участие и на благун, зимен дъб, цер, полски ясен, келяв габър и др. Косматият дъб доминира и е оценен с повече от 5 единици участие.

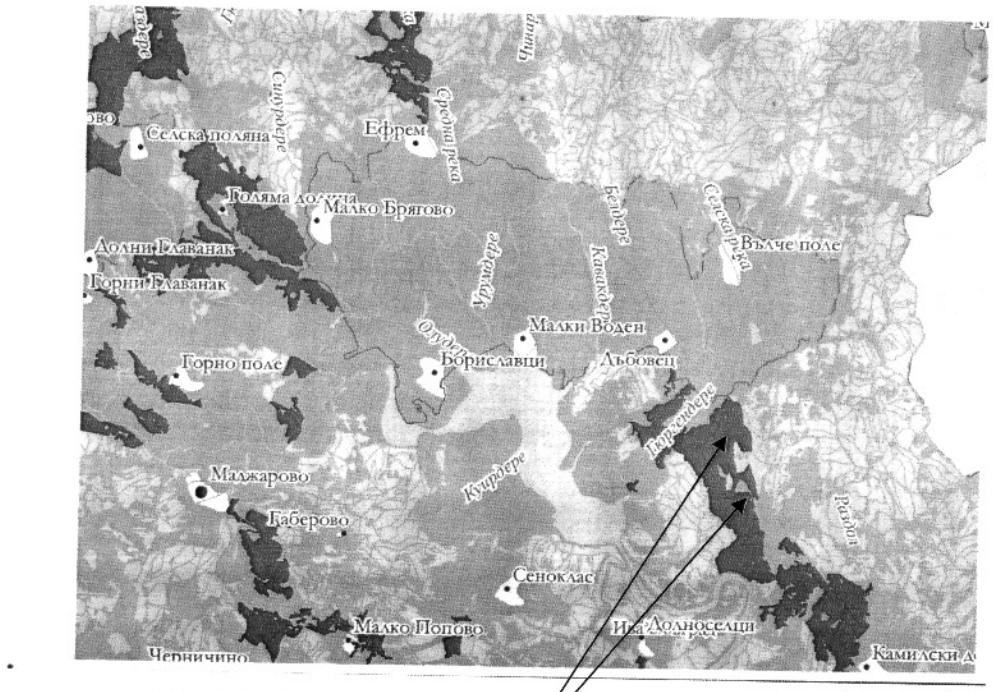
Фигура 5.1.1.2. Разпространение на природно местообитание Източни гори от космат дъб (91AA) (виолетов контур) в устройваната територия (Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Не са установени гори във фаза на старост. Установено е малко количество мъртва дървесина. Установеният видов състав на тревната покривка е характерен - *Brachypodium pinnatum, Dactylis glomerata, Festuca heterophylla, Poa nemoralis, Viola hirta* и др. Не са установени неправилно планирани и изведени, или бракониерски сечи, залесяване с екзоти и неместни видове, пожари. Подложено е на силна паша в периферията. Увредено е от гъботворка (*Limantria dispar*).

В устройваната територия, местообитание Източни гори от космат дъб (91AA) заема ефективно площи в землището на село Дъбовец, северно от язовир Ивайловград (фигура 5.1.1.2.). По индуктивен модел е описано и в землището на село Вълче поле.

Самозалесяването е вероятна причина за разпространението му върху отразени, като земеделски земи, терени. Засяга се условно на около 20 дка от терени, отредени за Вилна зона (Ов) и Зона за къмпинг (Ок), което представлява 0.120 % от площта на 91АА.

Природно местообитание **Балкано-панонски церово-горунови гори (91М0)** заема площ от общо 63263.18 ха. Склопеността е по-голяма от 5.

Фигура 5.1.1.3. Разпространение на природно местообитание Балкано-панонски церово-горунови гори (91М0) в устройваната територия (Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Направените описания са със смесен дървесен етаж, с участие, освен на типичните, за това природно местообитание, видове като благун, цер и зимен дъб, и на ясен, явор, келяв габър, обикновен бук и др.

Във всички направени описания, дъбовете заемат повече от 6 единици от състава на дървостоите. Не са установени гори във фаза на старост. Установено е малко количество мъртва дървесина. Установеният видов състав на тревната покривка е характерен за типа местообитание - *Brachypodium sylvaticum, Dactylis glomerata, Euphorbia amygdaloides, Fragaria vesca, Lathyrus niger, Potentilla micrantha, Poa nemoralis* и др. Не са установени неправилно планирани и изведени или бракониерски сечи, залесяване с екзоти и неместни видове, пожари. Подложено е на силна паша в периферията.

Увредено е от гъботворка (*Limantria dispar*). Установено е наличие на сукцесионни процеси, тъй като на места се наблюдава участие на келяв габър и мъждрян с 3 единици, които формират етаж под склопа на основния дървостой.

Балкано-панонски церово-горунови гори (91M0) заема ефективно, и по индуктивен модел, площи в землището на село Дъбовец (фиг.5.1.1.3.), които не се засягат от устройствените зони.

В рамките на устройваната територия се въвеждат изключително ограничено устройствени зони. Голямата част от тях са върху терени с утвърдени ПУП-ПЗ по ЗУТ, ЗООС и ЗБР. Такава е устройствената зона Ваканционно селище (Ос) в землището на село Вълче поле. В землището на село Дъбовец, това е жилищна зона с малко етажно застрояване (Жм) с площ 0.1 ха. Вилната зона (Ов) – 74 ха е формирана след 1984 година, чрез застрояването, с цел отдих и туризъм, за общините Свиленград и Любимец на мястото и територията на бившето село Ставри Димитрово, изселено през 1963 г. при построяването на язовир Ивайловград. През 2000 г. придобива официален статут на ваканционно селище. Зоната Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис) обхваща незалесената и плажна част от територията между вилната зона и водното огледало и на практика предпазва бреговата ивица от бъдещи намерения за застрояване. Зона за къмпинг (Ок), с площ от 5.7 ха, е разположена на най-подходящото, за целта, място – обширни полегати терени до гори, плажна ивица, наличие на асфалтов път, отклонение на третокласния път от РПМ 597.

По предварителен проект за ОУП, около ПЗ „Глухите камъни” е обособена зона за защитени местности и природни забележителности и опазване на КИН, в която се забранява всякакъв вид строителство и ползване на територията в противоречие с предвижданията.

На база на описания статус и местоположение на природните местообитания в землищата на селата Малко Градище, Дъбовец и Вълче поле, Община Любимец и спецификата, характера и местоположението на предложените устройствени зони, считаме, че можем да очакваме минимално въздействие върху типовете природни местообитания.

Въздействието върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в **Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)** по Директива 92/43/ЕЕС, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС и Приложение № 1 на Закона за биологичното разнообразие, по предложения Предварителен проект за ОУП, представяме в таблица 5.1.1.1.

Таблица 5.1.1.1. Въздействие, от реализацията на ОУП на Община Любимец, върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в **Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)**

код	непряко	пряко	краткотрайно	средно-трайно	дълготрайно	временно	постоянно	кумулативно	положително	отрицателно	загуба/%/
3140	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
3260	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
5130	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
5210	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6110*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6210*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
62AO	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
62D0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6430	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6510	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6520	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
8210	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
8220	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
8230	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
8310	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
9130	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
9150	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
9170	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
91AA	да	да	няма	няма	да	няма	да	да	няма	да	0.12
91E0*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
91M0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**

91W0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91Z0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9270	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92A0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92C0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92D0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9530*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0

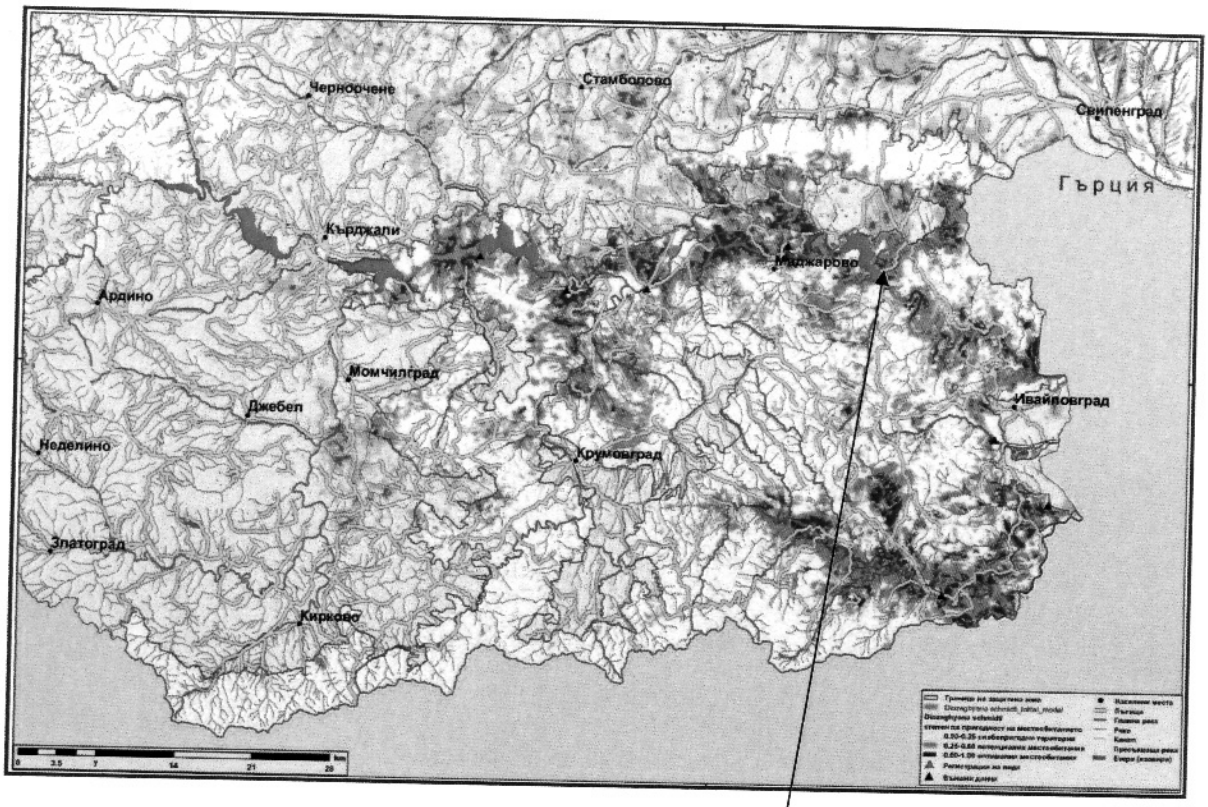
При анализа на въздействията върху целевите видове също ще използваме, както официално достъпната информация, получена в резултат на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", реализирано по Оперативна програма околна среда, така и собствени данни и проучвания.

До края на 2012 г., в устройваната част от зоната, не са установени находища и местообитания на **обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), *Probaticus subrugosus*, алпийска розалия (*Rosalia alpina*), осмодерма (*Osmoderma eremita*), *европейски вълк (*Canis lupus*), кафява мечка (*Ursus arctos*), мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*) и пъстър пор (*Vormela peregusna*).**

До края на 2012 г., в устройваната част от зоната, са установени оптимални и потенциални местообитания на **буков сечко (*Morimus funereus*)**, а за **бисерната мида (*Unio crassus*)**, **еуфидриуса (*Euphydryas aurinia*), обикновения сечко (*Cerambyx cerdo*) и ценагриона (*Coenagrion ornatum*) - само** потенциални, които не се засягат от устройствените зони.

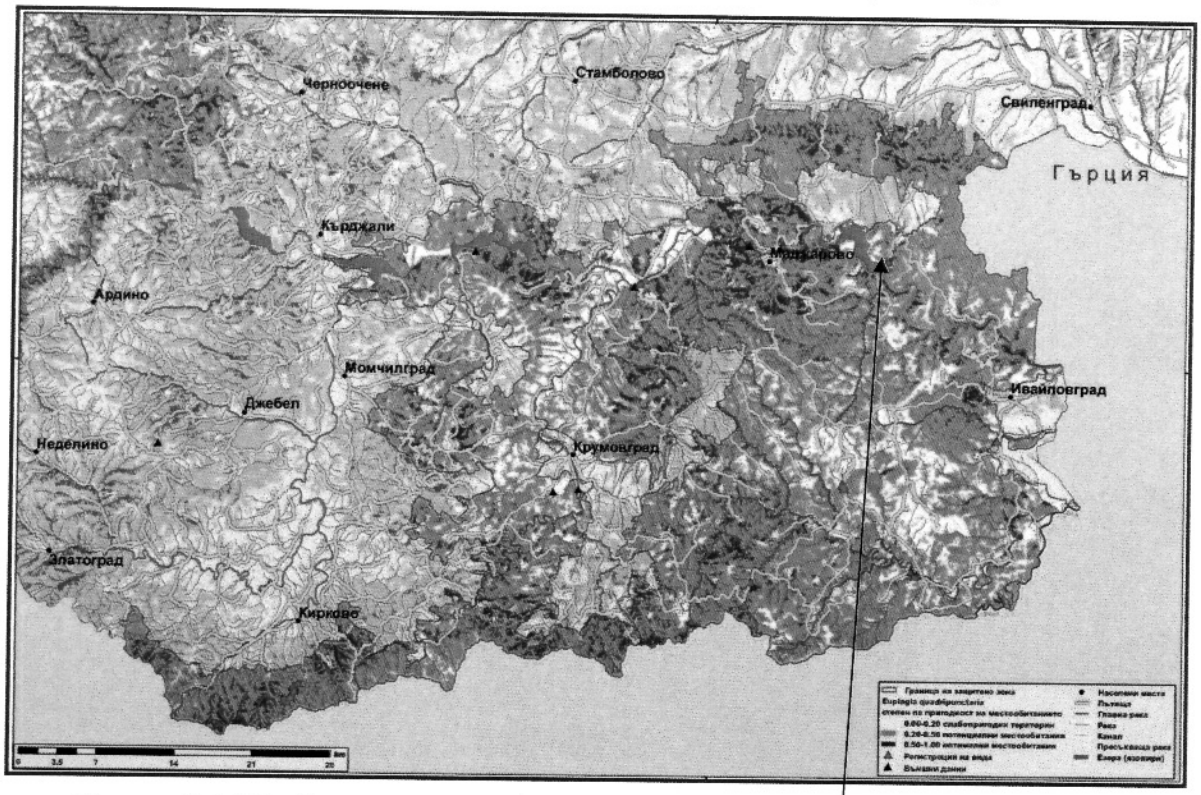
Dioszeghyana schmidtii е установена в зоната в 13 находища с високо обилие. Общо са описани 9951.35 ха оптимални местообитания, които не се засягат от ОУП. Описани са 20 038.25 ха потенциални местообитания, включително и в землището на село Дъбовец, със степен на пригодност от 0.20 до 0.50, където се засягат от предложените устройствени зони (фигура 5.1.1.4.), които, съгласно принципа на предпазливостта, обхващат площ от 98.6 ха.

Максималното площно засягане, в различна степен, е до 0.212 %. То значително се минимизира от присъствието на 17.1 ха Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис), които при реализацията си, запазват, до голяма степен, характера си на „потенциално местообитание", макар и в долния диапазон на степента на пригодност. Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Фигура 5.1.1.4. Разпространение на *Dioszeghyana schmidtii* в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032).

Червена калиморфа (тигров молец на Джърси) (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria)* е установена в зоната в 139 находища с високо обилие. В устройваната територия са установени 16348.87 ха оптимални местообитания, които не се засягат от ОУП. Описани са 149 408.42 ха потенциални местообитания, включително и в землището на село Дъбовец, със степен на пригодност от 0.25 до 0.60, където се засягат приблизително 40 ха от предложените устройствени зони (фигура 5.1.1.5.). Максималното площно засягане, в различна степен, е до 0.027 %. То значително се минимизира от присъствието на Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис). Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

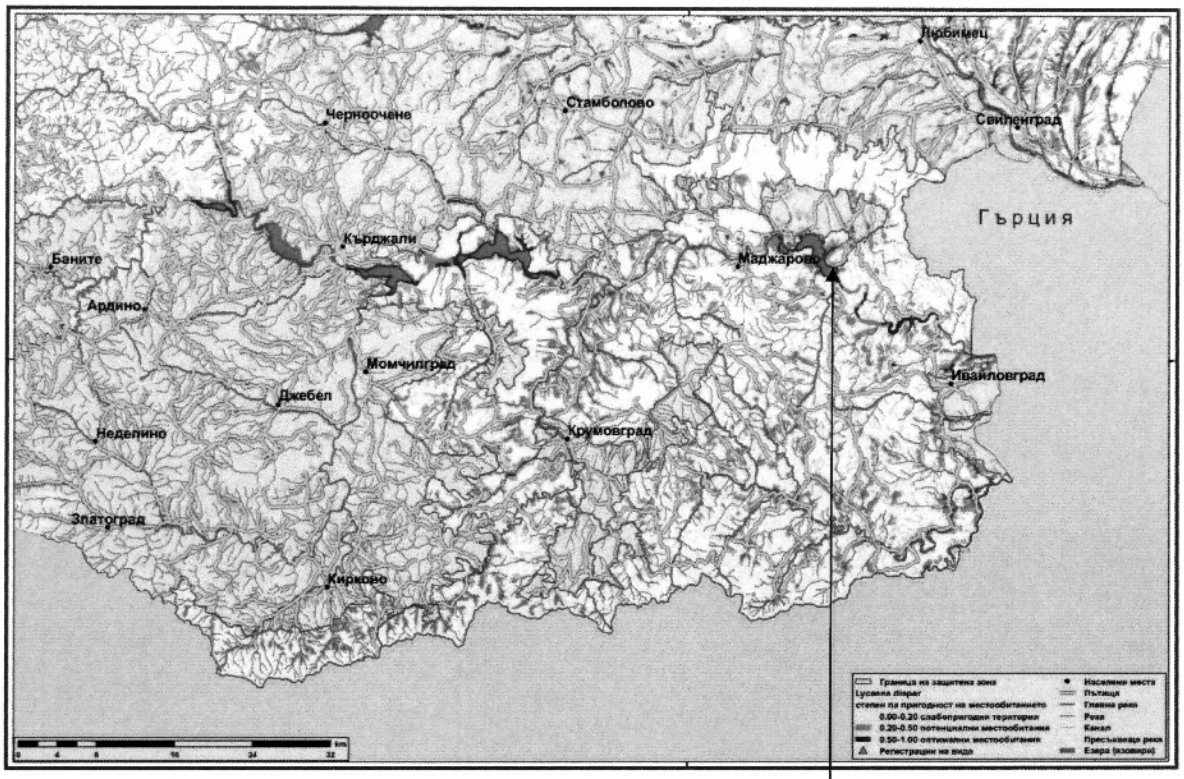
Фигура 5.1.1.5. Разпространение на червена калиморфа (тигров молец на Джърси) *(Euplagia (Callimorpha)quadripunctaria)* в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*). Установени са общо 32 находища в цялата защитена зона. Общата площ на подходящите местообитания е 130 822.18 ха по данни от крайната карта. В устройваната част от зоната няма установени находища, но са налице потенциални местообитания, обхващащи общо 139 718.17 ха. Засягат се минимално около 10 ха със степен на пригодност от 0.20 до 0.35 от Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис). Площното засягане е до 0.007%. Приемайки, че вероятността върху тези терени да се развие типична, за района, широколистна гора не е малка и в този смисъл можем да очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Лицена (*Lycaena dispar*) не е установена в зоната.

Описани са 9951.35 ха оптимални местообитания, които не се засягат от ОУП. Описани са 46416.18 ха потенциални местообитания, включително и в землището на село Дъбовец, със степен на пригодност от 0.25 до 0.60, където се засягат от предложените устройствени зони (фигура 5.1.1.6.), които, съгласно принципа на предпазливостта обхващат площ от 98.6 ха. Максималното площно засягане, в различна степен, е до 0.492%.

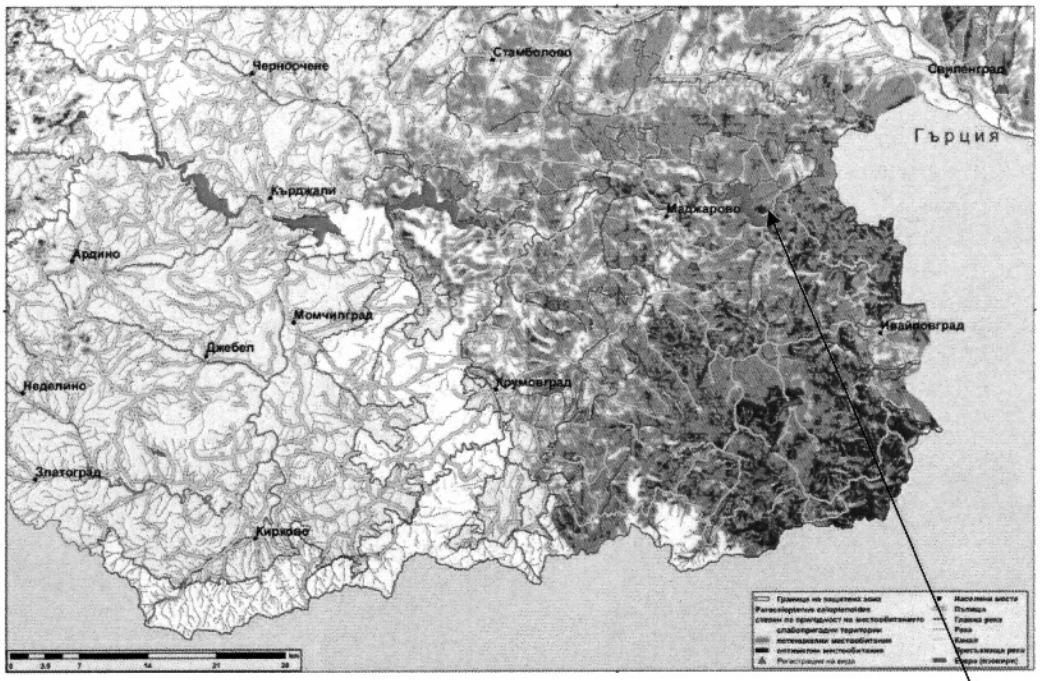
То значително се минимизира от присъствието на 17.1 ха Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис), които при реализацията си запазват, до голяма степен, характера си на „потенциално местообитание", макар и в долния диапазон на степента на пригодност. Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Фигура 5.1.1.6. Разпространение на лицена (*Lycaena dispar*) в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

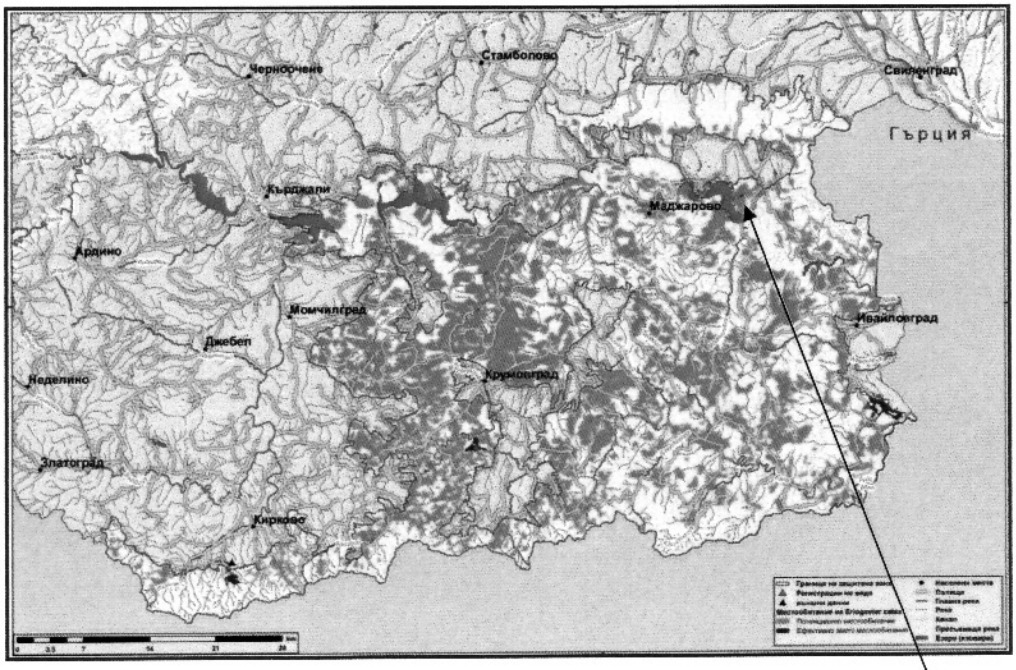
Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides)* е установен в зоната в 15 находища. Общо са описани ефективно заети местообитания на 2559.68 ха, които не се засягат от ОУП. Описани са 112 625.13 ха потенциални местообитания, включително и в землището на село Дъбовец, които се засягат от предложените устройствени зони (фигура 5.1.1.7.).

Съгласно принципа на предпазливостта, обхващат площ от 98.6 ха. Максималното площно засягане, в различна степен, е до 0.087%. То значително се минимизира от присъствието на 17.1 ха озеленени терени - извънселищни паркове (Оис), които при реализацията си запазват, до голяма степен, характера си на „потенциално местообитание". Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Фигура 5.1.1.7. Разпространение на обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides)* в Защитена зона „Родопи-Източни“ (BG0001032)

Торбогнездница (*Eriogaster catax)* е установена в зоната в само в 2 находища.

Фигура 5.1.1.8. Разпространение на торбогнездница (*Eriogaster catax)* в Защитена зона „Родопи-Източни“ (BG0001032)

Площта на ефективно заетите, от вида, територии, според крайната карта, е 401.87 ха, но те не се засягат от ОУП.

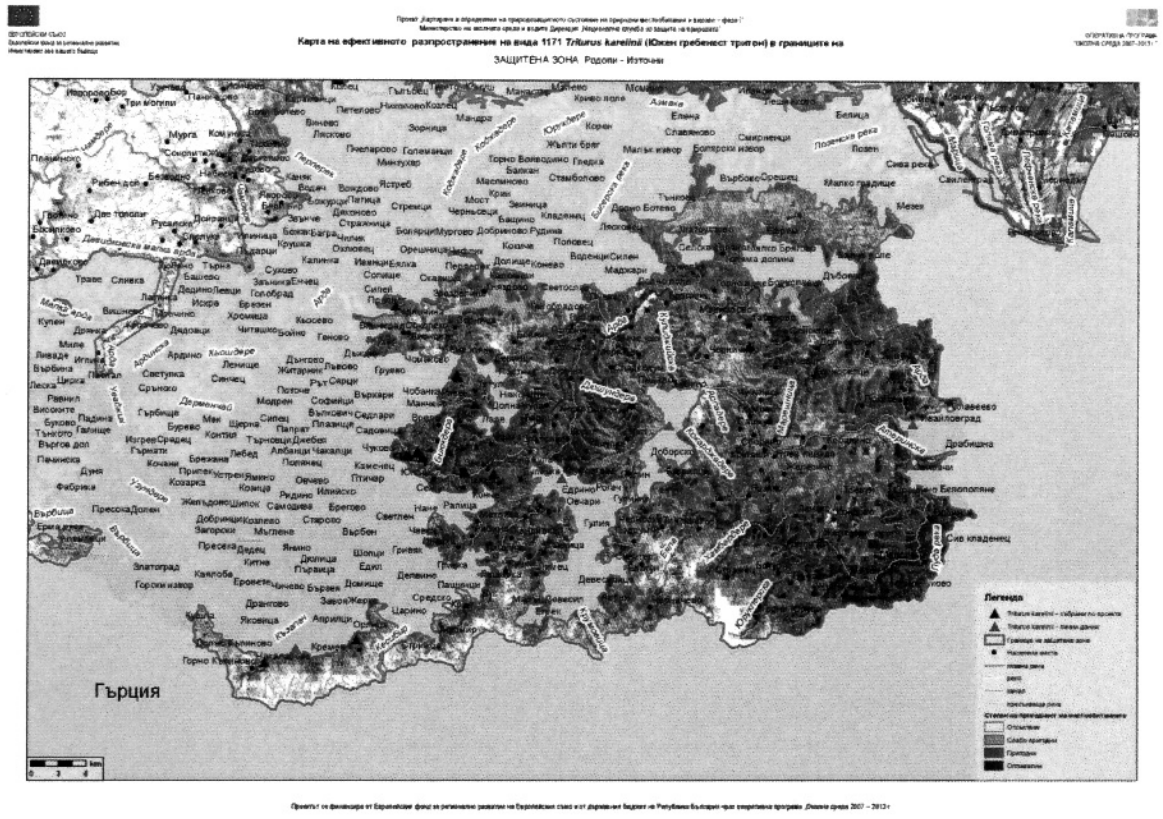
Описани са 39 256.59 ха потенциални местообитания, включително и в землището на село Дъбовец, където се засягат, от предложените устройствени зони, съгласно принципа на предпазливостта до 0.108%. (фигура 5.1.1.8.). Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Предварителният проект за ОУП на Община Любимец не засяга пряко и косвено с устройствени зони водни обекти и местообитания на **ручеен рак (*Austropotamobius torrentium),* европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), распер (*Aspius aspius*), маришка мряна (*Barbus plebejus*), обикновен щипок (*Cobitis taenia*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*) и обикновена блатна костенурка *(Emys orbicularis).***

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Среща се в почти цялата страна, като в планините се среща спорадично. Не е намиран в северозападните части на страната, крайните североизточни части, прилежащите на р. Дунав части, обширни райони в Западните Родопи и други планински вериги. Обитава блата, езера, микроязовири, крайречни водоеми, канали, оризища, корита на чешми, локви, бавнотечащи участъци на реки и др. Среща се от морското равнище до около 1700 м н. в. В рамките на полевите проучвания, в зоната са установени 75 екземпляра. Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Родопи-Източни" е 195 698.02 ха (фиг.5.1.1.9.), от които:

- Отсъствие: 21 748.87 ха (10.00% от цялата територия на зоната);
- Слабо пригодни: 39 516.50 ха (18.17%);
- Пригодни: 108 420.12 ха (49.86%);
- Оптимални: 47 761.40 ха (21.96%).

Устройствените зони в землището на село Дъбовец засягат пригодни ефективно заети местообитания - 98.6 ха или само 0.090% от площта им в зоната. Въпреки малкия процент на засегнатата площ, при максималното усвояване на устройствения потенциал, могат да се очакват кумулативни въздействия, тъй като местообитанията на вида попадат обикновено в динамичния слой с инвестиционни предложения в защитената зона, поради привлекателността на крайбрежието. Вземайки предвид, че те са отдалечени от водното огледало на язовира, малките реки, деретата и въобще, предпочитаните от вида, водни обекти, очакваме краткосрочни отрицателни въздействия (оценка 3).

Фигура 5.1.1.9. Разпространение на *г*олям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*). В рамките на полевите проучвания в зоната са установени 4540 екземпляра, от които 2198 възрастни и 2342 неполово зрели.

Предложените устройствени зони не засягат ефективно заети местообитания, но в землището на село Дъбовец са налице слабо пригодни потенциални местообитания, чиято обща площ в зоната е 62 300.96 ха. Площно ще бъдат засегнати 0.158%. Слабо пригодните потенциални местообитания са отдалечени от водното огледало на язовира, малките реки, деретата и въобще, предпочитаните от вида, стоящи водоеми, поради което очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Пъстър смок (*Elaphe quatuorlineata*). В рамките на полевите проучвания в зоната е установен само един екземпляр. Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Родопи Източни" е 148 174.84 ха , от които:

- Отсъствие: 69 272.05 ха (31.86% от цялата територия на зоната);
- Слабо пригодни: 60 569.80 ха (27.85%);
- Пригодни: 69 209.12 ха (31.83%);

- Оптимални: 18 395.91 ха (8.46%);

Предложените устройствени зони засягат площно само слабо пригодни местообитания на 0.162%. Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Защитена зона „Родопи-Източни“ (BG0001032) е характерана с високата плътност и на двата вида сухоземни костенурки - **шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*)** и **шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*).** Характерът на терените, в близост до предлаганите устройствени зони, отговаря на изискванията на двата вида, според Докладите за защитената зона:

- Западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др. - на много места в ниските и хълмисти части на страната;
- Твърдолистни храсталаци - Термо-медитерански храстови формации (предимно в Източните Родопи, Сакар, Дервентските възвишения, Сданданско-Петричката котловина), Гъсталаци на *Phyllirea,* Източна гарига на *Cistus incanus,* Гръко-Балкански псевдомаквиси ;
- Тревисти и степни съобщества на сухи варовити терени;
- Сухотревни съобщества на силикатни терени ;
- Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благун);
- Смесени термофилни гори (келяв габър, мъждрян, липа, клен и др.).

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*). В землището на село Дъбовец, се засягат слабо пригодни потенциални местобитания на вида в размер на 0.153% от общо (клас 1) 64 350.29 ха (29.59%) за цялата защитена зона и слабо пригодни ефективно заети местобитания на 0.282 % от общо 30 779.81 ха (14.16%).

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*). Засягат се пригодни ефективно заети местобитания – 0.072% от общо 134 180.74 ха (61.71%) за цялата защитена зона и пригодни потенциални местобитания на 0.064% от общо 134 164.32 ха в защитената зона.

Очакваме краткосрочни отрицателни въздействия (оценка 3) за двата вида сухоземни костенурки.

Видра (*Lutra lutra*). Площта, в зоната на водоеми и бреговете им, подходящи за обитаване от видрата, обхваща водното огледало на всички водоеми и ивицата от 20 м в страни от границата на водата върху брега. В устройваната територия са описани потенциални местообитания по брега на язовир Ивайловград.

По принцип, устройствените зони не достигат тези граници. За да се запази биокоридорната им фуннкция е необходимо отдръпване на зоните от водните обекти.

Лалугер (*Spermophilus citellus*). Общата площ на регистрираните находища в оптималните местообитания е 2 438.5 ха, а в субоптималните местообитания –19 031.9 ха. Изчислената площ предоставя достатъчен ресурс за съществуването на стабилни популации. Съществуват достатъчно, на брой, биокоридори между заселените и потенциалните местообитания на вида. В устройваната територия не се засягат терени с регистрирано присъствие на вида или с ефективно заети местообитания, но се засягат потенциални местообитания. Очаквамеслабо отрицателно въздействие (оценка 1).

В устройваната територия липсват установени находища на целевите видовете прилепи. Описани са потенциални ловни местообитания. Предвидените устройствени зони не засягат летни или находища за зимуване, както и потенциално най-благоприятни местообитания. Не се предвижда изграждането на бариерни прегради за съществуващите ловни територии. В този смисъл не може да се очаква отрицателно въздействие върху видовете от предмета на опазване – **голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), голям нощник (*Myotis myotis*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), остроух нощник (*Myotis blythii*), подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale).***

Очакваното, на този етап на изготвяне на ОУП, въздействие върху видовете, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032) е представено в таблица 5.1.1.2.

Таблица 5.1.1.2. Въздействие, от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец, върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032).

ВИД	***SPECIES***	**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1**		**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2**	
РАСТЕНИЯ					
обикновена пърчовка	*Himantoglossum caprinum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
БЕЗГРЪБНАЧНИ					
обикновен паракалоптенус	*Paracaloptenus caloptenoides*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
ручеен рак	*Austropotamobius torrentium*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бисерна мида	*Unio crassus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
еуфидрас	*Euphydryas aurinia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
торбогнездница	*Eriogaster catax*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
бръмбар рогач	*Lucanus cervus*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
лицена	*Lycaena dispar*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
обикновен сечко	*Cerambyx cerdo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
буков сечко	*Morimus funereus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
алпийска розалия	*Rosalia alpina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
	Callimorpha quadripunctaria	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
	Dioszeghyana schmidtii,	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
	Probaticussubrugosus	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
осмодерма	*Osmoderma eremita*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
РИБИ					
европейска горчивка	*Rhodeus sericeus amarus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
балкански щипок	*Sabanejewia aurata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен щипок	*Cobitis taenia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
маришка мряна	*Barbus plebejus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
распер	*Aspius aspius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ					
жълтокоремна бумка	*Bombina variegata*	1	много слабо отрицателно в-ие	0	Липсва въздействие
голям гребенест тритон	*Triturus karelinii*	3	краткосрочни отрицателни въздействия	1	много слабо отрицателно в-ие
ВЛЕЧУГИ					
обикновена блатна костенурка	*Emys orbicularis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
южна блатна костенурка	*Mauremys caspica*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
шипоопашата костенурка	*Testudo hermanni*	3	краткосрочни отрицателни въздействия	3	краткосрочни отрицателни въздействия
шипобедрена костенурка	*Testudo graeca*	3	краткосрочни отрицателни въздействия	3	краткосрочни отрицателни въздействия
пъстър смок	*Elaphe quatuorlineata*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
БОЗАЙНИЦИ					
малък подковонос	*Rhinolophus hipposideros*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
голям подковонос	*Rhinolophus ferrumequinum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
подковонос на Мехели	*Rhinolophus mehelyi*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
средиземноморски подковонос	*Rhinolophus blasii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
южен подковонос	*Rhinolophus euryale*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
гол. нощник	*Myotis myotis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългокрил прилеп	*Miniopterus schreibersi*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългоух нощник	*Myotis bechsteini*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
остроух нощник	*Myotis blythii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
трицветен нощник	*Myotis emarginatus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
широкоух прилеп	*Barbastella barbastellus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългопръст нощник	*Myotis capaccinii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
*европейски вълк	*Canis lupus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
кафява мечка	*Ursus arctos*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лалугер	*Spermophilus citellus*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
видра	*Lutra lutra*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
пъстър пор	*Vormela peregusna*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
мишевиден сънливец	*Myomimus roachi*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

5.1.2. Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Заема площ от 14 693.10 ха, от които, в рамките на Община Любимец попадат общо 751.1 ха, разпределени в три землища - на град Любимец- 708.4 ха, на село Георги Добрево 22.00 и на Йерусалимово - 26.7 ха.

Предварителният проект предлага 2 устройствени зони - Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис) с площ 81.9 ха, разпределени в две землища – на град Любимец - 41.6 ха и на село Георги Добрево - 35.8 ха и Терени за производствени и складови дейности (Т4), с площ от 0.1 ха в землище Любимец (табл. 1.6.).

Не са установени в устройваната територия и не се засягат от ОУП няколко типа природни местообитания - **Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi (6110*); Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (6210*); Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества (62A0); Низинни сенокосни ливади (6510); Източни гори от космат дъб (91AA*); Крайречни смесени гори от *Quercus robur, Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (Ulmenion minoris) (91F0); Балкано-панонски церово-горунови гори (91M0) и Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (91E0*).**

Природно местообитание **Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition (3150)** е представено в **ЗЗ „Река Марица"** с обща площ от 339.86 ха. Това се равнява на 2.31 % от общата площ на защитената зона (14693.1 ха). Видовият състав на растителността на природното местообитание е типичен за него: *Lemna minor*, *Lemna trisulca*, *Salvinia natans*, *Hydrocharis morsus-ranae, Phragmites australis, Berula erecta, Myriophyllum spicatum, Spirodella polyrhiza, Lycopus europeus, Typha latifolia, Alisma plantago-aquatica* и *Butomus umbellatus.*

Не е установено в участъка от реката, включен в устройваната територия.

Природно местообитание **Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitricho-Batrachion (3260).** Заема площ от 5 139.67 ха или 35% от площта на зоната (14 693.1 ха). Типичните видове хидрофити, в рамките на местообитанието, не са добре представени, с изключение на участъците с по-бавно течение, както и в заливи и вирове, където бяха открити хидрофитите: *Ceratophyllum demersum, Myriophyllum spicatum* и инвазивния *Elodea nuttallii.*

Крайбрежната зона и плитките заливи се населяват от съобществата на хигрофитите: *Butomus umbellatus, Veronica becabunga, Gratiola officinalis, Typha latifolia, Mentha aquatica, Persicaria hydropiper, Lythrum salicaria, Veronica nagalis-aguatica.*

Активната реакция (pH) на водата варира от 7.9 до 8.3 на различни пунктове по течението на реката, а електропроводимостта е от 297 до 494 microS/cm.

Налице е фрагментация в рамките на местообитанието, в резултат: на изградените бентове, шлюзове, помпени станции и напоителни канали; на брегоукрепваща дейност и дейности, свързани с предпазване от наводнения (корекции на течението, пресушаване на крайречни влажни зони) и поради силна височинна ерозия на бреговете и вкопаване на реката. Не се засяга пряко от устройствената зона Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис), но при реализацията е възможно да се извършат и дейности, свързани с цитираните заплахи. Очакваме вторични отрицателни въздействия (4).

Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition (3150) е картирано по целия участък на река Марица в землищата на град Любимец и селата Йерусалимово и Георги Добрево. Не се засяга от устройствената зона Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис), но при реализацията е възможно да се извършат и дейности, свързани с брегоукрепваща дейност, корекции, пресушаване на крайречни малки влажни зони. Очакваме вторични отрицателни въздействия (4).

Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и Callitricho-Batrachion (3260). Представено е с площ от 353.35 ха или 2.4 % от площта на зоната. Типичните видове растения са добре представени: *Lythrum salicaria, Persicaria hydropiper, Veronica nagalis-aquatica, Lycopus europeaus, Mentha aquatica, Xanthium italicum, Butomus umbellatus, Veronica becabunga, Gratiola officinalis, Urtica dioica, Typha latifolia* и *Phragmites autralis.* Типичната растителност се развива по-късно през лятото, когато водата се отдръпне, в началото на месец август. Наличие на инвазивните видове: акация (*Robinia pseudoacacia*), аморфа (*Amorpha fruticosa*), ясенолистен явор *(Acer negundo)*и айлант (*Ailanthus altissima).* Основните негативни влияния върху местообитанието са промяната на хидрологичния режим – пресушаване на крайречни влажни зони, коригиране на течението, андигиране и укрепване на бреговете. Изключително негативно влияние имат кариерите за добив на чакъл и пясък от речната тераса, които унищожават големи площи от местообитание 3270. Появата на инвазивните видове, в следствие на интензивна сеч на крайречната естествена дървесна растителност, изместват популациите от местни видове и променят нормалната видова структура на ценозите. Очакваме вторични отрицателни въздействия (4).

Негативно влияние има и изкуственото залесяване с нетипични дървесни видове, като хибридна топола, което допринася за ерозията на бреговете.

Реки с кални брегове с *Chenopodionrubri* и Bidention p.p. (3270) е картирано по целия участък на река Марица в землищата на град Любимец и селата Йерусалимово и Георги Добрево. Не се засяга пряко от устройствената зона Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис), но при реализацията е възможно да се извършат и дейности, свързани с брегоукрепваща дейност, корекции, пресушаване на крайречни малки влажни зони, промяна на крайречната растителности настаняване на инвазивни и рудерални видове. Очакваме вторични отрицателни въздействия (4).

Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea* (6220*). Представено е с обща площ от 493.05 ха или на 3.36 % от общата площ на зоната. В повече от 90% от площта на полигоните на природното местообитание, съотношението едногодишни към многогодишни видове растения е по-голямо от 1. Сумарното проективно покритие на ценозите, в рамките на полигоните на природното местообитание, във всички случаи надвишава 80%. Голяма част от установените, на терен, видове са типични за природното местообитание: *Brachypodium distachyon, Bromus madritensis, Bromus scoparius, Aegilops geniculata, Lolium rigidum, Cynosurus echinatus, Phleum subulatum, Poa bulbosa, Psilurus incurvus, Cynodon dactylon, Xeranthemum annuum, Silene conica,Trifolium subterraneum, Linum corymbulosum, Alkanna tinctoria, Plantago lagopus, Coronilla scorpioides.*

Рудералните видове не формират самостоятелни ценози в полигона и участват под 10% от сумарното проективно покритие на фитоценозата.

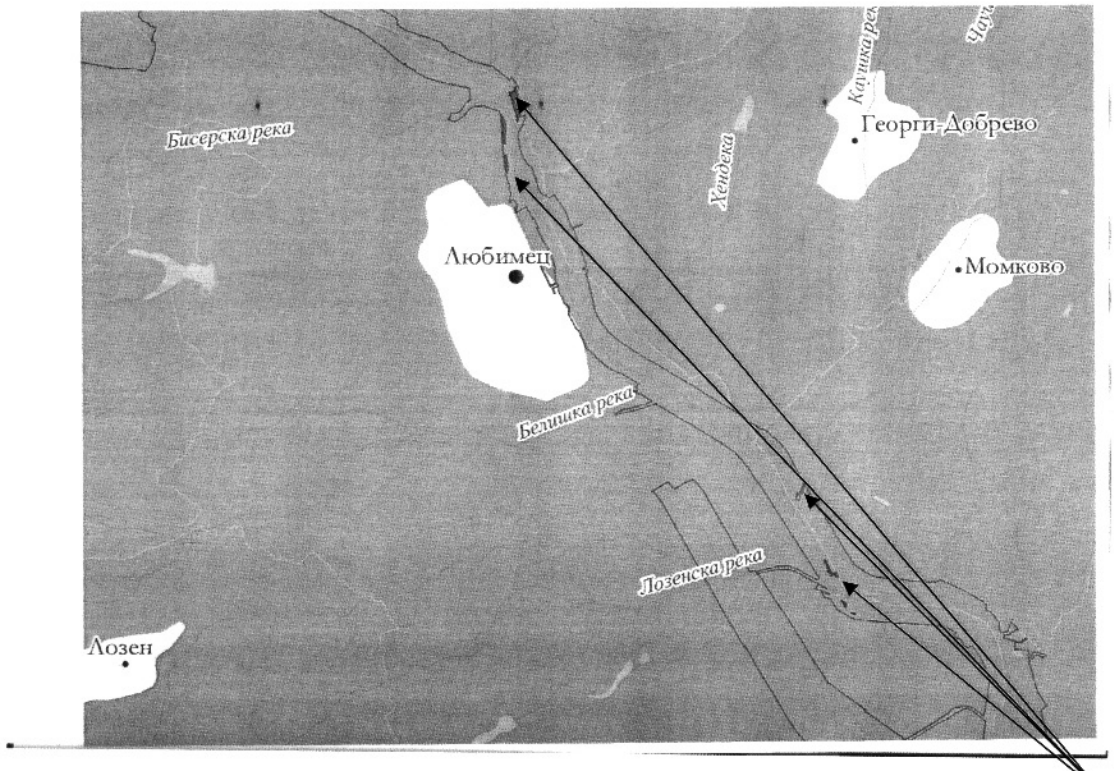
Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea (*6220*) е описано на малка площ само по индуктивен модел в землището на град Любимец. Не се засяга от устройствени зони.

Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea (*6220*) е описано само по индуктивен модел с две малки петна югоизточно от град Любимец. Не се засяга от устройствнени зони.

Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс (6430) е представено с обща площ от 29.80 ха или 0.20 % от общата площ на защитената зона. Повече от 90% от площта е заета от растителни видове, типични за него - *Berula erecta, Bidens cernua, Urtica dioica, Mentha longifolia и др.* Дървесната и храстовата растителност не покриват повече от 10% от площта .

Инвазивните видове (*Amorpha fruticosa, Rubus caesius*) не формират самостоятелни съобщества и покриват по-малко от 10% от територията на природното местообитание. Липсва паша.

Местообитанието заема малки площи в устройваната територия в землището на град Любимец (фиг. 5.1.2.1.)

Фигура. 5.1.2.1. Разпространение на природно местообитание Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс (6430) в участъка от Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578), попадащ в устройваната територия.

Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* (92A0). Представено е с обща площ от 191.89 ха или 1.31 % от общата площ на защитената зона. Бялата върба и бялата топола са основен компонент на дървостоите и на много места те образуват чисти петна с различна големина. Тяхното участие в състава на растителните съобщества във всички случаи е повече от 3. Отчетената, на терена, средна възраст на първия дървесен етаж е равна и по-голяма от 80 години и горите във фаза на старост заемат значителна част от дървостоите. Отчетеното количество мъртва дървесина е значително (9 m^3/ха).

Видовият състав на приземната растителност е типичен за това природно местообитание: *Aegopodium podagraria, Aristolochia clematitis, Calystegia sepium, Galium aparine, Humulus lupulus, Phragmites australis, Rubus sp.* и други.

В устройваната територия местообитанието заема малко петно, северно от град Любимец и не се засяга от устройствени зони.

Таблица 5.1.2.1. Преки въздействие, от реализацията на ОУП на Община Любимец, върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в Защитена зона „Река Марица" (BG0000578).

код	непряко	пряко	краткотрайно	средно-трайно	дълготрайно	временно	постоянно	кумулативно	положително	отрицателно	загуба/%/
3150	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
3260	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
3270	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6110*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6210*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6220*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
62A0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6430	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6510	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91AA*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91E0 *	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91F0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91M0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92A0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0

Очакват се вторични отрицателни въздействия (4) върху Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition (3150); Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и Callitricho-Batrachion (3260) и Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention p.p.* (3270).

При анализа на въздействията върху целевите видове също ще използваме, както официално достъпната информация, получена в резултат на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", реализирано по Оперативна програма околна среда, така и собствени данни и проучвания.

До края на 2012 г., в устройваната част от зоната не са установени находища и местообитания на ***Euplagia quadripunctaria, Probaticus subrugosus,*** **алпийска розалия (*Rosalia alpina*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), буков сечко (*Morimus funereus),* обикновен сечко (*Cerambyx cerdo)*, обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides),* голям гребенест тритон *(Triturus karelinii),* червенокоремна бумка (*Bombina bombina),* жълтокоремна бумка (*Bombina variegata),* пъстър смок (*Elaphe sauromates),* шипобедрена костенурка (*Testudo graeca),* шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni),* добруджански хомяк (*Mesocricetus newtoni),* европейски вълк (*Canis lupus),* мишевиден сънливец *(Myomimus roachi),* лалугер *(Spermophilus citellus*).**

До края на 2012 г., в устройваната част от зоната не са установени находища, но съществуват потенциални местообитания на **лицена *(Lycaena dispar),*** които не се засягат от устройствените зони.

В участъка от река Марица, в землищата на Любимец, Георги Добрево и Йерусалимово, съществуват условия за развитие на популациите на всички целеви видове риби. Предварителният проект не засяга пряко и косвено с устройствени зони водни обекти и местообитания на **европейската горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), распера (*Aspius aspius*), маришката мряна (*Barbus plebejus*), обикновения щипок (*Cobitis taenia*), балканския щипок (*Sabanejewia aurata),*** както и на останалите хидробионти: **бисерната мида (*Unio crassus*), ручеения рак (*Austropotamobius torrentium*), южната блатна костенурка (*Mauremys caspica*) и обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis).*** Няма установени находища на двата вида коремоноги от семейство Vertiginidae, включени в предмета на опазване, но са налице потенциални местообитания в устройвания участък.

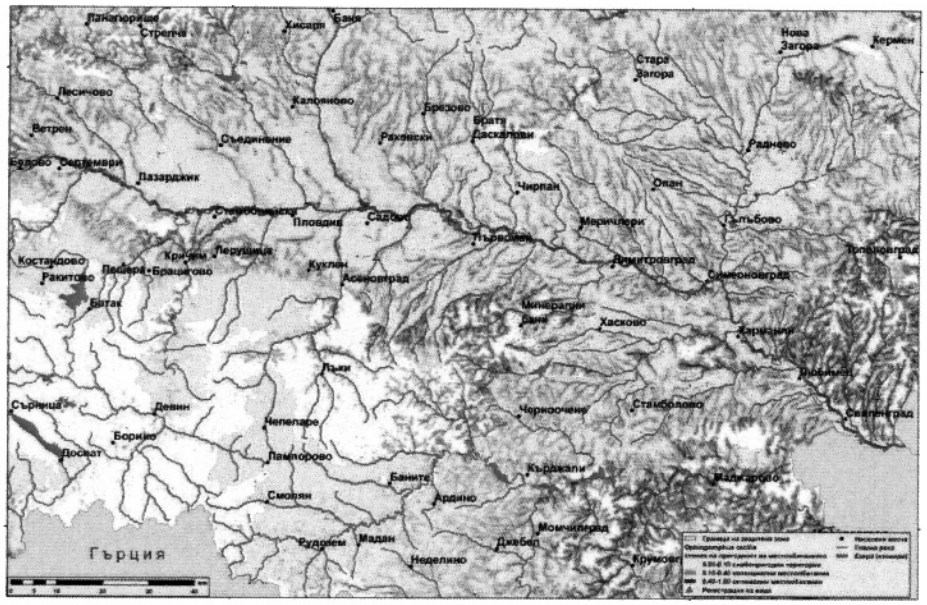
При усвояване на възможностите на предложената устройствена зона Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис) ще се засегнат описаните, в землищата на град Любимец и село Георги Добрево (**фиг.5.1.2.2**.), потенциални местообитания на ***Vertigo angustior u Vertigo moulinsiana.***

Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Фигура. 5.1.2.2. Потенциални местообитания на *Vertigo angustior u Vertigo moulinsiana* в устройваната територия от Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Офиогомфус (Ophiogomphus cecilia). До края на 2012 г. са установени 11 находища.

Фигура. 5.1.2.3. Потенциални местообитания на *Ophiogomphus cecilia* в устройваната територия от Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Общата площ на ефективно заетите местообитания на вида, в зоната, е 8 885.74 ха (60.51% от общата площ на зоната и 75.46% от общата площ на потенциалните местообитания. Общата площ на потенциалните местообитания е 11 775.68 ха по данни от крайната карта на вида за зоната (80.20 % от общата площ на зоната).

Видът е регистриран в зоната, северно от град Любимец, с две находища. Изграждането на парковата територия неминуемо ще промени условията, ще наруши биокоридорната функция на крейбрежните зони и ще засегне възможностите за развитие на популациите му. Очакват се вторични отрицателни въздействия (4).

Торбогнедница *(Eriogaster catax*). Видът не е регистриран и липсват ефективно заети местообитания. Общата площ на потенциалните местообитания е 3 201.08 ха, които се засягат от Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис) на 2.374 %. Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Ценагрион *(Coenagrion ornatum).* Регистриран е на устройваната територия от зоната с две находища, северно от град Любимец. Не се засягат от предложената устройствена зона, както и потенциалните местообитания в най-южната част.

Видра (*Lutra lutra).* Площта, в зоната на водоеми и бреговете им, подходящи за обитаване от видрата, обхваща водното огледало и ивицата от 20 м, встрани от границата на водата върху брега. Потенциалните нефрагментирани местообитания са 7 748.2428 ха. Общата дължина на подходящите брегове с различна пригодност е 405.3329 км, а площта 3.84234 ха. Предложената устройствена зона Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис) засяга територии, свързани с биокоридорната функция на поречието и подходящи за обитаване, от видрата, терени. Очакват се вторични отрицателни въздействия (4).

В устройваната територия липсват установени находища на целевите видове прилепи. Описани са потенциални ловни местообитания. Предвидените 2 устройствени зони не засягат летни или находища за зимуване, както и потенциално най-благоприятни местообитания. Не се предвижда изграждането на бариерни прегради за съществуващите ловни територии. В този смисъл, не може да се очаква отрицателно въздействие върху видовете от предмета на опазване – голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), голям нощник (*Myotis myotis*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), остроух нощник (*Myotis blythii*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale),* широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*).

Очакваното, на този етап на изготвяне на ОУП, въздействието върху видовете, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Река Марица" (BG0000578), представяме в табл. 5.1.2.2.

Таблица 5.1.2.2. Въздействие върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Река Марица" (BG0000578), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
БЕЗГРЪБНАЧНИ					
обикновен паракалоптенус	*Paracaloptenus caloptenoides*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ручеен рак	*Austropotamobius torrentium*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бисерна мида	*Unio crassus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен сечко	*Cerambyx cerdo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бръмбар рогач	*Lucanus cervus*				
буков сечко	*Morimus funereus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
алпийска розалия	*Rosalia alpina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лицена	*Lycaena dispar*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
торбогнездница	*Eriogaster catax*	1	много слабо отрицателно в-ие	0	Липсва въздействие
офигомфус	*Ophiogomphus cecilia*	4	вторични отрицателни въздействия	0	Липсва въздействие
ценагрион	*Coenagrion ornatum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
	Vertigo angustior	1	много слабо отрицателно в-ие	0	Липсва въздействие
	Vertigo moulinsiana	1	много слабо отрицателно в-ие	0	Липсва въздействие
	Probaticus subrugosus	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
червена калиморфа	*Callimorpha quadripunctaria*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
РИБИ					
европейска горчивка	*Rhodeus sericeus amarus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
балкански щипок	*Sabanejewia aurata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен щипок	*Cobitis taenia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
маришка мряна	*Barbus plebejus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
распер	*Aspius aspius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ					
жълтокоремна бумка	*Bombina variegata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
червенокоремна бумка	*Bombina bombina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям гребенест тритон	*Triturus karelinii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ВЛЕЧУГИ					
обикновена блатна костенурка	*Emys orbicularis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
южна блатна костенурка	*Mauremys caspica*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
шипоопашата костенурка	*Testudo hermanni*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
шипобедрена костенурка	*Testudo graeca*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
пъстър смок	*Elaphe quatuorlineata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ					
малък	*Rhinolophus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
подковонос	*hipposideros*				
голям подковонос	*Rhinolophus ferrumequinum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългоух нощник	*Myotis bechsteini*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
средиземноморски подковонос	*Rhinolophus blasii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
южен подковонос	*Rhinolophus euryale*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям нощник	*Myotis myotis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
остроух нощник	*Myotis blythii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
широкоух прилеп	*Barbastella barbastellus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългопръст нощник	*Myotis capaccinii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
*европейски вълк	*Canis lupus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лалугер	*Spermophilus citellus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
видра	*Lutra lutra*	4	вторични отрицателни въздействия	0	Липсва въздействие
пъстър пор	*Vormela peregusna*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
мишевиден сънливец	*Myomimus roachi*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
добруджански хомяк	*Mesocricetus newtoni*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

Бъдещите дейности за опазване на местообитанията следва да са насочени към ограничаване на битовото и индустриалното замърсяване, чрез изграждане на ефективни пречиствателни станции в населените места, както и на замърсените притоци на Марица.

Забрана за изграждане на нови ВЕЦ или разширяване на съществуващи и недопускане на нови негативни промени в хидрологията и морфологията на реката; пълна забрана за изземване на баластни материали от коритото и строителство, свързано с нови водовземания. Ограничаване на изсичането на крайречната растителност, пресушаване на крайречни влажни зони (т. нар. „мерки срещу наводнения") и ограничаване на залесяването с нетипични, за района, видове. Залесяване на бреговете с естествена растителност (бяла топола, елша, върба). Забрана за разрушаване на островите.

5.1.3. Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

В рамките на Община Любимец попадат общо 9506.6 ха в землищата на град Любимец (50.2 ха) и на селата Васково (1 616.4 ха), Георги Добрево (2 605.4 ха), Оряхово (3 018.1 ха) и Йерусалимово (2 216.5 ха).

Въвежданите, с предварителния проект за ОУП, устройствени зони бяха представени в таблица 1.6.

Анализът на данните за устройваната територия, въз основа на специфичната информация, получена в резултат на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" сочи, че в устройвана територия, попадаща в защитената зона, **не са установени** няколко природни местообитания: **Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydroharition (3150); Храсталаци с *Juniperus spp.* (5210); Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi (6110*); Неблагоустроени пещери (8310); Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum (9170); Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове (9180*); Мизийски гори от сребролистна липа (91Z0); Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* (92AO).**

Само по индуктивен модел са описани площи **от Източно-субсредиземноморски сухи тревни съобщества (62AO) - малки петна, западно и северно от село Георги Добрево; Балкано-панонски церово-горунови гори (91MO)** - малки петна в землищата на селата Георги Добрево, Йрусалимово и Оряхово. Не се засягат от устройствените зони.

Природно местообитание **Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и Callitricho-Batrachion (3260)** е представено в границите на защитената зона с площ от 37.18 ха, което се равнява на 0.03 % от площта й.

Типичните видове хидрофити, които се срещат в рамките на местообитанието са: *Potamogeton lucens, Potamogeton crispus, Ranunculus aquatilis* и *Groenlandia densa* (критично застрашен вид в Червената книга на България). Крайбрежната зона и плитките заливи се населяват от съобществата на хигрофитите: *Typha angustifolia, Phragmites australis, Juncus* sp., *Alisma plantago-aquatica, Mentha aquatica, Apium repens, Xanthium italicum* и *Persicaria hydropiper.* Макроводораслите са представени от*: Nostoc* spp. (отдел Cyanoprokaryota), *Lemanea fluviatilis* (отдел Rhodophyta), *Cladophora* spp. (отдел Chlorophyta), *Vaucheria* spp. и жабуняци (разред *Zygnematales)* от отдел Streptophyta (p.p. Chlorophyta). Популациите на типичните растенията са в добро състояние.

Местообитание 3260 е типично представено по течението на река Йерусалимовска, от едноименното село до вливането си в река Марица. Екологичното състояние по РДВ за елемент фитобентос (по Диатомеен индекс IPS) е средно. pH варира от 7.7 до 8.8, електропроводимостта варира от 270 microS/cm до 583 microS/cm. Отчита се повишена еутрофикация, поради частично пресъхване на поречието, заблатяване на места, торене във водосбора.

Реките с макрофитна растителност в 33 „Сакар" принадлежат към речен тип R14 - субсредиземноморски малки и средни, временно пресъхващи, реки. За тях са характерни силните сезонни амплитуди на оттока, формирането на кратки високи вълни и естествената дренираност на терена. През лятото реките напълно пресъхват или остават на малки вирове. Характерно за тях е ранното начало на вегетационния сезон - още в началото на месец април се наблюдават напълно развити макрофитни съобщества.

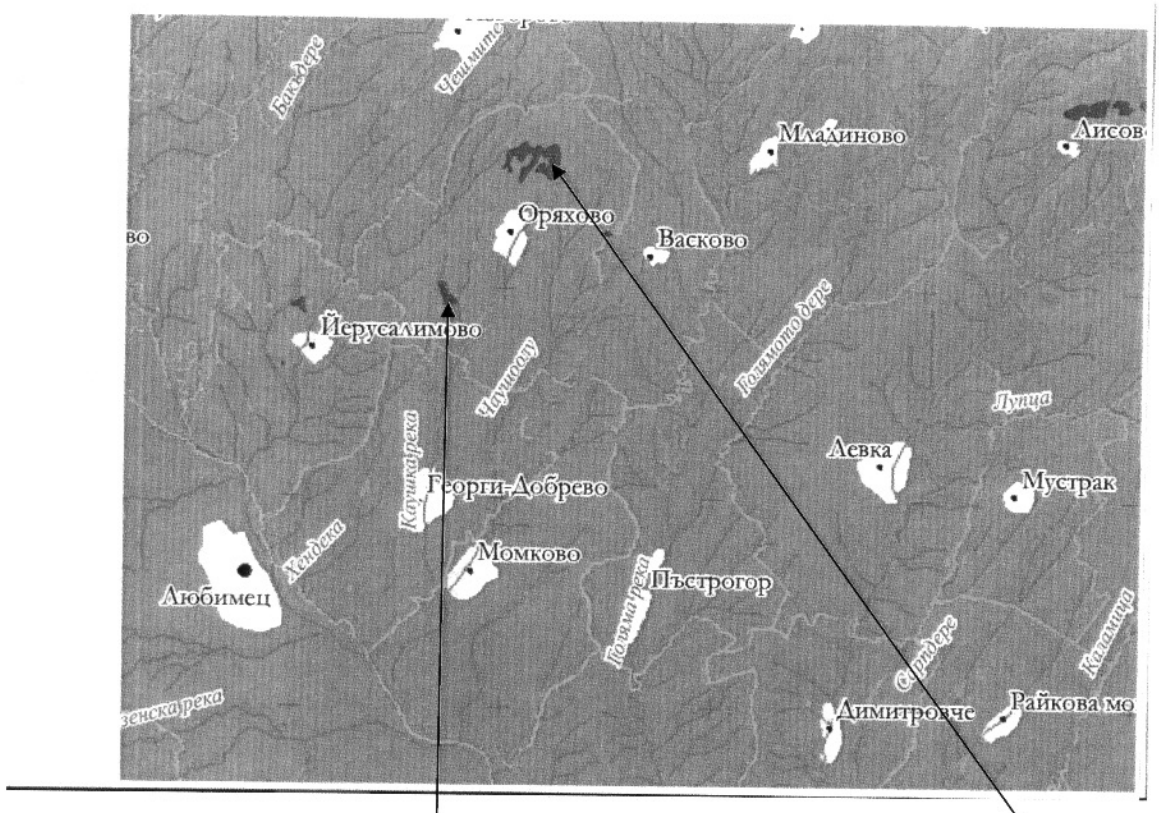
Липсва информация за средно месечно и средно годишно водно количество.

Бъдещите дейности за опазване на местообитанието следва да са насочени към ограничаването на битово замърсяване и замърсяването на подпочвените води. Временно пресъхващите реки са силно уязвими речни системи. Те имат ниска пречиствателна способност, поради малките си размери и слабия си отток и могат много лесно да бъдат повлияни негативно.

Предварителният проект за ОУП не предвижда устройство на площи, заети от местообитанието.

Природно местообитание **Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (6210*)** заема 12 628.93 ха – 9.56 % от площта на зоната. Доминиращите видове са *Chrysopogon gryllus, Stipa* spp. и *Festuca valesiaca.* Общото проективно покритие на растителността е между 80 и 95%. Видовата комбинация е типична за местообитанието.

От посочените типични видове са установени: *Anthoxanthum odoratum*, *Asperula cynanchica*, *Carlina vulgaris, Eryngium campestre, Festuca valesiaca, Medicago lupulina, Teucrium chamaedrys, Leonthodon crispus, Filipendula vulgaris, Galium verum* и др. Не е установено формиране на ценози на рудерални видове в границите на картираните полигони на местообитанието. Не е установено наличие на инвазивни видове, но е налице обрастване с храсти до 5-10% с *Paliurus spina-christi, Carpinus orientalis, Jasminum fruticans, Pyrus* ssp., *Rosa sp.* и др. Степента на обрастване с храсти за цялата територия на местообитанието е под заложения праг за благоприятно състояние от 20 %. Подложено е на слаба до умерена паша. Не се използват торове и пестициди.

Фигура 5.1.3.1. Разпространение на природно местообитание **Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик» (6210*)** в устройваната територия от Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Картирано е на терен в землищата на селата Йерусалимово и Оряхово, а по индуктивен модел са описани площи и в землищата на Васково и Георги Добрево (фиг. 5.1.3.1.).

Предложените, в ОУП, устройствени зони не засягат картираните, на терен, площи, заети от 6210*. В землището на село Васково, част от устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ (T_6) съвпада с площи по индуктивен модел. Върху част от тях е извършено строителство (7.1. ха), а всички останали са с утвърдени ПУП-ПЗ и са преминали на оценка по реда, определен от Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие.

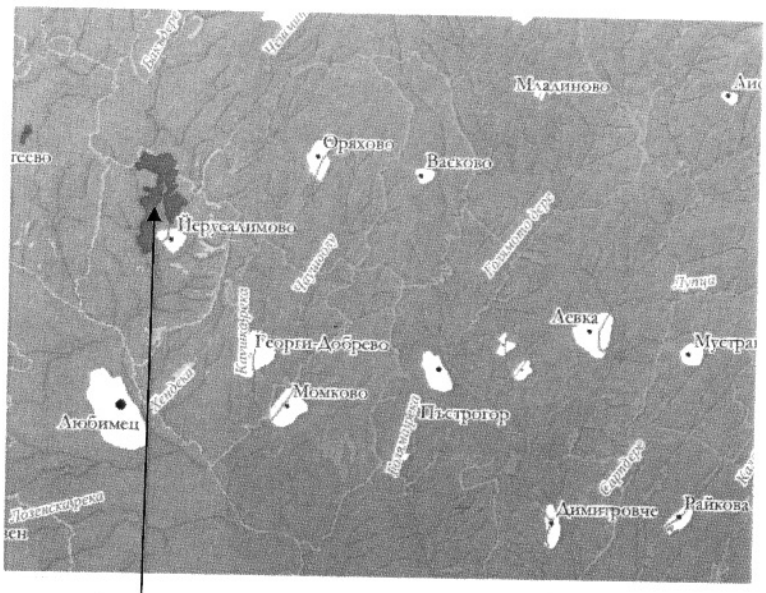
Не е започнало изграждане на Фотоволтаичните централи по различни причини, но главната е променената пазарна конюктура. След въведените рестрикции в Закона за опазване на земеделските земи, ако в определения срок не е започнало строителството, то решението за смяна на статута се отменя.

В този смисъл считаме, че от реализацията на ОУП не може да се очаква отрицателно въздействие върху природно местообитание Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (6210*).

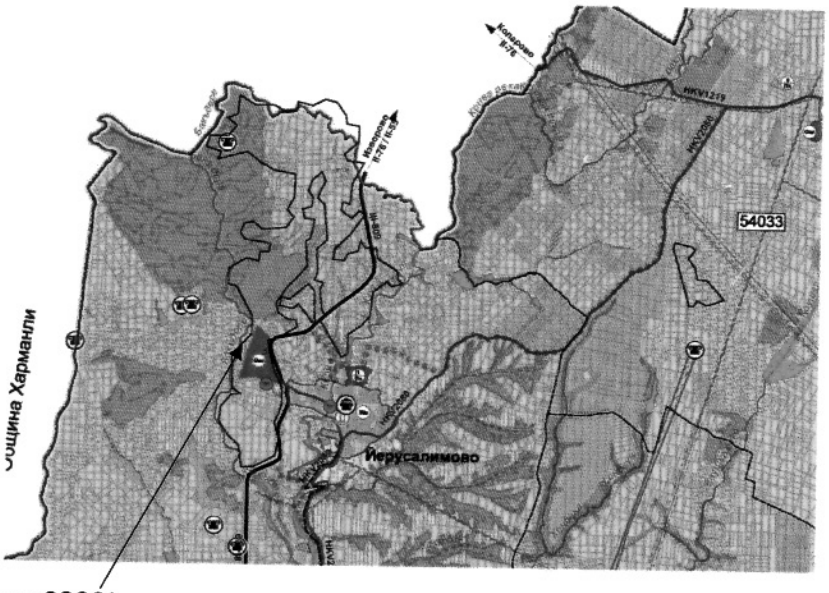
Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea* (6220*) заема 3196.91 ха (2.42% от площта на зоната). Съотношението на едногодишни към многогодишни видове растенияе 0.6-0.7. Общото проективно покритие на растителността, в по-голямата част от полигоните, е между 70 и 90%. Видовата комбинация включва някои типични видове: *Aegilops sp., Cynosurus echinatus*, *Poa bulbosa, Dactylis glomerata* и др. Повечето от установените полигони са силно рудерализирани, над 10-20%. Често са отдавна изоставени ниви, в които протичат сукцесионни процеси към постепенно възстановяване на местообитание 6220. Не е установено наличие на инвазивни видове. В част от полигоните на местообитание 6220 е установено обрастване с храсти до 5-10%.

Основните храстови видове, които формират обраствания са *Paliurus spina-christi, Carpinus orientalis, Jasminum fruticans, Pyrus* ssp., *Rosa sp.* и др. Степента на обрастване с храсти, за цялата територия на местообитанието, е под заложения праг за благоприятно състояние от 20%. Подложено е на слаба до умерена паша, рядко интензивна.

Местообитанието е установено северно от село Йерусалимово, а по индуктивен модел и в землищата на селата Оряхово и Георги Добрево. Не се засяга от устройствените зони.

6220*

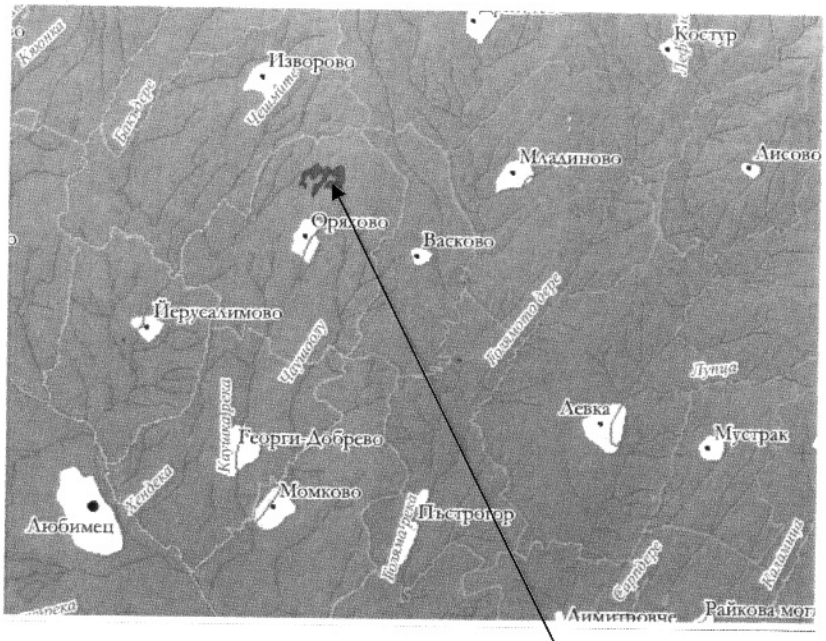

Контур на 6220*

Фигура 5.1.3.2. Разпространение на природно местообитание Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea* (6220*) в устройваната територия от Защитена зона „Сакар“ (BG0000212)

Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion/ Sedo albi-Veronicion dillenii (8230) е установено на площ от 95.56 ха (0.072% от площта на зоната). Не е установена фрагментация на полигоните. Налице е мозайка с мъхове и лишеи в над 90% от полигоните.

Общото проективно покритие на ценозите в установените полигони е между 25 и 40%. Видовата комбинация е типична: *Poa bulbosa, Rumex acetosella, S. perennis, Sedum acre, S. compacta* и др. Не е установено наличие на инвазивни видове. Степента на обрастване с храсти е под 2%, т.е. далеч под заложения праг за благоприятно състояние от 20%.

Фигура 5.1.3.3. Разпространение на природно местообитание Силикатни скали с пионерна растителност отсъюзите Sedo-Scleranthion/ Sedo albi-Veronicion dillenii (8230) в устройваната територия от Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Природно местообитание 8230 е картирано северно от село Оряхово в устройваната територия (фиг. 5.1.3.3.). Сравнявайки картния материал по програма Натура 2000 от 2012 година и ОУП се вижда засягането на около 15 ха от устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ (T_6). В случая обаче се касае за земи, върху които вече е построена и функционира Фотоволтаична централа (фигура 5.1.3.4), която задължително следва да бъде отразена в ОУП чрез адекватна устройствена зона. Въпреки че, тя плътно заема територията, незаети от фотоволтаични панели са двете скалисти дерета, които съхраняват основните му характеристики. С цел осигуряване на благоприятно състояние на ПМ Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion/Sedo albi-Veronicion dillenii (8230), в окончателния проект не бива да се допуска по-нататъшното устройване на ефективно заети, от местообитанието, площи.

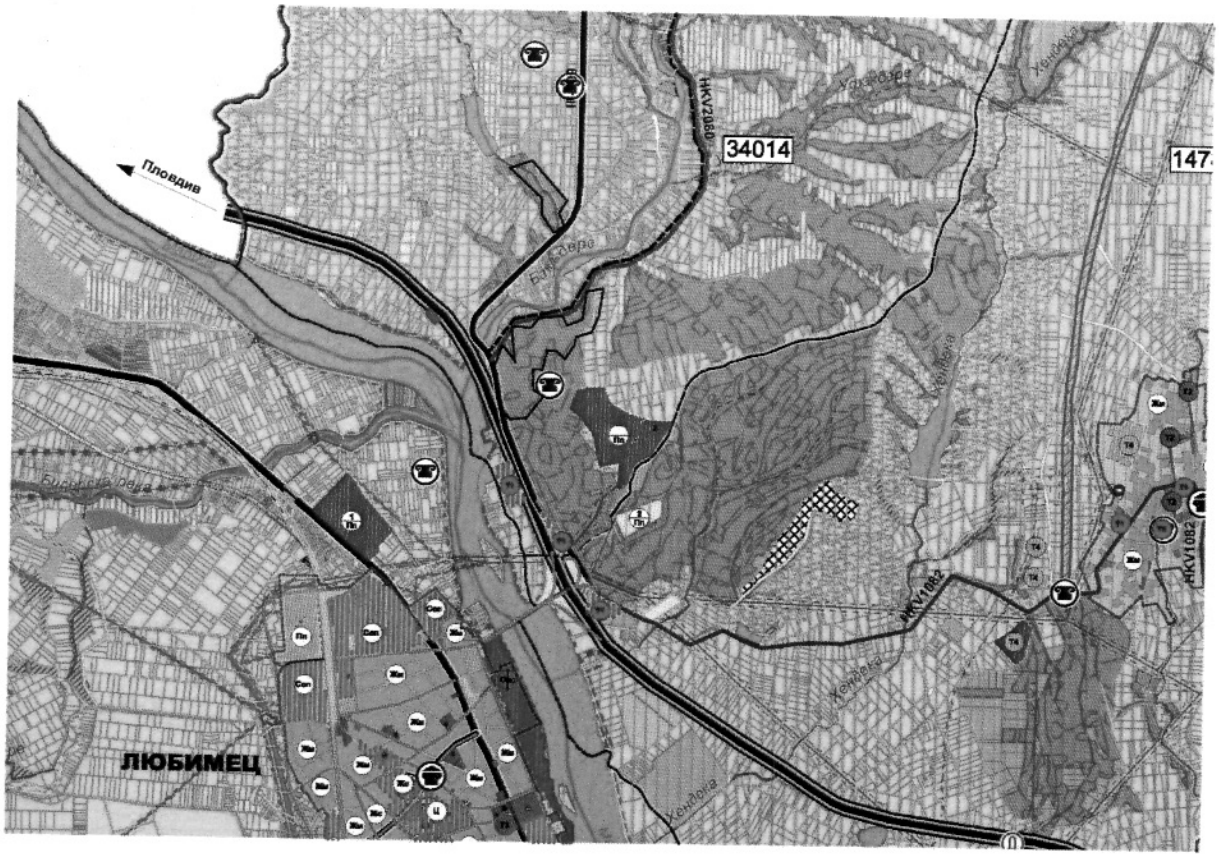
Фигура 5.1.3.4. Изградена Фотоволтаична централа в землището на село Оряхово.

Природно местообитание **Източни гори от космат дъб (91AA*)** заема общо 8 595.31 ха (6.5% от площта на зоната). Регистрираната склопеност, в посетените локалитети, варира между 0.5 и 0.7. Първият дървесен етаж отговаря на основните характеристики на местообитанието с основен вид космат дъб, с участие около 50%-60%. Често в този етаж се срещат още *Fraxinus ornus, Pistacia terebinthus, Acer monspessulanum, Quercus cerris, Q. frainetto*. Келявият габър (*Carpinus orientalis*) има по-голяма фитоценотична роля, отколкото в континенталните гори и на някои места е съ-доминант. На много места местообитанието образува преходи и мозайки с местообитание 91M0 или 6210.

Съгласно данните в лесоустройствените проекти, средната възраст на горите, отнасящи се към 91AA варира от 15 (в някои случаи горите са и по-млади) до 60 години в различни подотдели. Преобладаващият възрастов диапазон (като площ и брой подотдели) е 25-50 години. Окомерно оценената възраст от експертите в повечето от верифицираните полигони е около 40-50 г. Следователно, средният възрастов диапазон е около 40-50 години Не са установени гори във фаза на старост. Не е наблюдавано натрупване на мъртва дървесина. По време на картирането не са регистрирани стоящи мъртви дървета.

Приземната покривка има около 25%-30% проективно покритие. В състава й влизат типични, за местообитанието, видове като *Althaea cannabina, Tanacetum corymbosum, Dactylis glomerata*, *Teucrium chamaedrys* и др. В храстовия етаж забележима роля играят *Jasminum fruticans, Cotinus coggygria, Crataegus monogyna, Paliurus spina-christi.*

Местообитанието е установено южно от село Йерусалимово. Не се засяга от устройствените зони.

Фигура 5.1.3.5. Разпространение на природно местообитание Източни гори от космат дъб (91AA*) в устройваната територия от Защитена зона „Сакар“ (BG0000212)

Въздействието върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар” (BG0000212) по Директива 92/43/ЕЕС, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС и Приложение № 1 на Закона за биологичното разнообразие, по предложения Предварителен проект за ОУП, представяме в таблица 5.1.3.1.

Таблица 5.1.3.1. Въздействие върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в **Защитена зона „Сакар“ (BG0000212),** от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

код	непряко	пряко	краткотрайно	средно-трайно	дълготрайно	временно	постоянно	кумулативно	положително	отрицателно	загуба/%/
3150	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
3260	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
5210	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6110*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
6210*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6220 *	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
62AO	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8230	няма	да	няма	няма	да	няма	да	да	няма	да	**16**
8310	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9170	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9180*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91AA*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
91M0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
91Z0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
92A0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**

При анализа на въздействията върху целевите видове също ще използваме, както официално достъпната информация, получена в резултат на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", реализирано по Оперативна програма околна среда, така и собствени данни и проучвания.

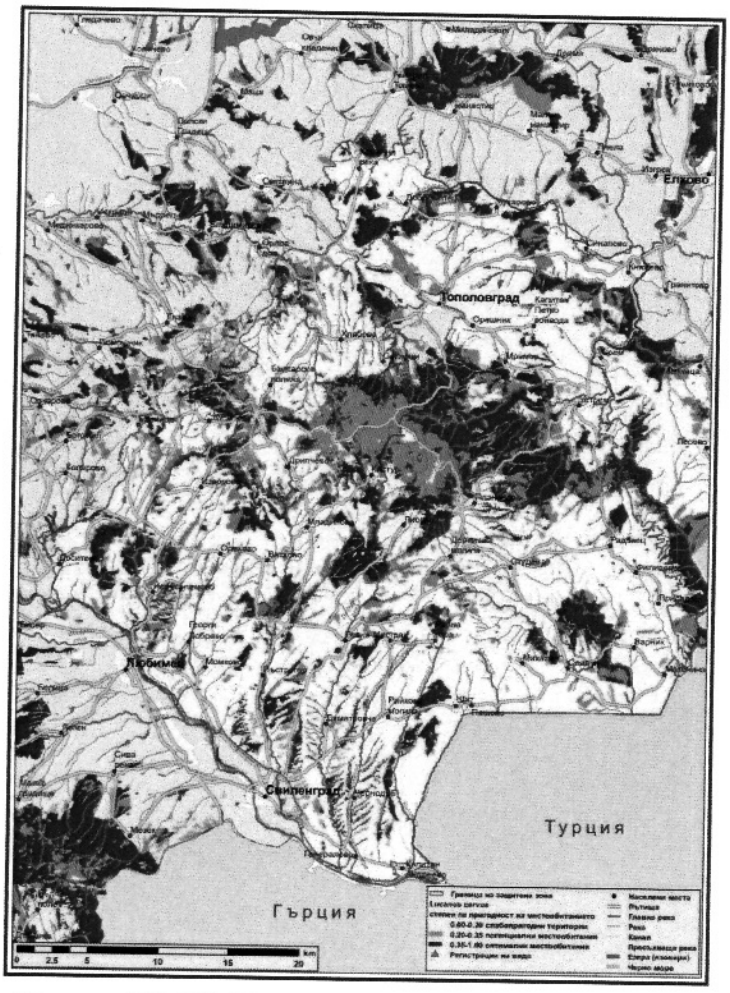
Според доклада, **червенокрака одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes)*** не се среща на територията на Република България и е неправилно включена в предмета на опазване.

До края на 2012 г. в устройваната територия, попадаща в защитената зона, не са установени находища на **алпийска розалия (*Rosalia alpina*) и лицена (*Lycaena dispar*).**

Dioszeghyana schmidtii е установена в зоната в 10 находища с високо обилие- 94 екземпляра/ха. В устройваната територия са установени оптимални и потенциални местообитания, които не се засягат от ОУП.

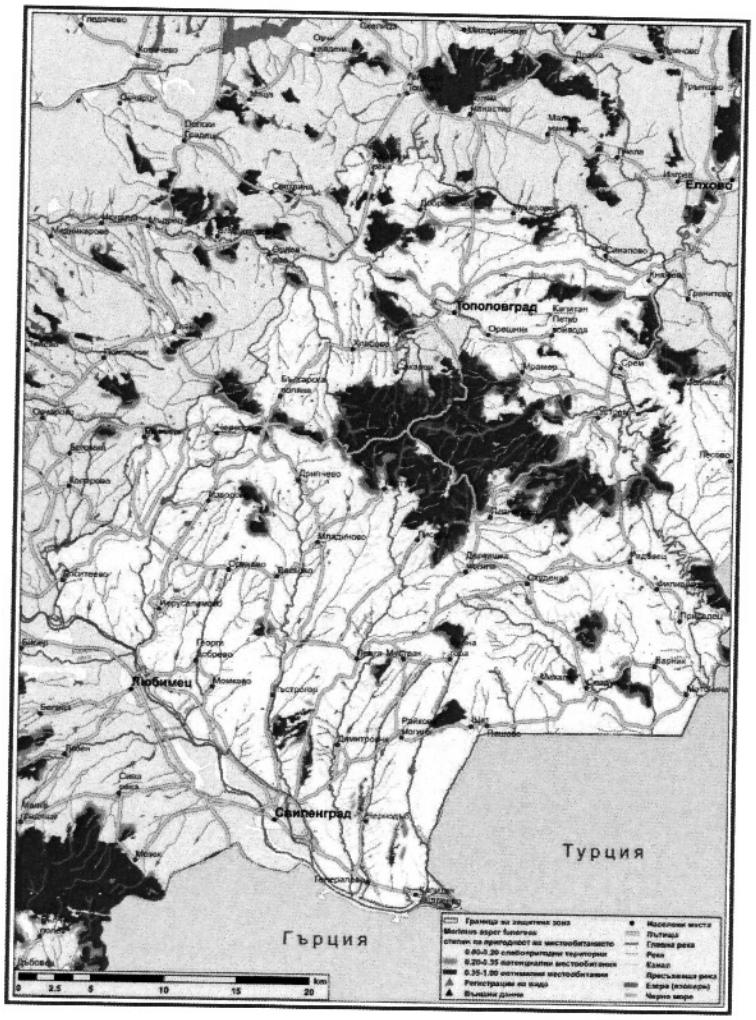
Бисерна мида (*Unio crassus*). До края на 2012 г. в устройваната територия не са установени ефективно заети местообитания, но по всички притоци на река Марица са описани потенциални, които не се засягат от устройствените зони.

Брумбар рогач (*Lucanus cervus*). Установени са общо 3 находища в цялата защитена зона. Общата площ на подходящите местообитания е 21 492.58 ха, по данни от крайната карта на вида за зоната. В устройваната част от зоната няма установени находища, но са налице оптимални и потенциални местообитания. Засяга се площ от около 8 ха от подходящите местообитания в землището на село Оряхово от устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ ($Т_6$)., но описани в границите на изградения фотоволтаичен парк. Около 0.1 ха заемат ъгълче от най-близко разположената, северно от селото, зона $Т_6$. Загубите са 0.046 % от площта. Очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Фигура 5.1.3.6. Потенциални местообитания на брумбар рогач (*Lucanus cervus*) в устройваната територия от Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Буков сечко (*Morimus funereus*). До края на 2012 г. са установени 12 находища в зоната. Общата площ на подходящите местообитания е 16 713.78 ха, а на потенциалните – 20 417.57 ха. В устройваната част от зоната няма установени находища, но са налице ограничени по площ оптимални и потенциални местообитания. Малко петънце от горска територия, северно от регулационните граници на село Оряхово, попада в границите на устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ (T_6). Вероятността да бъде реализирана е нищожна, но спазвайки принципа на предпазливостта, изчислените загуби на подходящи местообитания са от порядъка на 0.059 %. При евентуална реализация на устройствените възможности можем да очакваме слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

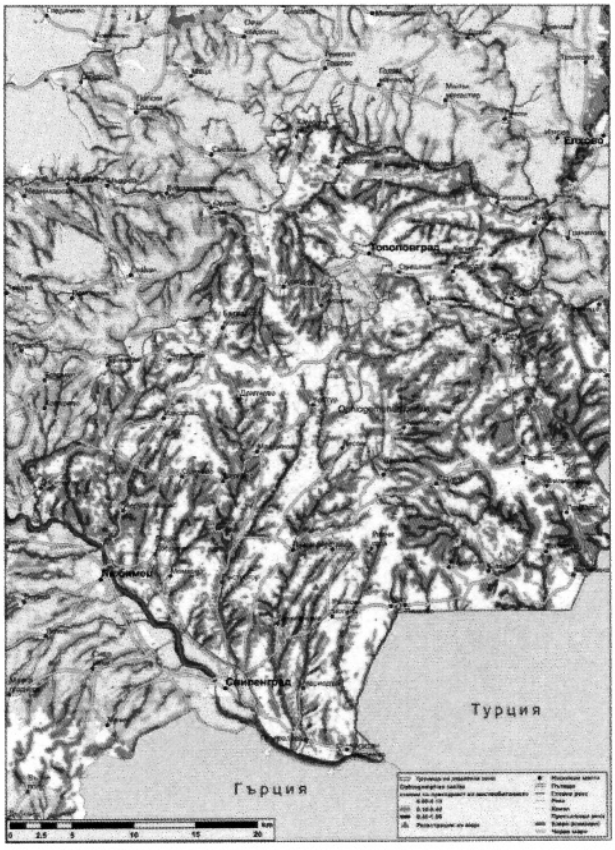

Фигура 5.1.3.7. Потенциални местообитания на буков сечко (*Morimus funereus*) в устройваната територия от Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Лицена (*Lycaena dispar*). Няма установени находища в зоната. Общата площ на териториите с оптимални условия за популациите на вида, според крайната карта, е 2 816.31 ха, а на потенциалните - 21 043.65 ха. В устройваната територия са установени оптимални и потенциални местообитания. Слабо пригодни потенциални местообитания са описани в рамките на изградения фотоволтаичен парк, северно от село Оряхово и в устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ ($Т_6$), североизточно от регулационните му граници. Възможно е слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*). Установено е само едно находище в зоната. Площта на подходящите местообитания е 15518.31 ха, а на потенциалните - 23 398.26 ха. В устройваната територия са установени оптимални и потенциални местообитания, които не се засягат от ОУП.

Офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia*). До края на 2012 г. са установени 4 находища в зоната.

Фигура 5.1.3.7. Потенциални местообитания на офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia* в устройваната територия от Защитена зона „Сакар" (BG0000212).

Общата площ на ефективно заетите местообитания е 13 039.92 ха (1.01 % от общата площ на зоната и 23.52 % от общата площ на потенциалните местообитания), а на потенциалните – 55 437.88 ха. В устройваната територия са локализирани две находища в близост до устието на река Йерусалимовска в Марица. Местообитанията в близост не се засягат от устройствени зони. Около 25 ха от слабо пригодните потенциални местообитания и около 5 ха оптимални такива, попадат в устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ ($Т_6$) – в изградения фотоволтаичен парк и северозападно от регулационните граници на село Оряхово и североизточно от село Васково (фиг.5.1.3.7.). Възможно е слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Ценагрион (*Coenagrion ornatum*). До края на 2012 г. са установени 27 находища в зоната. Общата площ на ефективно заетите местообитания е 3 113.82 ха (2.36 % от общата площ на зоната и 17.31 % от общата площ на потенциалните местообитания), а на потенциалните – 17 987.41 ха. В устройваната територия са локализирани находища по течението на река Йерусалимовска. Местообитанията в близост не се засягат от устройствени зони. Потенциални местообитания са описани в рамките на изградения фотоволтаичен парк, северно от село Оряхово. Възможно е слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Съществуват условия за навлизане на екземпляри от целевите видове риби в Йерусалимовска река (Бакърдере) и Каушка река. Предварителният проект не засяга пряко и косвено с устройствени зони водни обекти и местообитания на **европейската горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), распера (*Aspius aspius*), маришката мряна (*Barbus plebejus*), обикновения щипок (*Cobitis taenia*).**

За трите вида земноводни, от предмета на опазване, липсват ефективно заети местообитания в устройваната територия. Те са характерни за северните части на защитената зона. Тук липсват, предпочитаните от тях, устия на големи реки, крайбрежни лагуни, твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara, естествени еутрофни езера с растителност, реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention* р.р., естествени дистрофни езера. В деретата и системата от потоци във водосборите на трите леви притока на река Марица – Бакърдере, Каушка река и Голяма река (източно от село Васково) са описани слабо пригодни местообитания. Поради характера си, те не са засегнати от инвестиционните предложения в миналото и не са предмет на предложените устройствени зони. ОУПО не засяга описаните слабо пригодни местообитания на **голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)** и **жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).**

Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*). В рамките на полевите проучвания, в зоната са локализирани 43 екземпляра, а установеното обилие е 0.59 екземпляра на 1000 м. Видът е установен в землището на село Васково, а в общинската територия от защитена зона „Сакар" са описани слабо пригодни и пригодни местообитания. Не се засягат от устройствените зони.

Пъстър смок (*Elaphe quatuorlineata*). Установен е в близост до устройваната територия – в землищата на селата Младиново и Пъстрогор. Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Сакар" е 127 087.61 ха , от които:

- Отсъствие: 5 030.15 ха (3.81% от цялата територия на зоната);
- Слабо пригодни: 13 410.50 ха (10.15%);
- Пригодни: 61 320.31 ха (46.41%);

Предложената устройствена зона не предполага дейности, свързани с пряко отнемане на територии и изграждане на съоръжения с характер на „бариера", която да намалява или спира възможността за успешното преминаване на индивиди между две благоприятни местообитания - пътища, канали или големи компактни територии с неблагоприятни местообитания, големи населени места, обработваеми монокултурни блокове и др.. Не се очаква отрицателно въздействие.

Защитена зона „Сакар" е характерана с високата плътност и на двата вида сухоземни костенурки - **шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*)** и **шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*).**

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*). В рамките на полевите проучвания в зоната са установени 70 екземпляра, от които: 24 мъжки, 27 женски и 8 неполово зрели.

Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Сакар" е 52 440.24 ха, от които:

- Отсъствие: 79 677.52 ха (60.31 % от цялата територия на зоната);
- Слабо пригодни: 21 174.07 ха (16.03 %);
- Пригодни: 29 677.46 ха (22.46 %);
- Оптимални: 1 588.71 ха (1.20 %).

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*). В рамките на полевите проучвания в зоната са установени 194 екземпляра, от които 78 мъжки, 88 женски и 28 неполово зрели; открити са и 2 люпила.

Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Сакар" е 10 1035.14 ха, от които:

- Отсъствие: 31 218.33 ха (23.63 % от цялата територия на зоната);
- Слабо пригодни: 13 306.08 ха (10.07 %);
- Пригодни: 69 932.08 ха (52.93 %);
- Оптимални: 17 661.28 ха (13.37 %).

Характерът на терените в устройваната територия отговаря на изискванията на на двата вида, според Докладите за защитената зона:

❖ Обрасли с храсти или редки дъбови гори покрай бреговете на Черно море;

❖ Западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др. - на много места в ниските и хълмисти части на страната;

❖ Твърдолистни храсталаци:

Термо-медитерански храстови формации (предимно в Източните Родопи, Сакар, Дервентските възвишения, Сандански-Петричката котловина);

Гъсталаци на *Phyllirea* ;

Източна гарига на *Cistus incanus;*

Гръко-Балкански псевдомаквиси;

❖ Тревисти и степни съобщества на сухи варовити терени - на много места в ниските и хълмисти части на страната;

❖ Сухотревни съобщества на силикатни терени - На много места в ниските и хълмисти части на страната

❖ Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благун) - на много места в ниските и хълмисти части на страната;

❖ Смесени термофилни гори (келяв габър, мъждрян, липа, клен и др.) - на много места в ниските и хълмисти части на страната.

Най-много локалитети и на двата вида са регистрирани по долината на река Йерусалимовска. Предвидените устройствени зони не ги засягат. Минимално места, с петнисто разположени слабо пригодни до пригодни местообитания, се засягат от устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ (T_6). Очакваните загуби на потенциални местообитания са под 0.050 %. Възможно е слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Видра (*Lutra lutra*). На базата на получените на терен данни, се получават общо 426.81 км брегове, пригодни за видрата с различна степен на пригодност с общо 21-43 възрастни видри и 40-50 индивида от всички възрастови групи.

Площта, в зоната, подходяща за обитаване от видрата, обхваща водното огледало на всички водоеми в зоната и ивицата от 20 м встрани от границата на водата върху брега. Тази площ е 4821.17795 ха. Общата дължина на подходящите брегове с различна пригодност е 426,81 км, а площта им – 3603.244683 ха. В устройваната територия са описани потенциални местообитания по малките водоеми във водосборите на Каушка и Йерусалимовска река. Не се засягат от устройствените зони.

***Европейски вълк (*Canis lupus*).** На територията на 33 „Сакар" е установена една семейна група. Регистрираните, на терен, следи от жизнена дейност на вида дават основание да се предполага, че плътността не е висока, а числеността е в рамките на 4 до 6 индивида. Площта на ефективно заетите, от вида, местообитания, установени на терен е 349.96 км^2, което е 85.38 % от потенциалните местообитания. В община Любимец е описано ефективно заето местообитание в землището на село Васково. Предложените устройствени зони не го засягат и са далеч от очертаната, за планината, „сърцевидна зона".

Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*). В рамките на 33 „Сакар" целевият вид е установен в две находища, в погадки на забулена сова, извън устройваната територия, в община Свиленград - с. Изворово и с. Генералово, но по литературни данни е локализиран и край гр. Любимец.

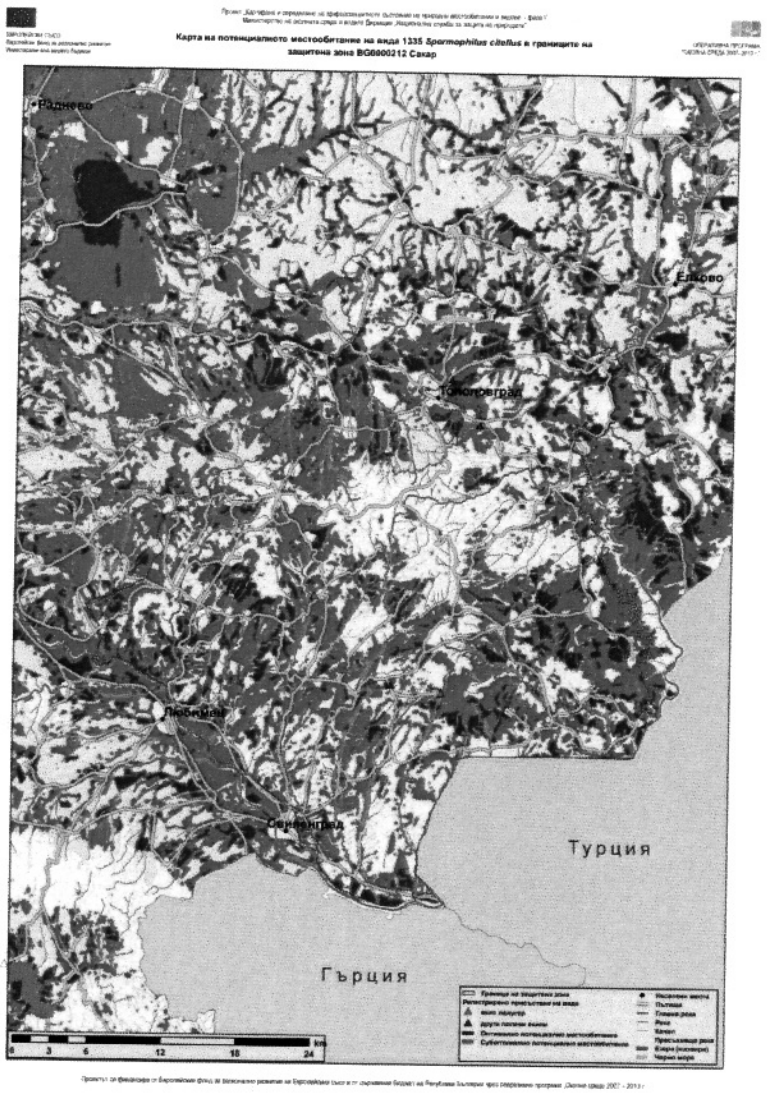
Ефективно заетите местообитания, според направения общ модел, са с площ 5 086.94 ха или 24.6 % от общата площ на потенциалните местообитания в зоната - 20 621.30 ха (15.6 % от общата площ на зоната).

ОУП не засяга територии в близост до установените находища, а устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ (T_6) по-скоро доближава в контура си, само северно от село Оряхово, ефективно заето местообитание. Не се очаква въздействие.

Пъстър пор (*Vormela peregusna*). В устройваната територия липсват ефективно заети местообитания на вида и не се очаква въздействие.

Лалугер (*Spermophilus citellus*). Общата площ на регистрираните находища в оптимални местообитания е 10266.6 ха, а в субоптималните местообитания – 66004.8 ха. Налице е нормално популационно обилие спрямо пригодността на местоообитанията. Съществуват достатъчно на брой биокоридори между заселените и потенциалните местообитания на вида. Регистрирана е колония в землището на село Георги Добрево, която не се засяга от предложени устройствени зони.

Общо, в устройваната територия, се засягат, от устройствената зона Терени за добив на електроенергия от ВЕИ ($Т_6$), около 320 ха слабо пригодни местообитания в землищата на селата Васково и Оряхово. Въпреки малката вероятност от реализация на устройствения потенциал на зоната, е възможно слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Фигура 5.1.3.9. Потенциални местообитания на лалугер (*Spermophilus citellus*) в устройваната територия от Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

В устройваната територия липсват установени находища на видовете прилепи от предмета на опазване. Описани са потенциални местообитания. Предвидената устройствена зона не засяга летни или находища за зимуване, както и потенциално най-благоприятни местообитания.

Не се предвижда изграждането на бариерни прегради за съществуващите ловни територии. В този смисъл не може да се очаква отрицателно въздействие върху видовете от предмета на опазване - **подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), голям нощник (*Myotis myotis*).**

Очакваното или вероятно въздействие върху видовете, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Сакар" (BG0000212), сме определили на база представения статус, след проучване на наличните литературни данни, проведените теренни наблюдения и отчети (Таблица 5.1.3.1.).

Таблица 5.1.3.1. Въздействие върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар" (BG0000212), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

ВИД	***SPECIES***	**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1**		**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2**	
БЕЗГРЪБНАЧНИ					
обикновен паракалоптенус	*Paracaloptenus caloptenoides*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бисерна мида	*Unio crassus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен сечко	*Cerambyx cerdo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
брумбар рогач	*Lucanus cervus*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
буков сечко	*Morimus funereus*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
алпийска розалия	*Rosalia alpina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лицена	*Lycaena dispar*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
ценагрион	*Coenagrion ornatum*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
офигомфус	*Ophiogomphus cecilia*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
одонтоподизма	*Odontopodisma rubripes*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
РИБИ					
европейска горчивка	*Rhodeus sericeus amarus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
распер	*Aspius aspius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен щипок	*Cobitis taenia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
маришка мряна	*Barbus plebejus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ					
жълтокоремна бумка	*Bombina variegata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
червенокоремна бумка	*Bombina bombina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям гребенест тритон	*Triturus karelinii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ВЛЕЧУГИ					
южна блатна костенурка	*Mauremys caspica*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
шипоопашата костенурка	*Testudo hermanni*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
шипобедрена костенурка	*Testudo graeca*	1	много слабо отрицателно в-ие	1	много слабо отрицателно в-ие
пъстър смок	*Elaphe quatuorlineata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ					

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
малък подковонос	*Rhinolophus hipposideros*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
подковонос на Мехели	*Rhinolophus mehelyi*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям подковонос	*Rhinolophus ferrumequinum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългокрил прилеп	*Miniopterus schreibersi*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългоух нощник	*Myotis bechsteini*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
средиземноморски подковонос	*Rhinolophus blasii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
южен подковонос	*Rhinolophus euryale*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
гол. нощник	*Myotis myotis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
трицветен нощник	*Myotis emarginatus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
остроух нощник	*Myotis blythii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългопръст нощник	*Myotis capaccinii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
*европейски вълк	*Canis lupus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лалугер	*Spermophilus citellus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
видра	*Lutra lutra*	4	вторични отрицателни въздействия	0	Липсва въздействие
пъстър пор	*Vormela peregusna*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
мишевиден сънливец	*Myomimus roachi*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

5.1.4. Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона „Остър камък" (BG0001034)

Заема обща площ от 15994.31 ха в 28 селища от 3 общини в рамките на Хасковска област. В рамките на община Любимец попадат 240.9 ха в землищата на град Любимец (93.5 ха) и село Белица (147.4 ха).

Съгласно представеното, в таблица 1.6., разпределение на видовете устройствени зони, по защитени зони и по землища, в устройваната територия няма предложени устройствени зони.

Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (важни местообитания на орхидеи) (6210*). Установени са малки петна по границата между двете землища.

Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-rachypodietea* (6220*) не е установено в устройваната територия.

Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс (6430) не е установено в устройваната територия.

Низинни сенокосни ливади (6510) е локализирано на малка площ в северозападната част на землището на град Любимец.

Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii* (8230) не е установено в устройваната територия.

Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове (9180*) не е установено в устройваната територия.

Източни гори от космат дъб (91AA) е развито на малка площ в северозападната част от землището на град Любимец и североизточната част на село Белица.

Балкано-панонски церово-горунови гори (91M0) е развито на изключително малка площ в североизточната част на землището на село Белица.

Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (91E0*) не е установено в устройваната територия.

Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* (92A0) заема малка ивица около река Бисерска на границата на двете землища.

Нито едно природно местообитание не се засяга пряко от устройствени зони. В близост също не се предлагат такива, които да окажат косвени въздействия.

Въздействието върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в Защитена зона „Остър камък" (BG0001034) по Директива 92/43/ЕЕС, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС и Приложение № 1 на Закона за биологичното разнообразие, по предложения Предварителен проект за ОУП, представяме в таблица Таблица 5.1.4.1.

Таблица 5.1.4.1. Въздействие върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Остър камък" (BG0001034), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец.

код	непряко	пряко	краткотрайно	средно-трайно	дълготрайно	временно	постоянно	кумулативно	положително	отрицателно	загуба/%/
6210*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6220 *	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6430	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6510	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8230	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9180*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
91AA*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
91M0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
91E0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**
92A0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	**0**

В устройваната територия липсват установени местообитания на ***Probaticus subrugosus,*** **алпийска розалия (*Rosalia alpina),* жълтокоремна бумка (*Bombina variegata),* южна блатна костенурка *(Mauremys caspica),* видра (*Lutra lutra*), мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), лалугер (*Spermophilus citellus*).**

Описани са:

❖ потенциални местообитания на **бисерна мида (*Unio crassus*) и ценагрион (*Coenagrion ornatum*)** по река Бисерска, **обикновен паракалоптенус *(Paracaloptenus caloptenoides)*** и **пъстър пор (*Vormela peregusna*)** в двете землища.

❖ оптимални местообитания на **бръмбар рогач *(Lucanus cervus),*** **буков сечко (*Morimus funereus)*** и **обикновен сечко *(Cerambyx cerdo*)** в землищата на град Любимец и село Белица;

❖ пригодни и слабопригодни местообитания за голям **гребенест тритон (*Triturus karelinii*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis)*** – в и в близост до река Бисерска, **шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)** - в северозападната част от землището на град Любимец и североизточната част на село Белица.

❖ оптимални, пригодни и слабопригодни местообитания за **пъстър смок (*Elaphe quatuorlineata).***

Съществуват условия за навлизане на екземпляри от целевите видове риби в **участъка от** Бисерска река, попадащ в защитената зона и в устройваната територия. Предварителният проект не засяга пряко и косвено с устройствени зони водни обекти и местообитания на **европейската горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), маришката мряна (*Barbus plebejus*) и обикновения щипок (*Cobitis taenia*).**

В устройваната територия липсват установени находища на видовете прилепи от предмета на опазване. Описани са потенциални местообитания. Предвидената устройствена зона не засяга летни или находища за зимуване, както и потенциално най-благоприятни местообитания. Не се предвижда изграждането на бариерни прегради за съществуващите ловни територии. В този смисъл не може да се очаква отрицателно въздействие върху видовете от предмета на опазване **– голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), остроух нощник (*Myotis blythii*).**

Предварителният проект за ОУП не въвежда устройствени зони в територията от 240.9 ха в землищата на град Любимец и село Белица, попадащи в контура на Защитена зона „Остър камък" (BG0001034), поради което не очакваме въздействие върху включените, в предмета на опазване, видове.

Очакваното или вероятно въздействие върху видовете, включени в предмета на опазване в Защитена зона „Остър камък" (BG0001034) е представено на Таблица 5.1.4.2.

Таблица 5.1.4.2. Въздействие върху видовете, предмет на опазване в Защитена зона „Остър камък" (BG0001034) от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
БЕЗГРЪБНАЧНИ					
ценагрион	*Coenagrion ornatum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бисерна мида	*Unio crassus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бръмбар рогач	*Lucanus cervus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лицена	*Lycaena dispar*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен сечко	*Cerambyx cerdo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
буков сечко	*Morimus funereus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
алпийска розалия	*Rosalia alpina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен паракалоптенус	*Paracaloptenus caloptenoides*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
	Probaticus subrugosus	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
РИБИ					
европейска горчивка	*Rhodeus sericeus amarus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
маришка мряна	*Barbus plebejus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен щипок	*Cobitis taenia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ					
жълтокоремна бумка	*Bombina variegata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям гребенест тритон	*Triturus karelinii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ВЛЕЧУГИ					
южна блатна костенурка	*Mauremys caspica*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновена	*Emys orbicularis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
блатна костенурка					
шипоопашата костенурка	*Testudo hermanni*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
шипобедрена костенурка	*Testudo graeca*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
пъстър смок	*Elaphe quatuorlineata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ					
малък подковонос	*Rhinolophus hipposideros*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям подковонос	*Rhinolophus ferrumequinum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългопръст нощник	*Myotis capaccinii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
остроух нощник	*Myotis blythii*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
видра	*Lutra lutra*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
пъстър пор	*Vormela peregusna*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
мишевиден сънливец	*Myomimus roachi*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лалугер	*Spermophilus citellus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

5.1.5. Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар" (BG0002021)

Защитената зона заема общо 1131.6 ха в Община Любимец, в землищата на селата Георги Добрево (60.7 ха) и Васково (1070.9 ха).

Предлагат се само две устройствени зони в землището на село Васково. Едната, предимно производствена зона, е с площ от 10.3 ха и привежда в съответствие с изискванията на ЗУТ територия с изградени, в миналото, производствени компоненти – сграден фонд, производствени площадки, пътища.

Терени за добив на електроенергия от ВЕИ (Т6) обхваща 231 ха земи с влезли в сила ПУП-ПЗ и са преминали на оценка по реда, определен от Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие. Преценено е, че не се засягат деструктивно популациите на целевите видове птици в защитената зона. Не е започнало изграждане на Фотоволтаичните централи по различни причии, но главната е променената пазарна конюктура. След въведените рестрикции в Закона за опазване на земеделските земи, ако в определения срок не е започнало строителството, то решението за смяна на статута се отменя. До изтичането на срока през 2017 година, реализацията е много малко вероятна, тъй като конюктурата на пазара не предполага интерес към изграждане, а възможностите за присъединяване към националната електропреносна и електроразпределителна мрежа са нищожни.

Дори и при реализация на фотоволтаичните централи, се засягат площно само 0.184 % от защитената зона.

В устроената зона, за Терени за добив на електроенергия от ВЕИ, липсват местообитания на видовете птици от предмета на опазване на защитената зона.

В този смисъл считаме, че от реализацията на ОУП на Община Любимец не може да се очаква отрицателно въздействие върху целевите видове птици в защитена зона „Сакар" (BG0002021) (табл. 5.1.5.1.)

Таблица 5.1.5.1. Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Сакар" (BG0002021), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец.

ВИД	***SPECIES***	**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1**		**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2**	
Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:					
розов пеликан	*Pelecanus onocrotalus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
къдроглав пеликан	*Pelecanus crispus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голяма бяла чапла	*Egretta alba*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малка бяла чапла	*Egretta garzetta*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
гривеста чапла	*Ardeola ralloides*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
нощна чапла	*Nycticorax nycticorax*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ръждива чапла	*Ardea purpurea*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям воден бик	*Botaurus stellaris*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък воден бик	*Ixobrychus minutus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
поен лебед	*Cygnus cygnus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белоока потапница	*Aythya nyroca*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък нирец	*Mergus albellus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък корморан	*Phalacrocorax pygmeus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голяма бекасина	*Gallinago media*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черен щъркел	*Ciconia nigra*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бял щъркел	*Ciconia ciconia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белоглав лешояд	*Gyps fulvus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
египетски лешояд	*Neophronpercnopterus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белоопашат мишелов	*Buteo rufinus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
късопръст ястреб	*Accipiter brevipes*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белоопашат морски орел	*Haliaeetus albicilla*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям креслив орел	*Aquila clanga*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък креслив орел	*Aquila pomarina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
царски орел	*Aquila heliaca*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
скален орел	*Aquila chrysaetos*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък орел	*Hieraaetus pennatus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
орел змияр	*Circaetus gallicus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
орел рибар	*Pandion haliaetus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
осояд	*Pernis apivorus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черна каня	*Milvus migrans*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ливаден блатар	*Circus pygargus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
полски блатар	*Circus cyaneus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
степен блатар	*Circus macrourus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
тръстиков блатар	*Circus aeruginosus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ловен сокол	*Falco cherrug*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
сокол скитник	*Falco peregrinus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белошипа ветрушка	*Falco naumanni*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
вечерна ветрушка	*Falco vespertinus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък сокол	*Falco columbarius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
кокилобегач	*Himantopus himantopus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
турилик	*Burhinus oedicnemus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък горски водобегач	*Tringa glareola*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
козодой	*Caprimulgus europaeus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белобуза рибарка	*Chlidonias hybridus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
речна рибарка	*Sterna hirundo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черна рибарка	*Chlidonias niger*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
земеродно рибарче	*Alcedo atthis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
синявица	*Coracias garrulus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
сирийски пъстър кълвач	*Dendrocopossyriacus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ср.пъстър кълвач	*Dendrocopos medius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черен кълвач	*Dryocopus martius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
сив кълвач	*Picus canus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ливаден дърдавец	*Crex crex*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черногърбо каменарче	*Oenanthe pleschanka*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
полска бъбрица	*Anthus campestris*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
градинска овесарка	*Emberiza hortulana*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
мустакато шаварче	*Acrocephalus melanopogon*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
горска чучулига	*Lullula arborea*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дебелоклюна чучулига	*Melanocorypha calandra*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
късопръста чучулига	*Calandrella brachydactyla*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
полубеловрата мухоловка	*Ficedula semitorquata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
червеногуша мухоловка	*Ficedula parva*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
червеногърба сврачка	*Lanius collurio*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белочела сврачка	*Lanius nubicus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черночела сврачка	*Lanius minor*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям маслинов присмехулник	*Hippolais olivetorum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ястребогушо коприварче	*Sylvia nisoria*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:					
голям гмурец	*Podiceps cristatus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък гмурец	*Tachybaptus ruficollis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ням лебед	*Cygnus olor*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям корморан	*Phalacrocorax carbo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
сива чапла	*Ardea cinerea*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голяма белочела гъска	*Anser albifrons*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
сива гъска	*Anser anser*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
шипоопашата патица	*Anas acuta*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
кафявоглава потапница	*Aythya ferina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
качулата потапница	*Aythya fuligula*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
червеноклюна потапница	*Netta rufina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
клопач	*Anas clypeata*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лятно бърне	*Anas querquedula*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
сива патица	*Anas strepera*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
зимно бърне	*Anas crecca*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бял ангъч	*Tadorna tadorna*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
зелено глава патица	*Anas platyrhynchos*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
степенблатар	*Circus macrourus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
северен мишелов	*Buteo lagopus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък ястреб	*Accipiter nisus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикн. мишелов	*Buteo buteo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черношипа ветрушка	*Falco tinnunculus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
орко	*Falco subbuteo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
горски бекас	*Scolopax risticola*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малка бекасина	*Lymnocryptes minimus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
средна бекасина	*Gallinago gallinago*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък зелененог водобегач	*Tringa stagnatilis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък червеноног водобегач	*Tringa totanus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
стридояд	*Haematopus ostralegus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
късокрил кюкавец	*Actitis hypoleucos*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
крещалец	*Rallus aquaticus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белокрила рибарка	*Chlidonias leucopterus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
жълтокракачайка	*Larus cachinnans*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малка черногърба чайка	*Larus fuscus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
речна чайка	*Larus ridibundus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям зеленоног водобегач	*Tringa nebularia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям горски водобегач	*Tringa ochropus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
речен дъждосвирец	*Charadrius dubius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
зелено ножка	*Gallinula chloropus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лиска	*Fulica atra*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
пчелояд	*Merops apiaster*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

5.1.6. Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106)

Защитената зона заема общо 4055.3 ха в Община Любимец, в землищата на селата Вълче поле (1848.2 ха) и Дъбовец (2207.1 ха).

Предложените устройствени зони, засягащи защитената зона в двете землища, са представени в таблица 1.6.

Предложените устройствени зони засягат припокриващи се терени с тези, описани и анализирани при Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032).

По предварителния проект за ОУП, около ПЗ „Глухите камъни" е обособена зона за защитени местности и природни забележителностии за опазване на КИН, в която се забранява всякакъв вид строителство и ползване на територията в противоречие с предвижданията.

Устройствената зона Ваканционно селище (Ос), с площ от 7.8 ха в землището на село Вълче поле, устройва бивша гранична застава и не внася изменения в съществуващото положение. Не се засягат местообитания на целевите видови птици.

В рамките на устройваната територия се въвеждат ограничено устройствени зони. Голямата част от тях са върху терени с утвърдени ПУП-ПЗ по ЗУТ, ЗООС и ЗБР. В землището на село Дъбовец, това е жилищна зона с малко етажно застрояване (Жм) с площ от 0.1 ха. Вилната зона (Ов) – 74 ха е формирана след 1984 година, чрез застрояването, с цел отдих и туризъм за общините Свиленград и Любимец, на мястото и територията на бившето село Ставри Димитрово, изселено през 1963 г. при построяването на язовир Ивайловград. През 2000 г. част от тази територия придобива статут на ваканционно селище „Арда" и е изготвен кадастрален план, в който имотите са описани и номерирани. Устройствената зона обхваща и терени, даващи възможност за голямо пространствено развитие. Зоната Озеленени терени-извънселищни паркове (Оис) обхваща незалесената и плажна част от територията между вилната зона и водното огледало. Зона за къмпинг (Ок) с площ от 5.7 ха, е разположена на най-подходящото, за целта, място – обширни полегати терени до гори, плажна ивица, наличие на асфалтов път, отклонение на третокласния път от РПМ 597.

Данните, получени по проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I"(2012) са обобщени в Доклад за гнездящите птици. От доклада се установява, че в резултат на използването на трансектния метод и наблюдението от стационарни точки в южната част на защитената зона в 15 квадрата от по един км^2 в периода 26-30 май, са регистрирани 65 вида птици От тях, 15 са обект на опазване в защитената зона, като допълнително са събрани данни за още 3 вида, регистрирани през 2012 г.

Описаните устройствени зони заемат крайбрежната ивица, а Вилна зона (Ов) и Зона за къмпинг (Ок) засягат около 35 дка, заети от широколистна гора. Те са вероятно самозалесили се, което не променя настоящото им състояние, определено като местообитание Източни гори от космат дъб (91АА).

Без да разглеждаме в детайли биологията на всеки целеви вид считаме, че при реализацията на устройствените възможности на, предлаганите с ОУПО, устройствени зони, ще се засегнат местообитания на свързаните, с крайбрежната ивица и с прошарените пространства между брега и водното огледало, видове птици, както и на някои горски целеви видове птици. Дори и за тясно свързаните, с откритата водна площ, видове, също очакваме изразено, в по-голяма или малка степен, безпокойство.

С оглед опазване на местообитания и съхраняване на динамиката на местните видове птици, обитаващи устройваната част от землището на село Дъбовец, е целесъобразно устройствените зони да не засягат прилежащата, на водното огледало, ивица от минимум 50 м (Алтернатива 2), при което въздействията върху целевите видове се минимизират до минимум, съчетано със съхранението на горските територии.

При настоящото предложение за ОУПО (Алтернатива 1) съществува изразено, в различна степен, отрицателно въздействие, отразено в Таблица 5.1.6.1.

Таблица 5.1.6.1. Въздействие, от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец, върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106).

ВИД	***SPECIES***	**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1**		**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2**	
Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:					
черногуш гмуркач	*Gavia arctica*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък нирец	*Mergus albellus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
поен лебед	*Cygnus cygnus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
блестящ ибис	*Plegadis falcinellus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бял щъркел	*Ciconia ciconia*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
черен щъркел	*Ciconia nigra*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
голяма бяла чапла	*Egretta alba*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
малък корморан	*Phalacrocorax pygmeus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
нощна чапла	*Nycticorax nycticorax*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
малка бяла чапла	*Egretta garzetta*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
гривеста чапла	*Ardeola ralloides*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
египетски лешояд	*Neophron percnopterus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
кръстат (царски) орел	*Aquila heliaca*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък орел	*Hieraaetus pennatus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък креслив орел	*Aquila pomarina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
орел рибар	*Pandion haliaetus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
осояд	*Pernis apivorus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черна каня	*Milvus migrans*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
орел змияр	*Circaetus gallicus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белоопашат морски орел	*Haliaeetus albicilla*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белоопашат мишелов	*Buteo rufinus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
вечерна ветрушка	*Falco vespertinus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
сокол скитник	*Falco peregrinus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък сокол	*Falco columbarius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
тръстиков блатар	*Circus aeruginosus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
степен блатар	*Circus macrourus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
полски блатар	*Circus cyaneus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ливаден блатар	*Circus pygargus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
ливаден дърдавец	*Crex crex*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
кокилобегач	*Himantopus himantopus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
бойник	*Philomachus pugnax*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
белобуза рибарка	*Chlidonias hybridus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
речна рибарка	*Sterna hirundo*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
черна рибарка	*Chlidonias niger*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
турилик	*Burhinus oedicnemus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
козодой	*Caprimulgus europaeus*	1	слабо отрицателно въздействие	1	слабо отрицателно въздействие
бухал	*Bubo bubo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
синявица	*Coracias garrulus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
земеродно рибарче	*Alcedo atthis*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
сирийски пъстър кълвач	*Dendrocopos syriacus*	4	вторични отрицателни въздействия	0	Липсва въздействие
среден пъстър кълвач	*Dendrocopos medius*	4	вторични отрицателни въздействия	0	Липсва въздействие
черен кълвач	*Dryocopus martius*	4	вторични отрицателни въздействия	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
сив кълвач	*Picus canus*	4	вторични отрицателни въздействия	0	Липсва въздействие
горска чучулига	*Lullula arborea*	4	вторични отрицателни въздействия	0	Липсва въздействие
червеногърба сврачка	*Lanius collurio*	4	вторични отрицателни въздействия	1	слабо отрицателно въздействие
белочела сврачка	*Lanius nubicus*	4	вторични отрицателни въздействия	1	слабо отрицателно въздействие
полска бъбрица	*Anthus campestris*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям маслинов присмехулник	*Hippolais olivetorum*	4	вторични отрицателни въздействия	1	слабо отрицателно въздействие
ястребогушо коприварче	*Sylvia nisoria*	4	вторични отрицателни въздействия	1	слабо отрицателно въздействие
градинска овесарка	*Emberiza hortulana*	4	вторични отрицателни въздействия	1	слабо отрицателно въздействие
Видове по чл. 6, ал.1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:					
жълтокрака чайка	*Larus cachinnans*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
речна чайка	*Larus ridibundus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
голям гмурец	*Podiceps cristatus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък гмурец	*Tachybaptus ruficollis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
черноврат гмурец	*Podiceps nigricollis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белокрила рибарка	*Chlidonias leucopterus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
звънарка	*Bucephala clangula*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
голям горски водобегач	*Tringa ochropus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
малък червеноног водообегач	*Tringa tetanus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
шилоопашата патица	*Anas acuta*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
голям корморан	*Phalacrocorax carbo*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
сива чапла	*Ardea cinerea*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
ням лебед	*Cygnus olor*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
лятно бърне	*Anas querquedula*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
зимно бърне	*Anas crecca*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
качулата потапница	*Aythya fuligula*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
кафявоглава потапница	*Aythya ferina*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
фиш	*Anas penelope*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
сива патица	*Anas strepera*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
зеленоглава патица	*Anas platyrhynchos*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
малък ястреб	*Accipiter nisus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
орко	*Falco subbuteo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен мишелов	*Buteo buteo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черношипа ветрушка	*Falco tinnunculus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лиска	*Fulica atra*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
речен дъждосвирец	*Charadrius dubius*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
средна бекасина	*Gallinago gallinago*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
калугерица	*Vanellus vanellus*	1	слабо отрицателно въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен пчелояд	*Merops apiaster*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
брегова лястовица	*Riparia riparia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

5.1.7. Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Радинчево" (BG0002020)

Защитена зона „Радинчево" (BG0002020) обхваща общо 1902.1 ха в устройваната територия, разпределени в 3 землища – на град Любимец –105.0 ха и селата Йерусалимово (1433.7 ха) и Оряхово (363.4 ха). Проектантският екип не е предложил устройствени зони в териториите, включени в защитената зона. Не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО (Таблица 5.1.7.1.).

Таблица 5.1.7.1. Въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в Защитена зона „Радинчево” (BG0002020), от реализацията на предварителния проект за ОУП на Община Любимец.

ВИД	***SPECIES***	**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1**		**Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2**	
Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:					
ушат гмурец	*Podiceps auritus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голяма бяла чапла	*Egretta alba*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малка бяла чапла	*Egretta garzetta*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
нощна чапла	*Nycticorax nycticorax*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ръждива чапла	*Ardea purpurea*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
поен лебед	*Cygnus cygnus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък корморан	*Phalacrocorax pygmeus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черен щъркел	*Ciconia nigra*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бял щъркел	*Ciconia ciconia*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дропла	*Otis tarda*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
египетски лешояд	*Neophron percnopterus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белоопашат мишелов	*Buteo rufinus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
късопръст ястреб	*Accipiter brevipes*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък креслив орел	*Aquila pomarina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък орел	*Hieraaetus pennatus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
орел змияр	*Circaetus gallicus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
осояд	*Pernis apivorus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черна каня	*Milvus migrans*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
ливаден блатар	*Circus pygargus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
степен блатар	*Circus macrourus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
турилик	*Burhinus oedicnemus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
козодой	*Caprimulgus europaeus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
сирийски пъстър кълвач	*Dendrocopos syriacus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ливаден дърдавец	*Crex crex*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
полска бъбрица	*Anthus campestris*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
градинска овесарка	*Emberiza hortulana*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
горска чучулига	*Lullula arborea*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дебелоклюна чучулига	*Melanocorypha calandra*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
късопръста чучулига	*Calandrella brachydactyla*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
червеногърба сврачка	*Lanius collurio*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
белочела сврачка	*Lanius nubicus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям маслинов присмехулник	*Hippolais olivetorum*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:					
голям гмурец	*Podiceps cristatus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ням лебед	*Cygnus olor*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям корморан	*Phalacrocorax carbo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

ВИД	*SPECIES*	Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 1		Оценка за степента на въздействие при Алтернатива 2	
сива чапла	*Ardea cinerea*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
кафявоглава потапница	*Aythya ferina*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
зимно бърне	*Anas crecca*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
зеленоглава патица	*Anas platyrhynchos*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен мишелов	*Buteo buteo*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черношипа ветрушка	*Falco tinnunculus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновена калугерица	*Vanellus vanellus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък зелененог водобегач	*Tringa stagnatilis*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
речен дъждосвирец	*Charadrius dubius*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
зелененожка	*Gallinula chloropus*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
пчелояд	*Merops apiaster*	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

5.2. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОУП ВЪРХУ ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ С ОГЛЕД НА ТЯХНАТА СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ЦЕЛИ (ЗАГУБА НА МЕСТООБИТАНИЯ, ФРАГМЕНТАЦИЯ, ОБЕЗПОКОЯВАНЕ НА ВИДОВЕ, НАРУШАВАНЕ НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ, ХИМИЧЕСКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ И ДР.)

5.2.1. Въздействие върху структурата на защитените зони

Предварителният проект за ОУП на Община Любимец внася устройствени изменения в територии от разгледаните защитени зони, представени в таблица 1.6.

Въпреки че това основно са територии с вече фактически и юридически променен статус, това ще предизвика известни промени в балансите на цитираните в т.4. „класове земно покритие" при възможна реализация на създадените устройствени възможности.

Промените и очакваните въздействия бяха представени в анализа в т. 5.1. Явно, при бъдещата реализациа на инвестиционни предложения, планове и програми, там, където се засягат природни местообитания или местообитания на видовете, ще се налага да бъдат реализирани специални компенсиращи мерки. Очаква се и отрицателно въздействие и нарушаване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и на видовете, предмет на опазване. Могат да бъдат нарушени и други баланси, характеризиращи структурата на защитени зони.

Структурно-определящите инвестиционни предложения, планове и програми, цитирани в т. 2 за останалите, утвърдени по ЗООС и ЗБР предложения, заедно с настоящия План, с голяма вероятност могат да доведат до прояви и на кумулативен ефект. Засегнатите елементи могат да повлияят негативно върху ключови структурни звена на защитените зони.

Предвид на изложеното, се предлага Алтернатива 2, при която се редуцират устройствените зони в землището на село Дъбовец, прилежащи на Язовир Ивайловград и засягащи горско природно местообитание, и между дигата и брега на река Марица, в землището на град Любимец. Това създава възможности местата с наличие на местообитания да се развият така, че да се избегне в максимална степен тяхното засягане.

При Алтернатива 2 не може да се очакват нарушения в структурата на Защитени зони „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), "Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0002021), „Язовир Ивайловград" (BG0002106) и „Радинчево" (BG0002020), попадащи в обхвата на ОУП на Община Любимец.

5.2.2. Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитените зони

❖ ***Загуба на местообитания***

Очакват се, макар и минимални, загуби на природни местообитания или местообитания на видовете, при реализация на създадените устройствени предпоставки чрез предложените устройствени зони, в или в близост до защитените зони. Предварителният проект за ОУП внася решения, с които се засягат типове природни местообитания и местообитания на целеви видове, анализирани в т.5.1.

<u>За Защитена зона „Родопи-Източни" (BG0001032)</u>

Природно местообитание Източни гори от космат дъб (91АА) – засяга се 0.240 % от площта му в защитената зона.

Очаква се слабо отрицателно въздействие (оценка 1) върху *Dioszeghyana schmidtii,* червена калиморфа (тигров молец на Джърси) (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria),* лицена (*Lycaena dispar*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides),* торбогнездница (*Eriogaster catax),* брумбар рогач (*Lucanus cervus*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), лалугер (*Spermophilus citellus*) и пъстър смок (*Elaphe quatuorlineata*).

Очакват се краткосрочни отрицателни въздействия (оценка 3) върху *голям* гребенест тритон (*Triturus karelinii*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*).

За Защитена зона „Река Марица" (BG0000578)

Очакват се вторични отрицателни въздействия върху природните местообитания: Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition (3150); Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и Callitricho-Batrachion (3260); Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention p.p.* (3270).

Очакват се вторични отрицателни въздействия (4) и върху целевите видове *Ophiogomphus cecilia* и видра (*Lutra lutra),* а слабо отрицателно въздействие (оценка 1) върху торбогнездницата *(Eriogaster catax), Vertigo angustior u Vertigo moulinsiana.*

За Защитена зона „Сакар" (BG0000212)

Очаква се слабо отрицателно въздействие (оценка 1) върху брумбара рогач (*Lucanus cervus*), офиогомфуса (*Ophiogomphus cecilia),* буковия сечко (*Morimus funereus*), лицената (*Lycaena dispar*), ценагриона (*Coenagrion ornatum*), шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*), лалугера (*Spermophilus citellus*).

За защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106)

Очакват се вторични отрицателни въздействия (4) върху черния кълвач (*Dryocopus martius*), сивия кълвач (*Picus canus),* средния пъстър кълвач (*Dendrocopos medius),* сирийския пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus),* горската чучулига (*Lullula arborea),* червеногърбата сврачка (*Lanius collurio*), белочелата сврачка *(Lanius nubicus),* ястребогушото копривarче (*Sylvia nisoria),* големия маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*) и градинската овесарка (*Emberiza hortulana*).

Очаква се слабо отрицателно въздействие (оценка 1) върху малкия корморан (дяволица) (*Phalacrocorax pygmeus),* нощната чапла *(Nycticorax nycticorax),* малката бяла чапла (*Egretta garzetta),* гривестата чапла (*Ardeola ralloides),* голямата бяла чапла (*Egretta*

alba), сивата чапла (*Ardea cinerea),* белия щъркел (*Ciconia ciconia),* черния щъркел (*Ciconia nigra),* пойния лебед (*Cygnus cygnus),* немия лебед (*Cygnus olor), з*еленоглавата патица (*Anas platyrhynchos),* сивата патица (*Anas strepera),* зимното бърне *(Anas crecca),* шилоопашатата патица (*Anas acuta),* фиша (*Anas penelope),* качулатата потапница (*Aythya fuligula),* кафявоглавата потапница (*Aythya ferina),* звънарката (*Bucephala clangula),* малкия нирец *(Mergus albellus),* кокилобегача (*Himantopus himantopus*), лиската (*Fulica atra),* турилика (*Burhinus oedicnemus),* калугерицата (*Vanellus vanellus*), речния дъждосвирец (*Charadrius dubius*), малкия червеноног водообегач (*Tringa totanus),* големия горски водобегач (*Tringa ochropus*), средната бекасина (*Gallinago gallinago*), бойника (*Philomachus pugnax*), жълтокраката чайка (*Larus cachinnans),* белобузата рибарка (*Chlidonias hybridus*), черната рибарка (*Chlidonias niger*), белокрилата рибарка (*Chlidonias leucopterus),* речната рибарка (*Sterna hirundo*), европейския козодой (*Caprimulgus europaeus*), земеродното рибарче (*Alcedo atthis*), синявицата (*Coracias garrulous).*

При Алтернатива 2, устройствените зони, в или в близост до местата с наличие на природни местообитания и местообитания на видовете, ще се развият така, че да се избегне в максимална степен тяхното засягане. При нея допускаме слабо отрицателно въздействие (оценка 1) върху няколко вида птици от предмета на опазване на защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106): европейски козодой (*Caprimulgus europaeus*), червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), белочела сврачка *(Lanius nubicus),* ястребогушо копривarче (*Sylvia nisoria),* голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*) и градинска овесарка (*Emberiza hortulana*).

При Алтернатива 2 не се очакват, като резултат на ОУП, редуциране на заеманата площ, фрагментация в рамките на местообитанието, промени в доминиращи видове, отрицателни промени в проективно покритие на ценозите, на типични видове растения, засилена рудерализация и присъствие на инвазивни видове, неподходящо обрастване с храстова и дървесна растителност, неадекватен интензитет на пашата, завишено използване на торове и пестициди, внасяне на замърсители (вносители на биогени), бракониерство, нерегламентирани и неправилно извеждани сечи, завишена пожароопасност, засилена водна и ветрова ерозия.

При проектиране и реализация на ОУП по Алтернатива 2, не се нарушава нито една от целите на Европейската и Националната екологична мрежа Натура2000 – създаване на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове. Осигурява се възможност за съхраняване и развитие на местообитанията, което създава предпоставки и за развитие на функционални връзки в защитените зони и извън тях.

Не се налага планирането и реализирането на специални компенсиращи мерки в нито една от защитените зони.

❖ ***Фрагментация***

Извършеният, в т. 5.1., анализ води до извода, че при предложения предварителен проект може да се очакват прояви на бариерен ефект, водещи и до изявена, в някаква степен, фрагментация на популациите на цитираните, по-горе, видове.

Изготвянето и реализацията на ОУП по Алтернатива 2, не води до прекъсване на функционалните връзки в популациите на видовете от предмета на опазване в защитените зони. Липсват основания да се очаква измеримо изменение на фактора „фрагментиране" на популации в тях. Не се очакват и прояви на бариерен ефект.

С оглед на максималното избягване на евентуални затруднения в близки и далечни хоризонтални или вертикални, размножителни или трофични миграции, са препоръчани съответните мерки в т. 6.

Съхраняването на горските и крайречни територии, ливадите, пасищата и мерите, осигуряват, до голяма степен, нуждите от биокоридорни връзки между екосистемите в Източни Родопи, долината на река Марица и Сакар.

Няма основание да се очаква някакво забележимо или измеримо изменение на фактора „фрагментиране" на популации на видовете, включени в предмета на опазване на зоните, причинено от реализацията на ОУП. Не се очакват прояви на бариерен ефект.

❖ ***Обезпокояване на видове***

По принцип не се изключват въздействия, като „обезпокояване на видове", по време на практическата реализация на възможните дейности, отговарящи на съответните устройствени зони. За минимизиране на евентуални „щети" върху най-близко разположените територии от защитената зона и от отдръпване на целевите видове, са предвидени процедурите по ЗООС и ЗБР за всяка конкретна дейност или план.

Устройство на територията, по Алтернатива 2, ще доведе до минимално завишаване на проявата на въздействия като „обезпокояване на видове". Площите с урбанизиран характер се обособяват в райони, където заетите екологични ниши, на включените в предмета на опазване видове, липсват и не очакваме значими, за популациите им, прояви на фактора „безпокойство" със значение за тяхната структура и динамика. При отдалечаване на устройствените зони, най-вече Озеленени терени - извънселищни паркове в землището на село Дъбовец, от бреговете на язовир Ивайловград, ще се премахне устройствената предпоставка за реализация на проекти, водещи до безпокойство върху целевите видове птици.

❖ ***Нарушаване на видовия състав***

Извършеният анализ не дава основание да се допусне нарушаване, в резултат на реализацията на ОУП, на установения видов състав на целевите растителни и животински видове в зоните и при двете алтернативи.

➢ ***Не се очакват и преки загуби на индивиди***

Площта на общината като цяло, не променя качествата си и като трофична база, а ОУП няма да окаже видимо деструктивно въздействие на състоянието на хранителните ресурси на популациите на целевите видове в своя обхват.

В този смисъл ще съхрани изцяло ценологичния облик на района, характерен за настоящия етап.

Предвид всичко изложено става ясно, че при Алтернатива 2 не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете, предмет на опазване, и влошаване на структурата им.

В редуцирания си, съгласно препоръките, вариант Планът не внася драстични промени в ландшафта и не предизвиква никакви промени в геоложката основа, повърхностни и подземни води. Не води до значими, за живите организми, емисии на химически вещества във въздуха, водите и почвите. Реализацията на ОУП няма да предизвика сукцесионни процеси в зоната, водещи до промяна на *видовия състав* или в условията на средата - *химически, хидроложки, геоложки, климатични или други промени*.

Няма да бъдат засегнати по никакъв начин ключовите елементи и отнети местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони.

Може да се очаква незначително засилване на антропогенния натиск, но в рамките на емкоста на формираните екосистеми и на популациите на видовете. Очакваното въздействие има изключително ограничен характер, не противоречи на поставените цели с обявяването на зоните и може да бъде минимизирано, при спазване на препоръките, дадени в т. 6. Не са необходими специални компенсиращи мерки.

5.3. КУМУЛАТИВЕН ЕФЕКТ

Данните показват, че антропогенното натоварване върху защитените зони е свързано основно със селищната мрежа и изградената и изграждаща се инфраструктура. При анализа на всички инвестиционните планове и техните изменения и инвестиционни предложения, представени в т. 2, изпъкват данни за площното им разпределение, отразено в таблица 2.3.

При хипотетичната ситуация, при която всички инвестиционни предложения, планове и програми, утвърдени за защитените зони по реда на чл.31 от ЗБР, бъдат реализирани, площното засягане на зоните има следния вид, представен в таблицата в т. 2 . Засегнатата част от общата територия на:

- ✓ Защитена зона „ Родопи-Източни (BG0001032) е 2 662.032 ха или 0.122%
- ✓ Защитена зона „Сакар" (BG0000212) – 9 624.948 ха или 0.731 %;
- ✓ Защитена зона „Остър камък" (BG0001034) - 282.095 ха или 0.176 %;
- ✓ Защитена зона „Река Марица" (BG0000578) - 7 461.593 ха или 5.078 %;
- ✓ Защитена зона „Сакар" (BG0002021) - 9 710.177 ха или 0.772 %;
- ✓ Защитена зона „Радинчево" (BG0002020) - 159.882 ха или 0.276 %;
- ✓ Защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106) - 701.024 ха или 0.356%.

Предварителният анализ на подадените предложения, планове и програми показва, че голяма част от тях касаят дейности в горите и инфраструктурата, които както по характера си, така и по времетраене, не могат да окажат значително кумулативно въздействие с устройването на територията.

Както подчертахме в т. 2, определено положително и за зоните, ще повлияе реализацията на лесокултурните мероприятия и донякъде въвеждането на капково напояване в селскостопанските практики. Някои инфраструктурни обекти са ограничени по мащаби, и с временно и възстановимо, за зоните, въздействие като подземно прокарване на кабели и водопроводи, което обикновено се извършва по полски пътища или в сервитутите на други създадени инфраструктурни елементи, което също не води до проява на отрицателен кумулативен ефект.

Според, макар и твърде относителната, но утвърдена, в практиката, скала за степента на засегнатост по показател „площ", когато тя е над 10%, се счита за голяма, а между 1 и 10 % - за средна.

В случая, все още развитието на инвестиционните процеси само в Защитена зона „Река Марица" (BG0000578) е със средна степен, а във всички останали защитени зони е слабо и реалната общата засегнатост е под 1 %, т.е. малка.

Въпреки това, въвежданите нови устройствени зони дават възможност за реализиране на дейности, водещи до кумулативни въздействия с вече утвърдени и описани в т. 2 , както и с новозаявявани, в периода на действие на Плана. Извършеният, в т.т. 5.1. и 5.2., анализ показва, че се засягат природни местообитания и местообитания на видовете, цитирани и в т.5.2.2.

Предвид на очакваните отрицателни въздействия, в т.ч. и възможно кумулативни, върху ключовите елементи на 5 защитени зони от реализацията на Предварителния проект за ОУП, се оформи и предлагаме Алтернатива 2. При нея, вероятността от прояви на кумулативен ефект на структурно-определящите инвестиционни предложения, планове и програми, представени в т. 2 и в приложение, за останалите, утвърдени по ЗООС и ЗБР, предложения, заедно с ОУП, на настоящия етап е сведена до минимум. От реализацията им не се очаква отрицателно въздействие и нарушаване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и на видовете, предмет на опазване.

Може да се очакват такива от близкостоящи утвърдени, по реда на Глава VI от ЗООС или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, планове, проекти и инвестиционни предложения, съществуващи или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с ОУП, да окажат неблагоприятно въздействие върху нея, но с ниска степен.

При Алтернатива 2 не се нарушават балансите, характеризиращи структурата и значимо нарастване на антропогенното въздействие върху Защитени зони „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), "Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0002021), „Язовир Ивайловград" (BG0002106) и „Радинчево" (BG0002020), попадащи в обхвата на ОУП на Община Любимец.

6. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАНА ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ

При изготвяне на предложените смекчаващи мерки, сме се старали да бъдем пределно конкретни, предвид фазата на разглеждане и оценка на предварителния проект за ОУП на най-ранен етап, определено от изискванията на хармонизираното българско екологично законодателство. Считаме, че е редно да се ***очертае рамката,*** осигуряваща параметри, недопускащи увреждане на околната среда и ключовите елементи на Защитените зони „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), "Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0002021), „Язовир Ивайловград" (BG0002106) и „Радинчево" (BG0002020), попадащи в обхвата на ОУП на Община Любимец.

Мерките за намаляване на отрицателното действие върху защитените зони са свързани, преди всичко с прецизиране на устройствените зони, с оглед осигуряване на съхраняването и развитието на разгледаните ключови елементи.

❖ В окончателния проект за ОУП да отпадне устройствената зона Озеленени терени - извънселищни паркове (Оис), засягаща частта от Защитена зона „Река Марица" (BG0000578), обхваща ивицата, успоредна на брега на реката в землищата на град Любимец (35.8 ха) и Георги Добрево (41.6 ха), с цел избягване на вторични отрицателни въздействия върху природните местообитания: Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition (3150); Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и Callitricho-Batrachion (3260); Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention p.p.* (3270) и целевите видове *Ophiogomphus cecilia* и видра (*Lutra lutra),* както и слабо отрицателно въздействие (оценка 1) върху торбогнездница *(Eriogaster catax), Vertigo angustior u Vertigo moulinsiana*;

❖ Да се прецизират площите и границите на предложените устройствени зони в землището на село Дъбовец с цел:

- **За защитена зона "Родопи-Източни" (BG0001032)** - опазване на Природно местообитание Източни гори от космат дъб (91AA) и избягване на краткосрочни отрицателни въздействия (оценка 3) върху *г*олям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), както и на слабо отрицателно въздействие (оценка 1) върху *Dioszeghyana schmidtii,* червена калиморфа (тигров молец на Джърси) (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria),* лицена (*Lycaena dispar*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides),* торбогнездница (*Eriogaster catax),* бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), лалугер (*Spermophilus citellus*) и пъстър смок (*Elaphe quatuorlineata*);
- **За защитена зона „Язовир Ивайловград" (BG0002106)** - с цел избягване на вторични отрицателни въздействия (4) за целевите видове черен кълвач (*Dryocopus martius*), сив кълвач (*Picus canus),* среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius),* сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus),* горска чучулига (*Lullula arborea*), червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), белочела сврачка *(Lanius nubicus*), ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria),* голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*) и на слабо отрицателно въздействие (оценка 1) на малък корморан (дяволица) (*Phalacrocorax pygmeus),* нощна чапла *(Nycticorax nycticorax),* малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), голяма бяла чапла (*Egretta alba*), сива чапла (*Ardea cinerea*), бял щъркел (*Ciconia ciconia*), черен щъркел (*Ciconia*

nigra), поен лебед (*Cygnus cygnus)*, ням лебед (*Cygnus olor),* зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos),* сива патица (*Anas strepera),* зимно бърне *(Anas crecca*), шилоопашата патица (*Anas acuta)*, фиш (*Anas penelope)*, качулата потапница (*Aythya fuligula)*, кафявоглава потапница (*Aythya ferina)*, звънарка (*Bucephala clangula),* малък нирец *(Mergus albellus),* кокилобегач (*Himantopus himantopus*), лиска (*Fulica atra),* турилик (*Burhinus oedicnemus*), калугерица (*Vanellus vanellus*), речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), малък червеноног водообегач (*Tringa totanus),* голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), средна бекасина (*Gallinago gallinago*), бойник (*Philomachus pugnax*), жълтокрака чайка (*Larus cachinnans),* белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), черна рибарка (*Chlidonias niger*), белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), речна рибарка (*Sterna hirundo*), европейски козодой (*Caprimulgus europaeus*), земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), синявица (*Coracias garrulus).*

❖ Окончателният проект за ОУП да е в пълно съответствие с влезлите в сила Планове за действие за някои целеви видове, предмет на опазване в устройваната част от 7-те защитени зони – шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus)*, египетски лешояд *(Neophron percnopterus),* кръстат орел (*Aquila heliaca*), ловен сокол *(Falco cherrug),* белоока потапница (*Aythya nyroca*), голям воден бик (*Botaurus stellaris),* малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus)* и шилоопашата патица (*Anas acuta)*;

❖ При одобряване на ПУП-ПЗ, ПУП-ПП или инвестиционни предложения в защитени зони в програмния период на ОУП, да не се допуска пряко отрицателно въздействие върху местообитания и популации на видовете, предмет на опазване, тяхното фрагментиране или нарушения на биокоридорните връзки, предвид изяснените им в т. 5, характеристи. Целта е съхраняване на потенциала на територията за развитие на природни местообитания или популациите на целевите видове за 7-те защитени зони;

❖ При утвърждаването на инвестиционни предложения или ПУП-ПЗ и ПУП-ПП, устройващи дейности в близост до елементите на Националната екологична мрежа, да се предвиждат мерки, възпрепятстващи настаняване или разпространение на инвазивни видове, или предизвикващи рудерализация на площи от защитените зони. Цели се възпрепятстване на проявите на някои от изяснените заплахи върху природните местообитания или целевите видове;

❖ В Окончателния проект да се запази, от изменения, устройството на жизненоважни за популациите на видовете от предмета на опазване на защитените зони, „територии, прилежащи за зоните, но извън тях" - обработваеми земи, пасища, мери и ливади, както и множеството дерета под и над тях. Целта е да се съхрани възможността за пространствено развитие на природните местообитания и популациите на целевите видове, за комуникация, обмяна на генетичен материал, за избягване на фрагментация;

❖ В Окончателния проект да се предвиди подходящо устройствено решение за адекватна рекултивация и разработване на ландшафтно-устройствени проекти за възстановяване и рекултивация на деградирали ландшафти, за подходящо оформление на сервитутните ивици и площите около комуникационно-транспортните артерии за тяхното ландшафтно вписване и осигуряване на условия за биокоридорни връзки. Целта е да се обогатят възможностите за биокоридорни връзки, за пространствено развитие на природните местообитания и популациите на целевите видове, за комуникация, обмяна на генетичен материал, за избягване на фрагментация;

❖ В Окончателния проект на ОУП да се прецизират термини, изрази и названия, употребени в обяснителната записка, съобразно формулировките в хармонизираното съвременно българско природозащитно законодателство.

❖ Предвидените зони за озеленяване осигуряват до голяма степен нуждите и от биокоридорни връзки в урбанизираните зони, но е необходимо, в рамките на възможното, да се осигурят комуникативните възможности между екосистемите в Източни Родопи, Сакар и тези, по долината на река Марица;

В Окончателния вариант на ОУП да не се предвиждат различни, от предлаганите устройствени зони, възпрепятстващи функционирането на локалните биокоридорни връзки.

❖ Да не се допуска под никаква форма урбанизация в местата с концентрация на биологично разнообразие в защитените зони, изяснени в настоящия доклад.

❖ Да се предпазят от урбанизация, местата с екотонен ефект – окрайнини на гори, крайречни терени, дерета, оврази;

❖ В програмния период на ОУП да се развие специализиран кадастър, като се паспортизират елементите на зелената система чрез ландшафтно-таксационен анализ и оценка;

❖ Да се потърсят реални възможности за съхраняване и пълно възстановяване на крайречни местообитания при запазване и прецизиране на системата за защита от вредното въздействие на водите;

❖ При изграждането на нови елементи от напоителната система и водовземни съоръжения от повърхностни водни тела, да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите, или увреждащи крайречната флора и фауна, действия и решения;

❖ При трасиране на нова пътна и друга инфраструктура, изготвянето на техническите проекти да е в съответствие с най-добрите налични техники в Европейския съюз, с оглед опазване на ключовите елементи на защитените зони.

7. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА

При „нулевата алтернатива" би се съхранило настоящото положение с неадекватно, за времето и изискванията, устройство на територията. Тенденцията е да се запази настоящото състояние с наличие на подлежащи, на опазване, местообитания и видове, включени в предмета на опазване на защитените зони. Сукцесионните процеси ще продължат в посока самонастаняването на рудерални и инвазивни видове в ксерофитизираните терени на Източни Родопи и Сакар, а във все по-антропогенизиращите се поречия на реките ще се съхрани липсата на типичните, в миналото, крайречни местобитания. При избора на настоящия вариант на ОУП, бяха разгледани различни алтернативи, които при устройството на територията, засягат пряко защитените зони в обхвата на Плана. Нецелесъобразни са се оказали исканията за някои инфраструктурни промени, неотговарящи на перспективите за развитие на общината, дори и при завишени показатели на оптимистичния (висок) вариант. При него се предполага, че демографското развитие ще протича при най-благоприятни социално-икономически промени в селищата на общината. На база на представените, в обяснителната записка на Предварителния проект, три варианта, които предвид характера и единството на процедурите по ЗУТ и ЗООС/ЗБР е неуместно да преповтаряме в детайли, е избран реалистичния, което е утвърдена практика, за страната, в момента.

Разглеждайки Плана, като програмен продукт, предоставящ възможности за реализация на бъдещи действия, основани на действащите нормативни изисквания, изяснени приоритети в плановете за развитие на страната, икономическия район, областта и общината, на прецизния анализ на настоящото състояние и перспективите за развитие на територията в прогнозния период, се предлага настоящия вариант на ОУП, отговарящ изцяло на одобреното, от компетентните по ЗУТ и ЗООС органи, Задание.

В процеса на изготвянето му отпаднаха законосъобразни устройствени решения, оказали се нецелесъобразни, спрямо изискванията за опазване на околната среда и зоните. При работата на екипите, изготвящи ОУП и екологичната оценка/оценката за съвместимост е прецизиран до голяма степен вариант, при който максимално, при съществуващите дадености, се съхраняват защитените зони. В тази връзка, Възложителят не е предложил друг вариант на ОУП.

При извършения задълбочен анализ обаче, се изясниха и възможностите за проява на отрицателни въздействия върху ключовите елементи на 4 защитени зони при максимално усвояване на устройствените възможности на няколко предложени устройствени зони. В резултат на това, могат да се очакват преки, постоянни, дълготрайни и до голяма степен с кумулативни прояви, отрицателни въздействия, водещи до загуби на площи, заети от природните местообитания и местообитания на целевите видове, изяснено в т. 5.

В тази връзка предлагаме редица мерки, които минимизират проявите на възможните въздействия, чрез промени и прецизиране на границите на устройствените зони с конкретни, адекватни на получените резултати, параметри, представено в т. 6. На тази база се оформи и Алтернатива 2, представляваща прецизиран, по отношение въздействието върху защитените зони и техните ключови елементи, вариант на Предварителния проект за ОУП.

Характеристиките на двете алтернативи бяха представени, анализирани и оценени в т.5, а при препоръките в т.6 изведохме и изискванията към няколко, предложени в Предварителния проект за ОУП, устройствени зони, при които реализацията в пълна и голяма степен на устройствените възможности, може да доведе до отрицателни въздействия върху предмета на опазване на защитените зони.

В т. 5.2.2. обобщено са представени очакваните отрицателни въздействия, свързани и със загуби на природни местообитания, за което възможности предоставя реализацията на настоящия вариант на Предварителен проект за ОУП-Алтернатива 1.

При Алтернатива 2, тези деструктивни, спрямо защитените зони и техните ключови елементи, въздействия се избягват или свеждат до минимум, чрез премахване или прецизиране на някои устройствени зони, описано в т. 6.

Площно представено, в окончателния проект, предлагаме да се потърсят и реализират възможности за съхраняване на териториите с висока концентрация на биоразнообразие, южно от село Дъбовец, прилежащи на язовир Ивайловград и по поречието на река Марица в землищата на Любимец и Георги Добрево.

При реализацията на Алтернатива 2, ОУПО няма да измени в отрицателна посока качествените и количествени характеристики на съществуващите екосистеми в района и зоните, и да внесе значителни отрицателни изменения в установените връзки и взаимодействия между тях.

8. КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ОБЕКТИТЕ СПРЯМО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

Поради големия обем на информацията, картният материал с проекта за общ устройствен план на Община Любимец, с нанесени контури на 7-те защитени зони представяме като приложение към Доклада за екологична оценка.

Картен материал с местоположението на установени или потенциални ключови елементи на защитените зони, представихме илюстративно и насочващо в т. 5.1. като извадка от картите по Натура.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ, СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22

Пълна характеристика на проекта за ОУП на Община Любимец беше представена в т.1, а характеристиката на други планове, програми, инвестиционни предложения и техните изменения, с оглед изясняване на кумулативен ефект, в т. 2 и т. 5.3. Предвид изяснените подробно в т. 3, описания на елементите на Предварителния проект за ОУП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи, както и пълните описания и характеристики на Защитени зони „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), "Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0002021), „Язовир Ивайловград" (BG0002106) и „Радинчево" (BG0002020), попадащи в обхвата на ОУП на Община Любимец, се налага заключение, в съответствие с изводите в края на изложението в т. 5, 6 и 7.

Заключение: При Алтернатива 1 се очакват постоянни, кумулативни отрицателни въздействия, свързани с реализацията на устройствените възможности, създавани от предварителният проект на ОУП, макар и чрез внесените минимални устройствени изменения в територии от разгледаните защитени зони.

Предварителният проект за ОУП на Община Любимец предоставя възможности за реализация на бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, свързани с действия, които водят до негативни въздействия за защитените зони и техните ключови елементи.

При Алтепнатива 2 тези деструктивни, спрямо защитените зони и техните ключови елементи, въздействия се избягват или свеждат до минимум чрез прецизиране на някои устройствени зони, засягащи площи от 3 защитени зони. При реализацията й:

❖ Не се налага да бъдат реализирани специални компенсиращи мерки. Не се отнемат или увреждат местообитания на растителни или животински видове.

❖ Не се очаква отрицателно въздействие и нарушаване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и на целевите видове.

❖ Няма да се нарушат деструктивно балансите, характеризиращи структурата на защитени зони.

❖ Не се въвеждат устройствени решения, засягащи, локализирани в общината, местообитания на установените целеви растителни и животински видове.

❖ С реализацията на предвижданията и възможностите на ОУП не се създават предпоставки за отрицателни въздействия не само върху изяснените и представени в Оценката, ефективно заети местообитания, но и върху потенциални природни местообитания (пригодни площи) и местообитания на видовете, незаети в момента.

❖ Липсват предпоставки за основните и традиционно действащи заплахи върху благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и видовете от предмета на опазване на съответните защитени зони.

❖ Изготвянето и реализацията на ОУП не води до прояви на прекъсване на функционалните връзки в популациите на видовете от предмета на опазване в защитените зони. Липсват основания да се очаква измеримо изменение на фактора „фрагментиране” на популации в защитените зони. Не се очакват прояви на бариерен ефект.

❖ Липсват основания, че новото устройство на територията ще доведе до промени в проявата на въздействия като „обезпокояване на видове”. Площите за производствени, многофункционални, жилищни и други зони, със силно урбанизиран характер, се обособяват извън защитените зони, а цитираните по-горе са в райони, където екологичните ниши, на включените в предмета на опазване видове, липсват и не очакваме значими за популациите им прояви на фактора „безпокойство” със значение за тяхната структура и динамика.

❖ Не се въвеждат устройствени зони, променящи в голяма степен горите по вид и предназначение и се запазва компактността на Горския фонд, с което се осигуряват до голяма степен нуждите от биокоридорни връзки.

❖ Извършеният анализ не дава основание да се допусне нарушаване, в резултат на реализацията на ОУП на установения видов състав на популациите на видовете от предмета на опазване на зоните.

❖ Площта на общината, като цяло, не губи качествата си и като трофична база и няма да окаже видимо деструктивно въздействие на състоянието на хранителните ресурси на популациите на целевите видове в обхвата на Плана. В този смисъл ще се съхрани изцяло ценологичния облик на района, характерен за настоящия етап.

❖ Не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете, предмет на опазване и влошаване на структурата им.

❖ Планът не внася мащабни промени в ландшафта в обхвата на защитените зони и не предизвиква такива в геоложката основа, повърхностни и подземни води. Не води до значими, за целевите видове, емисии на вещества във въздуха, водите и почвите.

❖ Реализацията на ОУП няма да предизвика сукцесионни процеси в зоните, водещи до промяна на видовия състав или в условията на средата - химически, хидроложки, геоложки, климатични или други промени.

❖ Очакваното въздействие има ограничен характер и не противоречи на поставените цели в заповедите за обявяване.

❖ Предварителният проект за ОУП създава минимални устройствени възможности за реализация на бъдещи инвестиционни предложения, планове и програми, от които, в съчетание с всички останали, **не може да се очаква значително нарастване на антропогенното въздействие върху защитените зони, водещо до кумулативен ефект върху техните ключови елементи.**

Налага се логично следното общо заключение:

Реализацията на Предварителен проект за Общ устройствен план на Община Любимец, по предложената Алтернатива 2, няма да окаже съществено и забележимо въздействие върху предмета и целите на опазване в Защитени зони „Сакар" (BG0000212), „Река Марица" (BG0000578), „Остър камък" (BG0001034), "Родопи-Източни" (BG0001032), „Сакар" (BG0002021), „Язовир Ивайловград" (BG0002106) и „Радинчево" (BG0002020), попадащи в обхвата на ОУП на Община Любимец.

Няма да бъдат засегнати необратимо приоритетни типове природни местообитания, местообитания на видове и видове, предмет на опазване.

Няма да бъдат фрагментирани популациите на редки, защитени и ендемични видове, характерни за зоната, както и няма да бъде влошена структурата и динамиката на техните популации.

Антропогенният натиск ще се запази в рамките на емкостта на формираните екосистеми.

Въздействието върху Защитените зони може да се характеризира така:

СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОПУЛАЦИИ НА ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ПРИРОДОЗАЩИТНИТЕ ЦЕЛИ И ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА	ВЪЗМОЖНИ СМЕКЧАВАЩИ И/ИЛИ ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ МЕРКИ	НАЛИЧИЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЕНИ НА ИП	НАЛИЧИЕ НА ПРИЧИНИ ОТ ПЪРВОСТЕПЕНЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС ЗА ИП/	ПРЕДЛОЖЕНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ
НИСКА	**НИСКА**	**НИСКА**	**ДА**	**НЕ**	**НЕ**	**НЕ**

10. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ

От гореизложеното се налага извода, че липсва наличие на обстоятелства по чл. 33 от Закона за биологичното разнообразие, включително доказателства за това предложение, за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 от Закона.

11. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ

При разработването на оценката са използвани ограничено стандартните методи за полеви изследвания, прилагани за определяне на видовия състав при висшите растения (маршрутен метод, трансекти и методът на пробните площадкии) и гръбначните животни (маршрутен или трансектен метод (*Line transects*) и методът на точковото броене (*Point counts*) (Bibby et al., 1992).

Извършени са ограничени теренни проучвания върху фито- и зооценозите в района през 2016 година.

Определянето на местообитанията сме извършили съгласно Ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България (Кавръкова В, Димова Д., Димитров М.,Цонев Р. ,Белев Т., 2005).

Определянето на видовете е извършвано по таблици и определители, цитирани в използваната литература.

Описанието и анализът на вероятността и степента на въздействие на разглеждания план върху предмета и целите на опазване на защитените зони са направени на база характеристиката по литературни данни на флората, фауната и формираните вторични екосистеми върху терените на имота и площадките и след извършени теренни проучвания в периода февруари-май 2016 година.

Данни за състоянието на местообитанията и целевите видове в защитената зона са ползвани от сайта на МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура2000 в България, проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", http://natura2000.moew.government.bg/.

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, на всички международни конвенции, по които Република България е страна и хармонизираното българско законодателство.

За изясняване на кумулативният ефект върху защитените зони е използвана базата данни на Министерството на околната среда и водите , РИОСВ – Хасково, РИОСВ - Стара Загора, РИОСВ - Пловдив и РИОСВ - Пазарджик.

Не са срещани трудности при набирането на необходимата информация.

Използвани са Уеб страници и предложения от НПО – БДЗП и СНЦ „Зелени Балкани" и богата литература, като източник на информация за региона и защитените зони.

Законодателна рамка:

✓ Закон за опазване на околната среда (обн.ДВ, бр.91/ 25.09.2002 г, посл.изм ДВ бр. 62/14.08.2015 г

✓ Закон за биологичното разнообразие (обн.ДВ, бр.77/ 09.08.2002г, посл.изм ДВ бр. 61/11.08.2015 г)

✓ Закон за защитените територии (обн.ДВ бр.133/11.11.1998 г, посл.изм.ДВ бр.19/ 8 март 2011 г).

✓ Закон за лечебните растения (ДВ, бр. 29 / 07.04.2000 г.)

✓ Закон за генетично модифицирани организми (ДВ, бр.27 / 29.03.2005 г.)

✓ Закон за лова и опазване на дивеча (изм. ДВ, бр. 77 / 04 Октомври 2011 г.)

✓ Закон за рибарството и аквакултурите (ДВ, бр. 41 / 24.04.2001 г.)

✓ Закон за митниците (ДВ, бр. 15 / 6.02.1998 г., в сила от 1.01.1999 г.)

✓ Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (обн. ДВ бр.73/ 2007 г., посл. изм. ДВ. бр. 94 от 30.11.2012 г.)

✓ Наредба № 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения, издадена от министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 14 от 20.02.2004 г.).

✓ Наредба № 4 от 8.07.2003 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата .

✓ Наредба № 5 от 1.08.2003 г. за условията и реда за разработване на планове за действие за растителни и животински видове

✓ Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии (обн. ДВ бр.13 от 15.02.2000 г., изм. и доп. ДВ бр.55/20.07.2012 г.).

✓ Правилник за условията и реда за управлението, възлагането на дейностите по поддържане и възстановяване, възлагането на туристически дейности, охраната и контрола в горите, земите и водните площи в защитените територии - изключителна държавна собственост (обн. ДВ бр.49/14.06.2005 г.).

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

Асенов А., 2006: Биогеография на България, София, ЕТ"АН-ДИ-Андриян Тасев"

Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том I и II, Изд. Мир, Москва

БДЗП, Определител на гнездящите птици в България, електронно издание (http://bspb.org)

Бондев И. (Ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в България. Акад. Изд. "М.Дринов",

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 1: Растения. София. БАН

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 2: Животни. София. БАН

Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft

Българско дружество за защита на птиците – база данни - www. bspb.org

Георгиев Г. 2004. Националните и природните паркове и резерватите в България. ИК "Гея-Либрис", София, 294с.

Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство "Св. Кл.Охридски", София, 498с.

Делков Н., 1984. Дендрология. Земиздат, София.

Димитров М,З.Хубенов и др, Ръководство за планиране на дейности в земи и гори от Горския фонд в Натура 2000 защитени зони, София

Иванов И., И. Ланджев, Г. Нешев.1977. Билките в България и използването им. Земиздат, София

Карапеткова М.,Мл.Живков.1993. Рибите в България. Изд.Геолибрис, Сф

Карапеткова М., К .Александрова-Колеманова, Мл..Живков.1993. Сладководните риби на България. В: Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, Том 1.

Ковачев, А., Карина, К., Росен, Ц., Димова, Д. (ред). Октомври 2008. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София.

Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 1997а. Резултати от проучването на ОМВ в България. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М.Михайлов (съст.). БДЗП, София.

Любенова М. 2004. Фитоекология. Академично издателство „Марин Дринов", София.

Матев И., Д. Ганева, Д. Ганев: 2004; Екология с основи на биогеографията и опазване на околната среда, Изд. Пенсофт, София-Москва.

Марин, С., Георгиева-Шнел, Т., Димова, Р. (съст.). Практически насоки за прилагане на оценката за съвместимост с Натура 2000, в България – немският опит и правото на ЕС. Прилагане на чл.6(3) и чл. 6(4) от Директива 92/43/ЕЕС, транспонирани в Закона за Биологичното Разнообразие чл.31 –34а. София, Зелени Балкани, 2010

Митрев А.,Св. Попова.1982. Атлас на лечебните растения в България. Изд. БАН.

МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 в България, проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", ttp://natura2000.moew.government.bg/.

МОСВ, Сдружение "Природа Назаем", Федерация на Природозащитни Сдружения "Зелени Балкани", 2009 г.: Практическо Ръководств "НАТУРА 2000 – управленско планиране на защитените зони в България", София.

Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София, Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство"Проф. Марин Дринов" и Издателство "Пенсофт".

Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. www.herpetology.hit.bg.

Петров П. 1990 г. Ландшафтознание. Университетско издателство.

Проект „Изграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България" . www.natura2000bg.org.

Росен Цонев, Чавдар Гусев, Ръководство за определяне и ефективно управление на тревни местообитания (пасища, ливади и постоянно затревени площи) - обект на опазване и стопанско ползване в България), БДЗП, Природозащитна поредица - книга 23.

Сборник със закони и нормативни актове за опазване на околната среда. 1998. МОСВ, София, Изд. "Вендом",

Симеон С., Т. Мичев. 1991. Птиците на Балканския полуостров. Изд. „Петър Берон", София.

Симеон С., Т.Мичев, Д. Нанкинов. 1990. Фауна на България. Том 20, Изд. на БАН, София.

Стоянов Н. 1972. Нашите лекарствени растения. Том I и II, Изд. „Наука и изкуство, София.

Събев Л., Св. Станев. 1959. Климатичните райони на България и техният климат. В: Трудове на Института по хидрология и метеорология. Том V, Държавно издателство "Наука и изкуство", София

Узунов Й., Ст. Ковачев. 2002. Хидробиология. Изд. Pensoft, София.

Федерация "Зелени Балкани"; WWF;:МОСВ. 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, София.

Федерация "Зелени Балкани" – База данни. www.greenbalkans.org

„Фауна на България», Том 20 и 27, 2004, Академично издателство «Марин Дринов», София.

„Червена книга на Република България", Електронно издание, Съвместно издание на Българска академия на науките и Министерство на Околната среда и водите, 2011 година.

Янков, П. (отг. ред.). 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците. Природозащитна поредица кн. 10, София, БДЗП, 679 с.

. 12. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3.

✓ Декларации на експертите, автори на оценката, по чл. 9, ал. 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;

✓ Доказателства по чл. 9, ал. 2 за наличие на изискванията по чл. 9, ал. 1, от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

13. ПРИЛОЖЕНИЯ.

1. Информация от РИОСВ-Хасково, РИОСВ-Стара Загора, РИОСВ-Пловдив и РИОСВ-Пазарджик за заявени интереси за други планове, програми и инвестиционни предложения в разглежданите защитени зони
2. ОУП на община Любимец – предварителен проект.